

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΥΘΗΡΩΝ
ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ 2007

ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ

Τό ἀνά χεῖρας ἐγκόλπιον ἡμερολόγιον

ἀ φ ι ε ρ ο ὦ τ α ι

εἰς τὴν ΠΑΝΑΓΙΑΝ ΜΗΤΕΡΑ

ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΗΜΩΝ,

Ἦς ἡ Πανίερος καὶ Πάνσεπτος θεικῶν

ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ καλεῖται,

ἐπὶ τῆ συμπληρώσει 150ετίας ὅλης

ἀπὸ τῆς ἀποπερατώσεως

τοῦ νέου περιτέχου

καὶ περικαλοῦς Ἱεροῦ Ναοῦ -

Καθολικοῦ

ἐν Μυρτιδίοις Κυθήρων

(1857 - 2007)

ἀγρόπνῳ μερίμνῃ καὶ ἐπιστάσιᾳ

τοῦ μακαριστοῦ ἐν Ἱερομονάχοις

Ἀγαθαγγέλου Καλλιγέρου

(+ 1895)

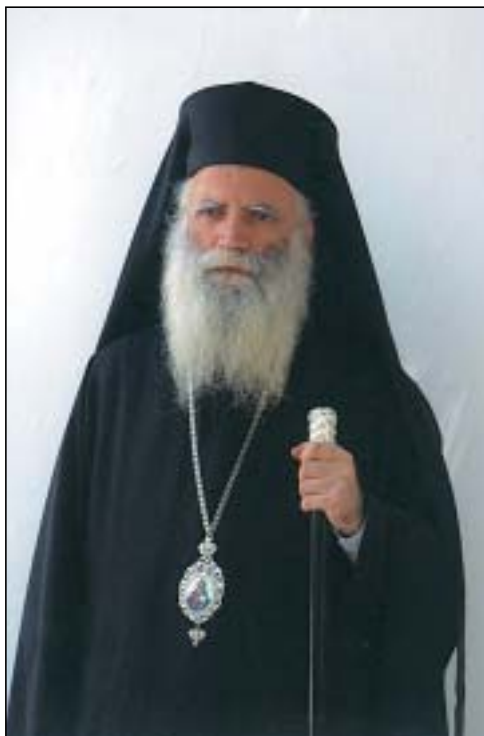

Παναγία ή Μυρτιδιώτισσα

ΕΥΧΕΣ

Ἐκ βάθους ψυχῆς μου καί μέσης καρδίας εὐχομαι πατρικῶς καί φιλοστόργως εἰς ἅπαντα τὰ πνευματικά μου τέκνα τὰ ἐγγύς καί τὰ ἐν θαλάσσαις μακράν τήν παμπόθητον κατ' ἄμφω ὑγιείαν, εἰρήνην, ὁμόνοιαν, ὁμοψυχίαν, ὁμοφροσύνην, φιλαδελφίαν, πίστιν ἐδραΐαν, ἐλπίδα ἀκλόνητον καί τήν μείζονα τούτων θεοδίδακτον καί θεοφίλητον ἀγάπην εἰς ἔτη μακρά, θεοτίμητα καί εὐλογημένα παρά τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ δέ πανσθενουργός Χάρις τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ μας νά ἐπισκιάζη τάς Παναγιοσκεπάστους καί συνάμα ἀγιοφρουρήτους νήσους τῶν Κυθίων καί Ἀντικυθίων, ὅλον τό Ὁρθόδοξον Γένος μας καί τόν σύμπαντα κόσμον.

† Ὁ Κυθίων Σεραφεῖμ

**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ**

Προλεγόμενα

Συμπληρώνονται έφέτος 150 χρόνια άφ' ότου έπερατώθησαν οι έργασίες άνοικοδομήσεως του μεγάλου και περικαλλούς Έρου Ναού - νέου Καθολικού τής Έρας Μονής τής Παναγίας μας τής Μυρτιδιώτισσας (1857-2007).

Η πρωτοβουλία και ή ύλοποίησης του μεγαλειηβόλου τούτου σχεδίου τής άνεγέρσεως νέου μεγαλοπρεπούς Έρου Ναού και τής δημιουργίας συγκροτήματος περίξ αύτου μέ νέον περίτεχνον κωδωνοστάσιον και πτέρυγας κελλίων, ξενώνων, βοηθητικών χώρων κλπ. άνήκε εις τόν άπό του έτους 1838 άναλαβόντα τά καθήκοντα του Έγουμένου τής Έρας Μονής τών Μυρτιδιών περίφημον και λίαν δραστήριον μακαριστόν Άρχιμανδρίτην Άγαθάγγελον Καλλίγερον (1838-1895 τά έτη τής ήγουμενείας του), του όποιου έτιμήθησαν πέρυσι δι' έπισήμου κτητορικού μνημοσύνου εις τήν Έράν Μονήν Μυρτιδιών (25/9/2005) τά 110 έτη άπό τής όσιακής κοιμήσεώς του.

Πρόκειται περί λαμπρού άρχιτεκτονικού οικοδομήματος και μοναστηριακού συγκροτήματος. Ό άείμνηστος Έγούμενος Άγαθάγγελος μέ τήν εύλογίαν του τότε Έπισκόπου Κυθήρων Προκοπίου Καλλονά έξεκίνησε μέ πολύν ένθουσιασμόν και ένθεον ζήλον τό 1841 τήν διενέργειαν έράνων έντός τής νήσου και μεταξύ τών άπανταχού τής γής Κυθρηίων, κυρίως τών όμογενών τής Μ. Άσίας και τής Αιγύπτου και άνέ-

θεσε εις τηνιακούς τεχνίτας τήν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου. Κατῶρθωσε μέ τήν χάριν τοῦ Θεοῦ καί τήν βοήθειαν τῆς Παναγίας μας τῆς Μυρτιδιώτισσας νά περατώσῃ τόν περίλαμπρον αὐτόν Ἱ. Ναόν τό 1857, ὁ ὁποῖος ἰδρύθη ἀκριβῶς ἐπάνω ἀπό τόν παλαιόν - τό παλαιό καθολικό μέ τά προσκτίσματά του, ἀνήκει εἰς τόν τύπον τῆς τρίκλιτης βασιλικῆς μέ ὑπερυψωμένο τό κεντρικό κλίτος, νάρθηκα καί ὑπερῶο (γυναικωνίτη) καί εἶναι ἔργο τοῦ Τηνίου ναοδόμου Ζαχαρία Φιλιππότη. Μέ τήν ἐπιστασία του ἐφιλοτεχνήθη τό μαρμαρόγλυπτο τέμπλο ἀποπερατωθέν τό ἔτος 1856, ἔργον τοῦ Τηνίου καλλιτέχνη Ἰακώβου Βαρούτη καί ἀνηγέρθη τό καλλιτεχνικώτατο κωδωνοστάσιο ἐκ πωρολίθου, πού ὀλοκληρώθηκε τό 1888 καί εἶναι κατασκευάσμα τοῦ Κυθηρίου καλλιτέχνη Νικολάου Φατσέα - Φουριάρη.

Τήν εὐσημη ἐπέτειο αὐτή τῶν 150 ἐτῶν ἀπό τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ νέου καί εὐρυδιαστάτου διὰ τά δεδομένα τῆς νήσου μας Ἱεροῦ αὐτοῦ Ναοῦ καί τοῦ περὶ αὐτόν νέου μοναστηριακοῦ συγκροτήματος τιμᾶ τό ἀνά χεῖρας νέο ἐγκόλπιο ἡμερολόγιο τοῦ ἔτους 2007 τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί ταυτόχρονα τιμᾶται ἡ μνήμη τοῦ ἀοιδίμου συγκτήτορος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Μυρτιδίων Ἱερομονάχου Ἀγαθαγγέλου καί ὄλων τῶν λοιπῶν μεγάλων εὐεργετῶν, δωρητῶν, ἀνακαινιστῶν καί συνδρομητῶν αὐτῆς, περὶ τῶν ὁποίων γίνεται λόγος στίς ἐπόμενες σελίδες.

Μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐπετείου αὐτῆς ἀναφερόμεθα καί εἰς τά ἀπ' ἀρχῆς ἱστορικά, λατρευτικά, ἀρχιτεκτονικά, καλλιτεχνικά καί λοιπά χρήσιμα καί ἐνδιαφέ-

ροντα στοιχεία τῆς Μονῆς διά μίαν συνοπτικήν παρουσίασιν καί ἀποτίμησιν τῆς τιμίας καί σημαντικῆς προσφορᾶς της στήν τοπική Ἐκκλησία, τήν ἱστορική καί εὐλογημένη νῆσο τῶν Κυθήρων, στό Πανελλήνιο καί τόν διεθνή χῶρο, ὅπου εἶναι γνωστή μέσῳ τῶν πολλῶν θαυμάτων καί θαυμαστῶν ἐπενεργειῶν τῆς πανιέρου, περιπύστου καί χαριτοβρύτου εἰκόνας τῆς Μεγαλόχαρης τοῦ Μυρτώου καί Κρητικοῦ Πελάγου, τῆς πολυφίλητης καί βαθυσέβαστης ἀπ' ὅλους τούς Κυθηρίους, πού ζοῦν στό νησί, στήν πατρίδα μας καί ἀνά τόν κόσμο.

Διά τήν σύναξιν τοῦ ὕλικου τοῦ ἡμερολογίου τούτου προστρέξαμε εἰς τήν ἐπιστημονικήν μελέτην τοῦ συμπολίτου μας ἔλλογ. Καθηγητοῦ τῆς νεώτερης Ἑλληνικῆς Ἱστορίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν καί Ἀντιδημάρχου Κυθήρων κ. Γεωργίου Λεοντσίη «Ἐνας ἄγνωστος ἀνέκδοτος Κανονισμός», πού εἶναι καταχωρημένη εἰς τόν Δ' Τόμον «Ἐκκλησία - Ἐκπαίδευση - Φιλοσοφία, Α' Διεθνοῦς Συνεδρίου Κυθηραϊκῶν Μελετῶν, Σεπτέμβριος 2000» καί ζητήσαμε τήν πάντοτε πρόθυμη συνεργασία τῆς φιλόλογου κ. Ἐλένης Χάρου-Κορωναίου, ἡ ὁποία ἐκθύμως παρέσχε ὅλα τά χρήσιμα στοιχεία, πού ἦντλησε καί ἀπό τό Ἱστορικό Ἀρχεῖο Κυθήρων, ὅπου προσφέρει τίς ὑπηρεσίες της, τήν βοήθεια τοῦ ἀγαπητοῦ αὐταδέλφου της κ. Βασιλείου Χάρου, συνταξιούχου ὑπαλλήλου τῆς ΔΕΗ, μέ τά ὅσα χρήσιμα στοιχεία πήραμε ἀπό τό περισπούδαστο ἄρθρο του «*Ναοί καί εἰκόνες Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης ἐκτός Κυθήρων. Σύντομη ἐπισκόπηση καί καταγραφή*» πού

βρίσκεται στὸν ὦς ἄνω Δ΄ Τόμο τοῦ Ἐλευθέρου Ἀνοικτοῦ Πανεπιστημίου Δήμου Κυθήρων καὶ τὴν συνδρομὴ τοῦ ἀγαπητοῦ μας κ. Γεωργίου Λουράντου, Θεολόγου - Καθηγητοῦ τοῦ Γυμνασίου Κυθήρων, ὁ ὁποῖος πολὺ μᾶς ἐβοήθησε μὲ τὸ περιεχόμενο τῆς ἐμπεριστατωμένης εἰσηγήσεώς του εἰς τὸ ἐν θέματι Α΄ Διεθνὲς Συνέδριο Κυθηραϊκῶν Μελετῶν ὑπὸ τὸ τίτλο : «*Ναοὶ τῆς Παναγίας τῆς Μυρτιδιώτισσας στὰ Κύθηρα*», καὶ τῆς περὶ εὐεργετῶν μελέτης του τοὺς ὁποῖους ἐκ μέσης καρδίας ὀλοθύμως εὐχαριστοῦμε.

Πολύτιμο ὑλικὸ ὡσαύτως δανεισθήκαμε ἀπὸ τὸ πρόσφατα ἐπανεκδοθέν σὲ πέμπτη ἔκδοσι βελτιωμένη καὶ ἐπηξημένη, ὕμνολογικὸ καὶ ἱστορικὸ ἔργο τοῦ ἀειμνήστου Ὑμνογράφου Σοφοκλέους Καλούτση «*Ἀκολουθίαι καὶ Θαύματα τῆς Παναγίας τῆς Μυρτιδιώτισσης*», τοῦ ὁποῖου ἡ μνήμη ἄς εἶναι ἀγήρως αἰωνία καὶ μακαρία. Συμπαράστασιν εἰς τὴν προσπάθειά μας αὐτὴ, διὰ τὴν ὁποία καὶ ἐκφράζουμε τὰς εὐχαριστίας μας, εἶχαμε καὶ ἀπὸ τὴν Α΄ Ἐφορεία Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων, μὲ τὴν συνεργασία τῆς ὁποίας πρότριτα ἐκυκλοφορήθη τὸ καλαίσθητο καὶ εὐσύνοπτο ἔντυπο «*Περισπούδαστα Ἐκκλησιαστικά Μνημεῖα*» Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων.

Ἐχομε κατ' ἐπανάληψιν τονίσει ὅτι ἡ πανίερος Μονὴ τῆς Παναγίας μας τῆς Μυρτιδιώτισσας εἶναι ἡ **πνευματικὴ Ἀκρόπολις** τῆς εὐλογημένης καὶ διὰ τοῦτο νήσου μας καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων. Ἡ ἀνεκτιμήτου πνευματικῆς ἀξίας πάνσεπτος Εἰκόνα της καὶ ἡ περισσὴ Χάρις της ἀποτελοῦν τὸν βαρῦτιμο καὶ πανά-

κριβο θησαυρό τῆς ψυχῆς κάθε Κυθηρίου, ὅπου γῆς καί ἄν εὑρίσκεται. Σκιρτοῦν καί πάλλονται οἱ καρδιές ὄλων τῶν συμπολιτῶν καί τῶν ὁμογενῶν ἀδελφῶν μας εἰς τό ἄκουσμα αὐτοῦ τοῦ γλυκυτάτου ὀνόματος «**Μυρτιδιώτισσα**». Τά εἰκονίσματά της, τά προσκυνητάρια, τά φυλαχτά, οἱ Ἱεροί Ναοί καί οἱ Ἱερές Μονές στή χάρι της, τά ἱερά παρεκκλήσια καί τά ἐξωκκλήσια, πού εἶναι ἐγκατεσπαρμένα σ' ὅλο τόν πλανήτη μας, καθώς ἐπίσης καί οἱ Ἱερές Ἀκολουθίες καί τά συγκλονιστικά θαύματά της, ζωντανεύουν παντοῦ τήν εὐεργετική παρουσία της καί ἐφελκύουν τήν κοσμοπόθητη εὐλογία καί προστασία της.

Κέντρο καί σημεῖο ἀναφορᾶς ἡ Μυρτιδιώτισσα δι' ὄλους τοὺς Κυθηρίους ἀδελφούς μας, τοὺς συμπολίτες μας τοὺς ἀνά τόν κόσμον, πρὶν ἀπὸ κάθε ταξίδι καί εἰς τήν ἐπιστροφήν τους δέχεται τίς προσκυνηματικές ἐπισκέψεις των καί ἡ Παναγία σκέπη της καί ἀντίληψις εἶναι ζῶσα καί ἐνεργός σ' ὄλες τίς φάσεις καί τά περιστατικά τῆς ζωῆς των, τά εὐχάριστα καί τά δυσάρεστα.

Αὐτό τό πολῦτιμο καί ἀνεκτίμητο δῶρο τοῦ Θεοῦ, τήν πάνσεπτη Εἰκόνα της καί τό πανίερο Μοναστήρι τῆς Μυρτιδιώτισσας, περιβάλλουμε ὅπωςδῆποτε ὅλοι μας μέ βαθύτατο καί ἀπέραντο σεβασμό, υἱική τιμή καί εὐλάβεια.

Ὡς Ἐπίσκοπος τῆς ἱστορικῆς καί Θεοσώστου αὐτῆς Ἐπαρχίας ἐκφράζω ὀλόθυμον τήν εὐχήν ὅπως, ἐντός τοῦ τρέχοντος ἔτους 2007, τοῦ ἐπετειακοῦ αὐτοῦ σταθμοῦ διὰ τήν Μονήν τῶν Μυρτιδίων, ἀξιοθῶμεν ὅλοι μαζί, μέ ἀγαστήν συνεργασίαν καί σύ-

μπνοϊαν, ἡ Διοικοῦσα Ἐγχώριος Ἐπιτροπή καί τό Ἐκκλησιαστικόν Συμβούλιον τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματός μας, συμφώνως καί πρὸς τὰς προϋπολογισθείσας δαπάνας τοῦ ἐκπνεύσαντος ἔτους 2006, νά ἀποκαταστήσωμεν ἐξ ὁλοκλήρου τό μοναστηριακὸ τοῦτο συγκρότημα (Ἱερός Ναός - τό νέον Καθολικόν, Κωδωνοστάσιον, πτέρυγες τῶν κελλιῶν καί ξενώνων, Ἐκκλησιαστικόν Μουσεῖον Μυρτιδιώτισσας).

Μέ τόν τρόπον αὐτόν, ἀφ' ἑνός μὲν θά θεραπευθοῦν ὅλες οἱ βλάβες, πού προέκυψαν ἀπ' τόν ἰσχυρό σεισμό τῆς 8ης Ἰανουαρίου π.ἔ. καί ἀφ' ἑτέρου θά τακτοποιηθοῦν βασικὲς λειτουργικὲς ἀνάγκες τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ὅπως εἶναι ἡ καλύτερη κατὰ τό δυνατόν φιλοξενία τῶν προσκυνητῶν στοὺς χώρους τῶν κελλιῶν, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν πλέον τὴν κατάλληλη διαμόρφωσι καί τόν ἀπαραίτητο ἐξοπλισμό. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐγγυᾶται ἡ ἀρμονικὴ συνεργασία καί ὁ ἔνθεος ζήλος τόσον τῶν ἀξιότιμων μελῶν τῆς Διοικήσεως τῆς Ἐγχωρίου Περιουσίας, ὅσον καί τῶν μελῶν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τῆς Μονῆς μας.

Μέ αὐτὲς τίς σκέψεις καί τίς ἐλπίδες προλογίζουμε τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀνά χεῖρας Ἐγκολπίου Ἡμερολογίου μας, εὐχόμενοι διαπύρως τό ἀρξάμενο νέον ἔτος νά ἀποτελέσῃ ὡσαύτως μίαν ἐπέτειον ἱστορικὴν διὰ τὴν Μονὴν τῶν Μυρτιδιῶν, ἐπέτειον καλῆς ἀποκαταστάσεως καί ἀνακαινίσεως τοῦ ὅλου μοναστηριακοῦ συγκροτήματος δι' ἑκατοντάδας ἀκόμη ἐτῶν.

Μετ' εὐχῶν καί ἀγάπης

† Ὁ Κυθῆρων Σεραφεῖμ

Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΩΝ ΜΥΡΤΙΔΙΩΝ

Γράφει ἡ κ. Ἑλένη Χάρου, Φιλολόγος

Ἡ εἰκόνα τῆς Μυρτιδιώτισσας, τό ἱερότατο καί πολυτιμότερο κειμήλιο τῶν Κυθήρων, θεωρεῖται κατά μία παράδοση ἕνα ἀπό τά ἔργα τοῦ Εὐαγγελιστῆ Λουκᾶ. Εὐρέθη μέ θαυματουργικό τρόπο ἀπό ἕνα ταπεινό βοσκό στήν περιοχή τῶν Μυρτιδίων ἐν μέσῳ μυρσινῶν. Σύμφωνα μέ μία μαρτυρία ἡ εἰκόνα εὐρέθη τό 1160 ἢ τό πιό πιθανόν τόν 15ον αἰώνα. Ἴσως κατά τήν περίοδο τῆς εἰκονομαχίας νά ἔκρυψαν τήν εἰκόνα γιά νά τήν προφυλάξουν, ἢ τήν ἔρριξαν στή θάλασσα. Εἰς τό σημεῖο τῆς εὐρέσεως ὁ βοσκός ἀνήγειρε ναῖσκο, στόν ὁποῖο τοποθέτησε τήν εἰκόνα, πού ἐπονόμασε Μυρτιδιώτισσα καί στήν ὁποία ἀφιέρωσε τό ὑπόλοιπο τῆς ζωῆς του.

Τόν ταπεινό βοσκό διεδέχθη ἕνας Μοναχός Λεόντιος, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε τήν ἐπιστάσια τοῦ Ναοῦ, διήρυνε καί ἐξωραίισε τόν ἀρχικό ναῖσκο καί ἔκτισε λίγα καταλύματα, γιά τή φιλοξενία τῶν προσκυνητῶν. Τό ἔργο τοῦ Λεοντίου περιελάμβανε ἐκτός ἀπό τή διεύρυνση τοῦ ἀρχικοῦ Ναοῦ καί δύο κλίτη ἐκατέρωθεν, τό ἕνα πρός τιμήν τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου Προστάτου καί Πολιούχου τῶν Κυθήρων καί τό δεύτερο ἐπ' ὀνόματι τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Σήμερα ὁ παλαιός Ναός ὀνομάζεται Καθολικό, ἢ

Ναός τῆς Εὐρέσεως, εἰς τόν ὅποιο παραμένει ἡ εἰκόνα τούς χειμερινούς μῆνες καί τά δύο κλίτη ἐκατέρωθεν σώζονται καί χρησιμεύουν ὡς βάσεις τοῦ νέου μεγαλόπρεπου Ναοῦ, πού ἀνηγέρθη τό 19ο αἶωνα (1841-1857).

Μέ τό πέρασμα τοῦ χρόνου τά Μυρτίδια ἀνεδείχθησαν σέ παγκυθηραϊκό προσκύνημα καί τό πλῆθος τῶν πιστῶν πού συνέρρεε δημιούργησε τήν ἀνάγκη ἀνοικοδόμησης νέου μεγαλύτερου Ναοῦ καί συγκροτήματος περίξ αὐτοῦ γιά τήν ἀνετη διακίνηση καί διαμονή τῶν προσκυνητῶν.

Κατά τό 18ο - 19ο αἰ. οἱ γνωστοί διατελέσαντες ἡγούμενοι εἶναι μέ χρονολογική σειρά οἱ ἑξῆς:

Παπα Ἀντώνιος Γρυπάρης περί τό 1750.

Παπα Κων/νος Γρυπάρης.

Παπα κύρ Νικόλαος - Νεόφυτος Ἱερομόναχος Καλούτσης τοῦ Χριστοφάλου (κατόπιν Ἐπίσκοπος Κυθήρων) περί τό 1770.

Παπα Ἀντώνιος - Ἀκάκιος Ἱερομόναχος Καλούτσης τοῦ Χριστοφάλου, ἀδελφός τοῦ προηγουμένου 1776 - 1825.

Παπα Ἰωαννίκιος Σακελλάριος Ἱερομόναχος Καλούτσης τοῦ Νικολάου, 1825 - 1838.

Ἄγαθάγγελος Ἱερομόναχος Καλλίγερος, 1838 - 1895.

Ἐπί τῆς ἀγγλικῆς προστασίας τό προσκύνημα τῶν Μυρτιδίων μέ ὅλα τά περουμεσιακά στοιχεῖα παρεχωρεῖτο σέ κληρικούς, οἱ ὅποιοι

**Άπό τήν πρόσφατη επίσκεψη τοῦ Μακαριωτάτου
Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος
κ. Χριστοδούλου στήν Ἱερά Μονή Μυρτιδιώτισσας.**

είχαν τήν ἐπικαρπία, μέ τήν ὑποχρέωση νά συντηροῦν τό καθίδρυμα. Τό 1838 ἡ Γερουσία τῆς Ἰονίου Πολιτείας μέ τήν σύμφωνη γνώμη τῶν Ἀρχῶν τῶν Κυθῆρων παρεχώρησε τό προσκύνημα τῶν Μυρτιδίων στόν Ἱερομόναχο Ἀγαθάγγελο Καλλίγερο, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀποφοιτήσει ἀπό τό ἱεροσπουδαστήριο τῆς Κέρκυρας.

Ὁ Καθηγητής τῆς νεώτερης Ἑλλην. Ἱστορίας Γεώργιος Λεοντσίνης ἐντόπισε, ἀνέλυσε καί ἐξέδωσε τόν «Κανονισμό τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μυρτιδιωτίσεως Κυθῆρων (1827)» ἀπό τό Ἀρχεῖο τῆς Ἱστορικῆς καί Ἐθνολογικῆς Ἐταιρείας τῆς Ἑλλάδος. Σύμφωνα μ' αὐτόν τόν κανονισμό τήν οικονομική διαχείριση τῆς Μονῆς ἀνελάμβαναν δύο δημόσιοι λειτουργοί, πού ἦταν ὁ Ἐπαρχος καί ὁ Ἄγγλος Τοποτηρητής τοῦ νησιοῦ. Αὐτοί ἐπέλεξαν τόν Ἠγούμενο καί ἕναν κοσμικό ἀξιωματοῦχο τῆς Μονῆς, οἱ ὁποῖοι εἶχαν στή δικαιοδοσία τους τό θρησκευτικό - λατρευτικό μέρος καί φρόντιζαν γιά τήν τάξι καί τήν πειθαρχία στή Μονή. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κυθῆρων εἶχε τήν πνευματική δικαιοδοσία στή Μονή. Ὁ διορισμός τοῦ Ἠγουμένου καί τοῦ κοσμικοῦ ἀξιωματοῦχου ἔπρεπε νά ἐγκριθῆ ἀπό τήν Γερουσία τῶν Ἰονίων νήσων.

Ὁ Ἠγούμενος Ἀγαθάγγελος ὑπῆρξε ἀπό τίς μεγαλύτερες φυσιογνωμίες τῆς Ἐκκλησίας τῶν Κυθῆρων κατά τό 19ο αἰ. Ὄταν ἀνέλαβε τή διοίκηση τοῦ προσκυνήματος συνέλαβε τό μεγαλεπήβολο σχέδιο τῆς ἀνίδρυσης νέου μεγα-

λοπρεποῦς Ναοῦ καί τῆς δημιουργίας συγκροτήματος πέριξ μέ κελλιά, ξενῶνες, βοηθητικούς χώρους κ.λπ. Ζήτησε τήν ἄδεια ἀπό τόν τότε Ἐπίσκοπο Κυθήρων Προκόπιο Καλλονᾶ καί τό 1841 ξεκίνησε πλήρης ἐνθουσιασμοῦ τή διενέργεια ἐράνων μεταξύ τῶν ἀπανταχοῦ Κυθηρίων, κυρίως τῶν Κυθηρίων τῆς Μ. Ἀσίας καί τῆς Αἰγύπτου καί ἀνέθεσε σέ τῆνιακούς μαστόρους τήν ἐκτέλεσε τοῦ ἔργου. Μεταξύ τῶν ἐρανοδικῶν διεκρίθη ὁ Κυθήριος εὐεργέτης Νικήτας Τζάννες πού κατέβαλε 2.000 δίστηλα.

Τό ἔργο ἐπερατώθη τό 1857. Ὁ νέος μεγαλοπρεπῆς Ναός σέ ρυθμό βασιλικῆς, ἔργο τοῦ Τηνίου ναοδόμου Ζαχαρία Φιλοππότη, ἰδρύθη ἀκριβῶς πάνω ἀπό τόν παλαιό. Τό τέμπλο εἶναι ἔργο τοῦ Τηνίου γλύπτη Ἰάκωβου Βαρούτη. Τό καλλιτεχνικώτατο κωδωνοστάσιο ἀπό πωρόλιθο ὀλοκληρώθηκε τό 1888 καί εἶναι ἔργο τοῦ Κυθηρίου καλλιτέχνη Νικολάου Φατσέα - Φουριάρη.

Κατά τό 17ο αἰ. ἡ εἰκόνα, λόγω τῶν πειρατικῶν ἐπιδρομῶν, μετεφέρθη στό φρούριο τῆς Χώρας καί ἐφυλάσσετο στό Λατινικό Ναό μέσα σέ μιά κρύπτη, ἀπό τήν ὁποία ἐβγαίνει 4 φορές τό χρόνο καί ἐξετίθετο σέ λαϊκό προσκύνημα: Τά Χριστούγεννα, τό Πάσχα, τό 15αύγουστο καί στήν ἐορτή τῆς στίς 24 Σεπτεμβρίου, ὅποτε ἐλιτάνευε μέχρι τά Μυρτίδια γιά τήν πανήγυρη. Κατά τά μέσα τοῦ 19ου αἰ., ὅποτε ἄρχισε νά ἐκλίνει ὁ κίνδυνος τῶν πειρατικῶν ἐπι-

δρομῶν, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἡγουμένου Ἁγαθαγγέλου Καλλιγέρου, ἡ εἰκόνα ἐπανῆλθε στό προσκύνημα, ἔμεινε ὁμως, εἰς ἀνάμνησιν τῆς φύλαξής της στό φρούριο, τό ὠραῖο θρησκευτικό ἔθιμο, σύμφωνα μέ τό ὅποιο ἡ εἰκόνα μεταφέρεται μέ λιτανεῖα κατά τήν Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας ἀπό τά Μυρτιδία στή Χώρα στό Μητροπολιτικό Ναό, ὅπου παραμένει μέχρι τή Δευτέρα τῆς Διακαινησίμου, ὅποτε ἀρχίζει ἡ δεύτερη λιτάνευση τῆς εἰκόνας «ἡ γύρα» σέ ὅλα τά χωριά τῶν Κυθήρων μέχρι τήν Κυριακή τῶν Μυροφόρων, πού ἐπανέρχεται στό προσκύνημα τῶν Μυρτιδίων.

Ὁ Ἡγούμενος τῶν Μυρτιδίων Ἄντωνιος - Ἀκάκιος Ἱερομόναχος Καλούτσης

Μέ δουκικό διάταγμα τῆς Βενετικῆς Κυβέρνησης ἀνετέθη τό ἀξίωμα τοῦ Ἡγουμένου τῆς μονῆς Μυρτιδίων στόν Ἄντωνιο - Ἀκάκιο Καλούτση, γιό τοῦ Χριστοφάλου.

Ὁ Ἀκάκιος διεδέχθη στό ἀξίωμα αὐτό τόν ἀδελφό του Νικόλαο - Νεόφυτο Ἱερομόναχο Καλούτση κατά τό 1776, ὅταν ὁ Νεόφυτος ἔγινε Ἐπίσκοπος Κυθήρων. Τό ὄνομα τοῦ Ἀκακίου χαραχτήκε στό ἀργυροῦν ἔνδυμα τοῦ ἀντιγράφου τῆς Μυρτιδιώτισσης, τό ὅποιο φιλοτεχνήθηκε ἀπό τόν καλλιτέχνη Θεοφίλη Σπιθάκη ἀπό τό Μυστρά, μέ πρωτοβουλία τοῦ Ἀκακίου.

Τό αντίγραφο αὐτό ἀντικαθιστᾶ τήν αὐθεντική εἰκόνα τῆς Μυρτιδιωτίσσης κατὰ τό διάστημα τῆς ἀπουσίας της ἀπό τή Μονή.

Ὁ καλλιτέχνης τῆς Μυρτιδιωτίσσης Νικόλαος Θ. Σπιθάκης

Ὁ Νικόλαος Σπιθάκης ἀνήκει σέ καλλιτεχνική οἰκογένεια ἀπό τό Μυστρά, ἡ ὁποία ἀνέδειξε 3 γενεές χρυσοχόων - ἀργυροχόων. Ὁ Νικόλαος, γιός τοῦ Θεοφίλη, ἐζησε κατὰ τόν 19ο αἰ. καί σύμφωνα μέ ἀρχαϊκές μαρτυρίες ἦταν ἐγκατεστημένος στή Χώρα, στήν ἐνορία τοῦ Ἁγίου Ἰω. Θεολόγου. Παντρεύτηκε τή Σοφουλιώ Κατσούλη, μέ τήν ὁποία ἀπέκτησε πολλά παιδιά. Γιά λόγους ἀγνωστούς σέ μᾶς πολλά ἀπ' αὐτά τά παιδιά πέθαναν. Ὁ Νικόλαος φιλοτέχνησε τό χρυσό ἔνδυμα τῆς Μυρτιδιωτίσσης τό 1837. Ἡ παράδοση λέει ὅτι, ὅταν ὀλοκλήρωσε τό ἔργο γονάτισε μπροστά στήν εἰκόνα καί ὁμολόγησε ὅτι τά χέρια του κατηύθυνε μιά ὑπερκόσμια δύναμη. Τό ἔργο αὐτό μοιάζει νά εἶναι ἀληθῶς ἀχειροποίητο.

Ὁ ἴδιος καλλιτέχνης φιλοτέχνησε τό ἔνδυμα τῶν ἱστορικότερων εἰκόνων στά Κύθηρα, ὅπως τοῦ ὁσίου Θεοδώρου, τῆς Ἁγίας Μόνης, τῆς Κοντελετοῦς, τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους, τῆς Ἐλεούσας, τοῦ Σωτήρα, τῆς Ἁγίας Ἄννας στή Χώρα κ.ἄ.

ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑΣ ΕΙΣ ΤΑ ΚΥΘΗΡΑ

Γράφει ὁ κ. Γεώργιος Λουράντος, Θεολόγος

Ἐκτός ἀπό τό Ἱερό Προσκύνημα τῶν Μυρτιδίων Κυθέρων, οἱ Ναοί οἱ ἀφιερωμένοι στήν Παναγία τήν Μυρτιδιώτισσα σήμερα στά Κύθηρα εἶναι οἱ ἑξῆς:

Ὁ Ναός τῆς Παναγίας τῆς Μυρτιδιώτισσας ἢ Καστριανῆς, πού βρίσκεται στό **Φρούριο τῆς Χώρας Κυθέρων** καί συνδέεται στενά μέ τήν ἱστορία τῆς Μυρτιδιώτισσάς μας. Στά χρόνια τῆς Βενετοκρατίας ὁ Ναός αὐτός ἦταν λατινικός καί ἡ κινητή καί ἀκίνητη περιουσία του ἀνῆκε στό Δημόσιο. Κατά τήν ταραγμένη περίοδο πού ἀκολούθησε (1797 - 1806) ὁ Ναός ὑπέστη σοβαρές ζημιές, καθώς τό κάστρο τῆς Χώρας ἦταν τό κέντρο τῶν ὀποιων συγκρούσεων καί ὁ στόχος τῶν κανονιῶν κάθε ἐπίδοξου κατακτητῆ. Γιά τό λόγο αὐτό στίς 8 Σεπτεμβρίου 1806 ὁ Διονύσιος Ἀρβανιτάκης, ὡς πρῦτανις τοῦ νησιοῦ, ἀφοῦ ἐξασφάλισε τήν σχετική ἔγκριση τῆς Γερουσίας «τῆς Δημοκρατίας τῶν ἑπτά νήσων», ἀποφάσισε τήν ἀνοικοδόμησή του καί τήν μετατροπή του σέ Ὁρθόδοξο.

Ἔτσι ὁ Ναός γίνεται συναδελφικός. Κατά τήν περίοδο 1806 - 1820 ψηφίστηκαν τρεῖς κανονισμοί λειτουργίας καί διαχείρισης τοῦ Ναοῦ,

ἀπό τούς όποίους μπορεῖ νά δεῖ κανεῖς, ὅτι οἱ ἐκάστοτε κυβερνήσεις κατάφεραν νά ἀποκτήσουν τόν πλήρη καί οὐσιαστικό ἔλεγχο στήν διαχείριση τῆς Παναγίας τοῦ Κάστρου, συρρικνώνοντας τίς ἐξουσίες καί τίς ἀρμοδιότητες τῆς Γενικῆς Συνέλευσης τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ναοῦ.

Οἱ Ἐφημέριοι τοῦ Ναοῦ ἐκλέγονταν μέ μυστική ψηφοφορία ἀπό τήν Γενική Συνέλευση τῶν ἀδελφῶν. Ἡ θητεία τους ἦταν μονοετοῦς διάρκειας. Δύο Ἐπίσκοποι Κυθήρων, ὁ Προκόπιος Καλλονᾶς καί ὁ Εὐγένιος Μαχαιριώτης, διετέλεσαν Ἐφημέριοι τοῦ Ναοῦ. Ὁ Ναός τῆς Παναγίας τοῦ Κάστρου εἶναι ὁ Ναός πού ἐκτός τῶν ἄλλων φιλοξένησε καί διαφύλαξε τήν εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Μυρτιδιώτισσας, ἀπό τό Νοέμβριο τοῦ 1682 πού εἶχε μεταφερθεῖ ἐκεῖ γιά λόγους ἀσφαλείας, ὅταν τά πειρατικά καράβια ὄργωναν τίς θάλασσες πού ἀγκαλιάζουν τά Κύθηρα καί ὁ τρόμος ἀπό τήν κουρσάρικη βία ἀπλώνονταν σ' ὄλο τό νησί, μέχρι τό 1842. Ἡ Εἰκόνα φυλάσσονταν σέ ἀσφαλῆ σιδερόφρακτη θήκη δεξιά τοῦ Ἁγίου Βήματος τοῦ Ναοῦ. Ἀπό τήν θήκη αὐτή πού καταστράφηκε ἀπό τούς Ἰταλούς, σήμερα σώζονται δύο φύλλα τά όποῖα εἶναι ἐκτεθειμένα στό Ναό καί μποροῦν νά τά δοῦν οἱ ἐπισκέπτες του. Κατά τήν διάρκεια τῆς παραμονῆς τῆς εἰκόνας στό Φρούριο ἄλλωστε τό 1837 φιλοτεχνήθηκε τό χρυσό ἔνδυμά της ἀπό τόν Νικόλαο Σπιθάκη, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ παλαιοῦ ἀργυροῦ, τό

όποιο δέν σώζεται πλέον. Γιά τήν μεταφορά καί τήν μόνιμη παραμονή τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας στό Ἱερό Προσκύνημα Μυρτιδίων, ἐξεδόθη διάταγμα μέ ἡμερομηνία 7 Μαΐου 1841 ἀπό τήν Γερουσία τῆς Ἰονίου Πολιτείας, μέ τό ὅποιο γνωστοποιεῖται στόν τότε Ἠγούμενο τῆς Μονῆς Μυρτιδίων Ἀγαθάγγελο Καλλιγέρο, ὅτι ἐνεκρίθη ἡ αἴτησή του μέ τήν ὁποία ζητοῦσε τήν ἀπόδοση τῆς Εἰκόνας. Μετά τήν ἀπομάκρυνση τῆς Εἰκόνας ὁ Ναός παρήκμασε καί περιέπεσε σέ ἔσχατη ἔνδεια καί ἐτέθη πλέον ὑπό τήν κηδεμονία τοῦ Ἱ. Ναοῦ τῆς Ἁγίας Ἄννης.

Σήμερα στό Ναό τῆς Παναγίας τοῦ Κάστρου σώζεται τό ὠραιότατο ἀντίγραφο τῆς Παναγίας τῆς Μυρτιδιώτισσας, πού φιλοτέχνησε ὁ Στέφανος Στάης τό 1844.

Ἐκτός ἀπό τό Φρούριο τῶν Κυθήρων **Ναός τῆς Παναγίας τῆς Μυρτιδιώτισσας ὑπάρχει καί στό Βουνό τοῦ Ἁγίου Γεωργίου** μέ τό ὁμώνυμο βυζαντινό κτίσμα τοῦ 7ου αἰώνα.

Βυζαντινῆ εἶναι ἡ συνήθεια νά κτίζονται κατά καιρούς γύρω ἀπό μία ἀρχική ἐκκλησία προσθήκες, δεῦτεροι Ναοί, παρεκκλήσια, νάρθηκας, ὥστε νά σχηματίζεται ἕνα σύνθετο συγκρότημα. Ἔτσι δίπλα στό Ναό τοῦ Ἁγίου Γεωργίου κτίσθηκε σέ μεταγενέστερα χρόνια ὁ Ναός τῆς Μυρτιδιώτισσας.

Ἡ συμπεριφορά αὐτή πού παρουσιάζεται καί σέ πολλά ἄλλα νησιά πρέπει νά θεωρηθεῖ ἀπόδειξη διάρκειας καί συνέχειας στήν εὐσέ-

βεια γιά όρισμένο τόπο, καθώς όμολογεῖ καί ό συγγραφέας τοῦ Χειλᾶ: «όμοίως καί ήμεῖς κατὰ παράδοσιν ἐκείνων τῶν προγενεστέρων γονέων ήμῶν καί οἴκους κτίζομεν καί Ναούς άγίους ποιοῦμεν καί παλαιούς άνανεοῦμεν».

Ό Ναός εἶναι παραλλαγή τοῦ Κυθηραϊκοῦ τύπου, μέ ψηλό πυργοειδές τύμπανο πού πλατáινει πρὸς τήν βάση καί τροῦλο χαμηλό. Όλα τά άνωτέρω στηρίζονται σέ τέσσερα γωνιώδη ήμιχώνια. Στόν ἴδιο τύπο ναοῦ ἄλλωστε ανήκουν καί οἱ Ναοί: Άγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στό Καλαμίτσι κοντά στόν Κάλαμο, Άγίου Δημητρίου στά Καμπιάνικα, Άγίου Νικήτα στόν Κάλαμο, Άγίου Νίκωνος στά Ζαγλανικιάνικα, καθώς ἐπίσης καί δύο Ναοί άπό τό συγκρότημα πού όνομάζεται Όγιος Δημήτριος στό Ποῦρκο.

Ό τελευταῖος **Ναός τῆς Παναγίας τῆς Μυρτιδιώτισσας**, πού θά μᾶς απασχολήσει, εἶναι ό όμώνυμος Ναός **στά Φράτσια Κυθήρων**. Ό Ναός όνομάζεται καί «**Παναγία Μανωλίτσια**». Στό ὑπέρθυρο Ναοῦ ὑπάρχει κτητορική ἐπιγραφή χαραγμένη σέ μαλτεζόπλακα, ή όποία αναφέρει:

«Άνηγέρθη ό θεῖος οὔτος Ναός τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Μυρτιδιώτισσας ἐκ βάθρων γῆς στά Φράτσια - Μανόλα ὑπό έξόδου καί μόχθου τοῦ παπα κύρ Μιχαήλ Κεντρωτῆ ποτέ Γεώργη εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ καί τῆς πρεσβυτέρας αὐτοῦ όνόματι Λαμπρινῆς καί τῶν

γονέων αὐτῶν. Ἄμην 1755 Μαΐου».

Σύμφωνα μέ τήν προφορική παράδοση τό ἀριστουργηματικό ξυλόγλυπτο τέμπλο τοῦ Ναοῦ προέρχεται ἀπό τό Ἱερό Προσκύνημα Παναγίας Μυρτιδιώτισσας. Σέ παλαιότατο ἔγγραφο, ὀνομαζόμενο «Ἰνβεντάριον», πού ὑπάρχει στό ἀρχεῖο τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος μέ ἡμερομηνία 8 Νοεμβρίου 1825 καί τό ὁποῖο περιλαμβάνει λεπτομερῆ καταγραφή ὅλων τῶν κινητῶν περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ Ἱ. Προσκυνηματος, ἀναφέρονται δύο τέμπλα. Τό ἕνα προφανῶς θά εἶναι αὐτό πού καί σήμερα βρίσκεται στό «Ναό τῆς εὐρέσεως ἤ Καθολικό», ὅπως ὀνομάζεται, ἐνῶ γιά τό ἄλλο πιθανολογοῦμε ὅτι εἶναι αὐτό τῆς Μανωλίτισσας μιά καί ἡ περιγραφή πού ὑπάρχει στό «Ἰνβεντάριον» συμπίπτει ἀπόλυτα μ' αὐτό.

Τό τέμπλο τοῦ Ναοῦ φιλοτεχνήθηκε ἀπό κάποιον Παναγιώτη Ἀλιφιέρακη καί ἔχει ἡμερομηνία 1792. Ἡ εἰκόνα τῆς Μυρτιδιώτισσας τοῦ τέμπλου εἶναι πιστό ἀντίγραφο τῆς αὐθεντικῆς καί ἀπεικονίζει τρία ἐκ τῶν σπουδαιότερων θαυμάτων τῆς: 1) Τό θαῦμα τῆς ἰάσεως τοῦ παραλύτου, 2) τό θαῦμα τῆς εὐρέσεως τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνας καί 3) τό θαῦμα τῆς διασώσεως τοῦ φρουρίου τῆς Χώρας ἀπό κεραυνό τήν νύκτα τῆς 21ης πρὸς τήν 22αν Ἰανουαρίου τοῦ 1829. Ἡ εἰκόνα, τέλος, πού βρίσκεται στό προσκυνητάρι τοῦ Ναοῦ, ἀγιογραφήθηκε στό Ἱερό Ὄρος ἀπό τόν Κυθήριο Μοναχό Παῖσιο τό 1912.

Ἱερός Ναός Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης στὸν Ἄλιμο.

Ἱερός Ναός Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης στό Φάληρο.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2007

1	Δ	† ΠΕΡΙΤΟΜΗ Ι.ΧΡΙΣΤΟΥ. Βασιλείου τοῦ Μεγάλου
2	Τ	Σιλβέστρου Ρώμης, Σεραφεῖμ Σάρωφ
3	Τ	Μαλαχίου τοῦ προφήτου, Γορδίου μάρτυρος
4	Π	Σύναξις τῶν 70 Ἀποστόλων, Ὀνουφρίου, Θεοκτίστου ὁσίου
5	Π	Θεοπέμπτου, Θεωνᾶ, Συγκλητικῆς ὁσίων
6	Σ	† ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
7	Κ	† Σύναξις Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου
8	Δ	Γεωργίου Χοζεβίτου, Κύρου Κων/πόλεως, Δομνίκης ὁσ.
9	Τ	Πολυεύκτου μάρτ., Εὐστρατίου ὁσίου, Παρθένας νεομ.
10	Τ	† Γρηγορίου ἐπ. Νύσσης , Δομετιανοῦ, Μαρκιανοῦ
11	Π	Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου, Ἀγαπίου, Μάϊρος μάρτυρος
12	Π	Τατιανῆς, Εὐθασίας, Μερτίου καὶ Πέτρου μαρτύρων
13	Σ	Ἐρμούλου, Στρατονίκου μάρτ. Μαξίμου Καυσοκαλυβίτου
14	Κ	† ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ , τῶν ἐν Σινᾶ καὶ Ραιθῶ, Ἀγνῆς, Σάββα
15	Δ	Παύλου Θηβαίου καὶ Ἰωάννου Καλυβίτου ὁσίων
16	Τ	Προσκύνησις ἀλύσεως ἀπ. Πέτρου , Νικολάου νεομ.
17	Τ	† Ἀντωνίου Μεγ. , Γεωργίου Ἰωαννίνων, Ἀντωνίου Βεροίας
18	Π	† Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας , Ξένης ὁσίας
19	Π	† Μάρκου Εὐγενικοῦ, Μακαρίου Αἰγ., Ἀρσενίου Κερκύρας
20	Σ	† Εὐθυμίου Μεγάλου , Εὐσεβίου, Ζαχαρίου νεομάρτ.
21	Κ	† ΙΕ΄ ΛΟΥΚΑ (ΖΑΚΧΑΙΟΥ) , Μαξίμου Ὁμολ., Ἀγνῆς μ.
22	Δ	† Τιμοθέου ἀποστόλου , Ἀναστασίου Πέρσου
23	Τ	Κλήμεντος, Ἀγαθαγγέλου μ., Διονυσίου ἐν Ὀλύμπω
24	Τ	Ξένης ὁσίας, Βαβύλα ἱερομάρτ., Νεοφύτου Ἐγκλείστου
25	Π	† Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου Ἀρχιεπ. ΚΠόλεως
26	Π	† Ξενοφῶντος ὁσίου , Σύναξις Οἰκογενείας Γρηγορίου Θεολόγου
27	Σ	Ἀνακομιδῆ λειψάνων Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Μαρκιανῆς
28	Κ	† ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ (ἀρχὴ Τριωδίου) , Ἐφραίμ Ὁσίου
29	Δ	Ἀνακομιδῆ λειψάνων Ἰγνατίου Θεοφόρου
30	Τ	† Τριῶν Ἱεραρχῶν , Βασιλείου, Γρηγορίου, Ἰωάν. Χρυσοστ.
31	Τ	Κύρου καὶ Ἰωάννου Ἀναργ., Ἀρσενίου ἐν Πάρω

«Τεκοῦσα ἀφράστως τόν σόν Υἱόν, τόν Παντευεργέτην καὶ Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴν, τόν κόσμον λυτροῦσαι, παθῶν καὶ καχεξίας, ὡς πάντων ὑπερτέρα, **Μυρτιδιώτισσα**»
(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Παρακλήσεως)

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Ἄναγνώσματα Κυριακῶν καί μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Κολ. β' 8 - 12	Λουκ.β' 20 - 21, 40 - 52	Περιομῆς τοῦ Κυρίου Θεοφανείων
6	Τίτ. β' 11 - 14, γ' 4 - 7	Ματθ. γ' 13 - 17	πλ. α' / Η'
7	Πράξ. ιθ' 1 - 8	Ἰωάν. α' 29 - 34	πλ. β' / Θ'
14	Ἐφεσ. δ' 7-13	Ματθ. δ' 12-17	Ἄντωνίου τοῦ Μεγάλου
17	Ἐβρ. ιγ' 17 - 21	Λουκ. στ' 17 - 23	Ἀθανασίου καί Κυρίλλου
18	Ἐβρ. ιγ' 7-16	Ματθ. ε' 14-19	Βαρύς / Γ'
21	Α' Τιμ. δ' 9-15	Λουκ. ιθ' 1-10	Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου
25	Ἐβρ. ζ' 26 - η' 2	Ἰωάν. ι' 9-16	Ἰωάννου Χρυσσοστόμου
27	Ἐβρ. ζ' 26 - η' 2	Ἰωάν. ι' 9 - 16	πλ. δ' / ΙΑ'
28	Β' Τιμ. γ' 10-15	Λουκ. ιη' 10-14	Τριῶν Ἱεραρχῶν
30	Ἐβρ. ιγ' 7-16	Ματθ. ε' 14-19	

Παναγία ἡ Μυρτιδιώτισσα στὸν Ἱ. Ναὸ τοῦ Ν. Φαλήρου

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2007

1	Π	Τρύφωνος μάρτυρος, Περπέτουας μ., Ἀναστασίου Ναυπλιέως
2	Π	† Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
3	Σ	† Συμεών τοῦ Θεοδόχου, 3 Ἀγίων Σπετσιωτῶν νεομαρτύρων
4	Κ	† ΑΣΩΤΟΥ, Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου, Νικολάου ὁμολ.
5	Δ	Ἀγάθης μάρτ., Θεοδοσίου ὁσ., Ἀντωνίου νεομ. Ἀθηναίου
6	Τ	† Φωτίου πατρ. ΚΠόλεως, Βουκόλου ἐπ. Σμύρνης
7	Τ	Παρθενίου Λαμψάκου, Λουκά τοῦ ἐν Στειρίῳ
8	Π	Ζαχαρίου προφήτου, Θεοδώρου στρατηλάτου
9	Π	Νικηφόρου μάρτ., Παγκρατίου Ταυρομενίας, Μαρκέλλου ἐπισκ.
10	Σ	† Χαράλάμπους ἱερομάρτυρος (ψυχασάββατον)
11	Κ	† ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ. Βλασίου ἱερομ., Θεοδώρας Αἰγούστης
12	Δ	Μελετίου Ἀντ., Ἀντωνίου ἐπ. Κων/πόλεως, Χρήστου νεομ.
13	Τ	Μαρτινιανοῦ ὁσ., Ἀκύλα καί Πρισκίλλης ἀποστ., Εὐλογίου
14	Τ	Αὐξεντίου, Μάρωνος ὁσίου, Γεωργίου νεομ. Μυτιλήνης
15	Π	Ὀνησίμου ἀποστ., Εὐσεβίου ὁσίου, Ἀνθίμου Χίου
16	Π	Παμφίλου μάρτυρος, Φλαβιανοῦ Κων/πόλεως
17	Σ	Θεοδώρου Τήρωνος, Μαρκιανοῦ καί Πουλχερίας
18	Κ	† ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ, Λέοντος ἐπισκ. Ρώμης, Ἀγαπητοῦ, ὁμολογ.
19	Δ	† ΚΑΘΑΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ. Φιλοθέης Ἀθηναίας, Φιλήμονος
20	Τ	Λέοντος ἐπισκ. Κατάνης, Ἀγάθωνος Πάπα Ρώμης
21	Τ	Τιμοθέου ἐν Συμβόλοις, Εὐσταθίου Ἀντιοχείας,
22	Π	Ἀνθούσης μάρτυρος, τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου μαρτύρων
23	Π	† Α΄ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ. Πολυκάρπου Σμύρνης, Προτερίου
24	Σ	† Θαῦμα κολλύβων ἀγίου Θεοδώρου
25	Κ	† Α΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ), Ταρασίου ΚΠόλεως
26	Δ	Φωτεινῆς Σαμαρείτιδος, Πορφυρίου Γάζης
27	Τ	Προκοπίου Δεκαπολίτου, Στεφάνου γηροκόμου
28	Τ	Βασιλείου ὁμολογητοῦ, Κασσιανοῦ Ρωμαίου

«Ρᾶνον θείοις μύροις τόν σόν λαόν, ἢ ἐν μυρτιδί-
οις ἀνατείλασα θαυμαστῶς, ἀγία Εἰκόνι, θαυμα-
τουργῶ καί θεία, καί δίδου τήν σήν χάριν, **Μυρτι-
δίωτισσα**»

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Παρακλήσεως)

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Ἐναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
2	Ἐβρ. ζ' 7 - 17	Λουκ. β' 22 - 40	Ἐπαπαντῆς Κυρίου
4	Α' Κορ. στ' 12-20	Λουκ. ιε' 11-32	α' / Α'
10	Α' Θεσ. δ' 13-17	Λουκ. κα' 8-9, 25-27, 33-36	Ψυχοσάββατον
11	Β' Τιμ. β' 1-10	Ματθ. κε' 31-46	β' / Β'
18	Ρωμ. ιγ' 11-ιδ' 4	Ματθ. στ' 14-21	γ' / Γ'
23	Α' Ἰω. δ' 20 - ε' 21	Μαρκ. ιε' 1-15	Ἁγίου Πολυκάρπου
24	Β' Τιμ. β' 1-10	Μάρκ. β' 23 - γ' 5	Ἁγίου Θεοδώρου
25	Ἐβρ. ια' 24-26, 32-40	Ἰωάν. α' 44-52	δ' / Δ'

Παναγία ἡ Μυρτιδιώτισσα στὸν Ἱ. Ναὸ τοῦ Ἄλιμου

ΜΑΡΤΙΟΣ 2007

1	Π	Εὐδοκίας ὀσίμ., Μαρκέλλου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων
2	Π	† Β΄ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ. Νικολάου Πλανᾶ, Ἡσυχίου καὶ Εὐθαλίας
3	Σ	Εὐτροπίου, Κλεονίκου, Βασιλίσκου τῶν μαρτύρων
4	Κ	† Β΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. (Γρηγορίου Παλαμᾶ), Γερασίμου ὁσ. Ἰορδανίτου
5	Δ	Μάρκου ὁσ., Γεωργίου νεομ. Ραψάνης
6	Τ	Ἀρκαδίου ὁσ., τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων
7	Τ	Λαυρεντίου ὁσ. Μεγάρων, Ἐλπίδιου, Καπίτωνος, Ἐφραὶμ
8	Π	Θεοφυλάκτου Νικομηδείας, Ἑρμοῦ ἀποστ., Παύλου ὁμολ.
9	Π	† Γ΄ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ. Τῶν ἐν Σεβαστείᾳ 40 Μαρτύρων
10	Σ	Κοδράτου ἐν Κορίνθῳ, Ἀναστασίας Πατρικίας
11	Κ	† Γ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ . (Σταυροπρ/σεως), Σωφρονίου Ἱεροσολύμων
12	Δ	Γρηγορίου Διαλόγ., Συμεῶν τοῦ νέου Θεολόγου, Θεοφάνους
13	Τ	Νικηφόρου ΚΠόλεως, Ποπλίου, Χριστίνης μάρτ., Ὑπομονῆς
14	Τ	Βενεδίκτου ὀσίου, Εὐσχήμενος ὁμολογητοῦ
15	Π	Ἀγαπίου μάρτ., Ἀριστοβούλου ἀποστ., Μανουήλ νεομ.
16	Π	† Δ΄ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ. Χριστοδούλου ἐν Πάτμῳ, Σαββίνου, Ρωμανοῦ μάρτ.
17	Σ	† Ἀλεξίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ
18	Κ	† Δ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ . (Ἰωάννου τῆς Κλίμακος), Κυρίλλου πατριάρχου Ἱεροσολύμων
19	Δ	Χρυσάνθου καὶ Δαρείας μαρτύρων
20	Τ	Τῶν ἐν Ἁγίῳ Σάββα ἀναίρ., Νικήτα ὁμολ., Μύρωνος νεομ.
21	Τ	† Ὁ Μέγας Κανὼν. Ἰακώβου ὁμολ., Θωμᾶ, Φιλήμονος,
22	Π	Βασιλείου ἱερομάρτ., Καλλινίκης μάρτ., Εὐθυμίου νεομ.
23	Π	† Ὁ ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ. Νίκωνος ὀσίου καὶ 199 μάρτ.
24	Σ	Ἀρτέμονος ἱερομ., Παρθενίου πατρ. ΚΠόλεως
25	Κ	† Ὁ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
26	Δ	† Σύναξις Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ
27	Τ	Φιλητοῦ καὶ Λυδίας μάρτ., Ματρώνης τῆς ἐν Θεσσαλονίκη
28	Τ	Ἰλαρίωνος, Στεφάνου θαυματουργοῦ, Ἡρωδίωνος
29	Π	Μάρκου ἐπισκ. Ἀρεθουσίων, Κυρίλλου διακόνου
30	Π	Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, Εὐβούλης μάρτ., Ζαχαρίου ἐπισκ.
31	Σ	† Ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου. Ὑπατίου καὶ Ἀκακίου

«Θεράπευσον Κόρη σούς ὑμνητάς, ψυχῶν τε τὰς νόσους, καὶ σωμάτων τὰς χυλεπὰς, καὶ ἴασαι Μητηρ, κακῶν καὶ ἀσθενείας, δεινῶν ἀρρωστημάτων, **Μυρτιδιώτισσα**» (Ἐκ τοῦ Παρακλητικῆς Κανόνος)

ΜΑΡΤΙΟΥ

Ἐναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
4	Ἐβρ. α' 10-β' 3	Μάρκ. β' 1-12	πλ. α' / Ε'
11	Ἐβρ. δ' 14-ε' 6	Μάρκ. η' 34-θ' 1	πλ. β' / ΣΤ'
18	Ἐβρ. στ' 13-20	Μάρκ. θ' 17-31	βαρύς / Ζ'
25	Ἐβρ. β' 11 - 18	Λουκ. α' 24 - 38	πλ. δ'
31	Ἐβρ. ιβ' 28-ιγ' 8	Ἰωάν. ια' 1-45	Τοῦ Λαζάρου

Παναγία ἡ Μυρτιδιώτισσα στό Μητροπολιτικό Ναό Ἀθηνῶν

ΙΕΡΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΗΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑΣ ΣΕ ΙΕΡΟΥΣ ΝΑΟΥΣ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

Γράφει ο κ. Γεώργιος Λουράντος, Θεολόγος

Μπορεί οι Ναοί της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας να είναι ελάχιστοι στα Κύθηρα, δέν νομίζω όμως να υπάρχουν πολλοί Κυθηραϊκοί Ναοί πού να μὴν ἔχουν ἔστω καί ἓνα ἀντίτυπο τῆς Πανσέπτου καί θαυματουργοῦ εικόνας τῆς.

Καταρχάς στό Ἱερό Προσκύνημα πλήν τῆς θαυματουργοῦ εικόνας ὑπάρχει καί ἄλλη εικόνα μέ ἀργυρό περίβλημα, τό ὅποιο κατασκευάσθηκε «Διά σπουδῆς καί δαπάνης Ἀκακίου Ἱερομονάχου καί ἡγουμένου Καλοῦτζη διά χειρός Θεοφίλου Σπιθάκη». Ἡ εικόνα αὐτή ὑπάρχει ἤδη ἀπό τό 1825, ὅπως ἐξάγεται ἀπό τό «Ἰνβεντάριον». Σήμερα δέ τοποθετεῖται στή θέση τῆς αὐθεντικῆς εικόνας ἀπό τήν Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας - ἡμέρα κατά τήν ὁποία ἡ θαυματουργή εικόνα μεταφέρεται ἀπό τό Ἱ. Προσκύνημα στό Μητροπολιτικό Ναό Ἐσταυρωμένου Χώρας, ὅπου καί παραμένει καθ' ὅλο τό διάστημα τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς - μέχρι τήν Κυριακή τῶν Μυροφόρων, πού ἐπιστρέφει στή βάση τῆς, ἀφοῦ προηγουμένως ἔχει λιτανεύσει γιά ἓνα δεκαπενθήμερο σ' ὅλο τό νησί.

Ἄλλά καί **πλεῖστοι ἄλλοι Ναοί, ἐνοριακοί**

καί μή, στό νησί μας κοσμοῦνται μέ καλλιτεχνικώτατους θρόνους μέ τήν γλυκειά μορφή τῆς Πολιούχου μας Παναγίας Μυρτιδιώτισσας. Ἔτσι ὁ Μητροπολιτικός Ναός Ἐσταυρωμένου Χώρας, καθώς καί οἱ ἐνοριακοί Ναοί Ἁγίου Νικήτα Καλάμου, Ἁγίας Τριάδος Ἀλεξανδράδων, Ἁγίου Ἡλίας στόν ὁμώνυμο συνοικισμό, Ἁγίου Χαλαάμπους Μυλοποτάμου, Ἁγίας Μαρίνης Δρυμώνα, Παναγίας Φανερωμένης Βιαραδίκων, Ἁγίου Χαλαάμπους Καραβᾶ, Ἁγίου Ἀντωνίου Καστρισιανίκων, Ἐσταυρωμένου Πιτσιλιανίκων, Ἁγίας Πελαγίας στό ὁμώνυμο χωριό, ἀκόμη στήν Ἱ. Μ. Ὁσίου Θεοδώρου, στό Ἱερό Προσκύνημα Παναγίας Δέσποινας Καραβᾶ καί στούς Ἱερούς Ναούς Παναγίας Κακή Μέλισσας Στραποδίου, Ἁγίων Ἀναργύρων Ποταμοῦ, Ἁγίας Τριάδος Κατσουλιανίκων καί Ἁγίας Σοφίας Καλάμου ὑπάρχουν ἀντίτυπα τῆς θαυματουργοῦ εικόνας.

Ἱερό Βῆμα ἀφιερωμένο στήν Παναγία τήν Μυρτιδιώτισσα, τέλος, συναντᾶμε στό **Ἱερό Προσκύνημα Ἁγίων Ἀναργύρων στό Ξερουλάκι.**

Τελειώνοντας δέν θά ἦταν ὑπερβολή, νομίζω, νά πῶ ὅτι ἐκτός ἀπό τούς παραπάνω Ναούς, πού σίγουρα θά ὑπάρχουν καί ἄλλοι πού δέν κατάφερα νά ἐντοπίσω, στό εἰκονοστάσι κάθε Τσιριγώτικου σπιτιοῦ θά βροῦμε τήν Παναγία τήν Μυρτιδιώτισσα.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2007

1	Κ	† ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ. Μαρίας Αιγυπτίας
2	Δ	† Μεγάλη Δευτέρα. (Ίωσήφ του Παγκάλου)
3	Τ	† Μεγάλη Τρίτη. (Τών Δέκα Παρθένων)
4	Τ	† Μεγάλη Τετάρτη. (Τῆς ἀλειψάσης τὸν Κύριον μύρω)
5	Π	† Μεγάλη Πέμπτη. (Ὁ Μυστικὸς Δείπνος)
6	Π	† Μεγάλη Παρασκευή. (ΤΑ ΑΓΙΑ ΠΑΘΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ)
7	Σ	† Μέγα Σάββατον. (Ἡ εἰς Ἄδου Κάθοδος τοῦ Κυρίου)
8	Κ	† ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ. Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
9	Δ	† Δευτέρα Διακαινησίμου. Εὐψυχίου μάρτυρος
10	Τ	† Τρίτη Διακαινησίμου. Γρηγορίου Ε', Ραφαήλ, Νικολάου, Ειρήνης
11	Τ	Ἀντίπα Περγάμου, Ματρώνης, Τρυφαίνης
12	Π	Βασιλείου Παρίου, Ἀνθούσης ὁσ., Ἀκακίου
13	Π	† Τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Μαρτίνου Ρώμης ὁμολ., Ζωΐλου μάρτ.
14	Σ	Θωμαΐδος μάρτ., Ἀριστάρχου καὶ Πούδη ἀποστόλων
15	Κ	† ΤΟΥ ΘΩΜΑ. Κρήσκεντος μάρτ., Λεωνίδου ἐπισκ.
16	Δ	Λεωνίδου Τροιζηνίου, Ἀγάπης, Εἰρήνης, Χιονίας
17	Τ	Συμεών, Ἀγαπητοῦ, Μακαρίου Κορίνθου
18	Τ	Ἀθανασίας Αἰγινίτιδος, Ἰωάννου ἐξ Ἰωαννίνων
19	Π	Ὁσ. Συμεών μονοχίτωνος, Παφνουτίου ἱερομάρτυρος
20	Π	Θεοδώρου Τριχινᾶ, Ζακχαίου ἀπ., Ἀθανασίου
21	Σ	Ἰανουαρίου ἱερομ., Ἀλεξάνδρας, Ἀναστασίου.
22	Κ	† ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ. Ναθαναήλ ἀπ., Θεοδώρου Συκεώτου
23	Δ	† Γεωργίου Μεγαλομάρτυρος τοῦ Τροπαιοφόρου
24	Τ	Ἐλισάβετ ὁσ., Δούκα νεομ., Νικολάου νεομάρτυρος
25	Τ	† Μάρκου Ἀποστόλου Εὐαγγελιστοῦ
26	Π	Βασιλέως ἐπισκόπου Ἀμασείας, Γλαφύρας, Ἰούστας ὁσ.
27	Π	Συμεών ἐπισκ., Ἰωάννου ὁσίου ὁμολογητοῦ
28	Σ	Τῶν ἐν Κυζίκῳ 9 μαρτύρων
29	Κ	† ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ. Ἰάσονος καὶ Σωσιπάτρου, Κερκύρας μάρτ.
30	Δ	Ἰακώβου ἀποστόλου, Κλήμεντος ὁσ., Ἀργυρῆς νεομ.

«Ἐκ πάσης ἀνάγκης καὶ πειρασμῶν, χαλεπῶν κινδύνων ἐπηρείας τοῦ πονηροῦ, ρῦσαι νεολαίαν, δεινῶς κλονιζομένην, καὶ δοκιμαζομένην, **Μυρτιδίωτισσα**»
(Ἐκ τοῦ Παρακλητικῆς Κανόνος)

ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Ἐναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ἩΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Φιλιπ. δ' 4-9	Ἰωάν. ιβ' 1-18	Τῶν Βαΐων
8	Πράξ. α' 1-8	Ἰωάν. α' 1-17	ΠΑΣΧΑ
13	Πράξ. γ' 1-8	Ἰωάν. β' 12-22	Ζωοδόχου Πηγῆς
15	Πράξ. ε' 12-20	Ἰωάν. κ' 19-31	- / Α'
22	Πράξ. στ' 1-7	Μάρκ. ιε' 43-ιστ' 8	β' / Δ'
23	Πραξ. ιβ' 1-11	Ἰωάν. ιε' 17-ιστ' 2	Γεωργίου Μεγ.
25	Α' Πέτρ. ε' 6-14	Λουκ. ι' 16-21	Μάρκου Εὐαγγ.
29	Πράξ. θ' 32-42	Ἰωάν. ε' 1-15	γ' / Ε'

ΜΑΪΟΣ 2007

1	Τ	Ίερεμίου Προφ, Ίσιδώρας, Παναρέτου Πάφου, Εύθυμιού όσιου.
2	Τ	† Τῆς Μεσοπεντηκοστῆς. Ἀνακομιδῆ λειψ. Μ. Ἀθανασίου
3	Π	Τιμοθέου καί Μαύρας μ., Πέτρου Ἄργου, Ἀχμέτ νεομ.
4	Π	Νικηφόρου Ἀθωνίτου, Πελαγίας μάρτ., Ἰλαρίου
5	Σ	† Εἰρήνης μεγαλομάρτυρος, Εύθυμιού Μαδύτου
6	Κ	† ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ. Ἰώβ τοῦ πολυάθλου, Σεραφεῖμ όσ.
7	Δ	Ἀκακίου, Κοδράτου μάρτ., Νείλου όσιου
8	Τ	† Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, Ἀρσενίου όσ. Μεγάλου
9	Τ	Χριστοφόρου μεγαλομ., Ἡσαίου προφήτου, Νικολάου
10	Π	Σίμωνος ἀποστόλου Ζηλωτοῦ, Λαυρεντίου όσιου
11	Π	Κυρίλλου & Μεθοδίου ίσαπ., Μωκίου ιερομάρτυρος
12	Σ	† Θεοδώρου Κυθήρων, Γερμανοῦ ΚΠόλεως, Ἐπιφανίου Κύπρου
13	Κ	† ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ. Γλυκερίας μάρτ. Σεργίου όμολ.
14	Δ	Θεράποντος ιερομ., Ίσιδώρου ἐν Χίω, Μάρκου νεομ.
15	Τ	Παχωμίου Μεγάλου, Ἀχιλλεῖου ἐπ. Λαρίσης
16	Τ	† Ἀπόδοσις τοῦ Πάσχα. Θεοδώρου, Γεωργίου όμ.,
17	Π	† Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
18	Π	Πέτρου, Διονυσίου, Ἡρακλείου μαρτύρων, Χριστίνης
19	Σ	Πατρικίου ἐπ., Ἀκακίου, Μενάνδρου, Μέμνονος μάρτ.
20	Κ	† ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ. Ἀνακ. λειψ. Ἁγ. Νικολάου
21	Δ	† Κωνσταντίνου καί Ἐλένης ίσαποστόλων
22	Τ	Βασιλίσκου μάρτ., Δημητρίου καί Παύλου ἐκ Τριπόλεως
23	Τ	Μιχαήλ Συνάδων, Συνεσίου Καρπασίας Κύπρου
24	Π	Συμεών όσιου Θαυμαστορείτου, Κυριακοῦ Εὐρύχου
25	Π	† Γ' εὐρεσις Τιμίας Κεφαλῆς Προδρόμου, Κελεστίνου μάρτ.
26	Σ	† Ψυχοσάββατον. Κάρπου καί Ἀλφαίου ἐκ τῶν 70
27	Κ	† ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ. Ἐλλαδίου ιερομ., Ἰωάννου τοῦ Ρώσου
28	Δ	† ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ. Εὐτυχοῦς, Ἐλικωνίδος
29	Τ	Θεοδοσίας μάρτ., Ἀνωνύμων μαρτύρων Ἀλώσεως Κων/Πόλεως
30	Τ	Ἰσαακίου, Ναταλίου μάρτ., Βαρλαάμ όσιου
31	Π	Ἐρμείου μ. τῶν ἐν Ἀσκάλωνι μάρτ., Εὐσεβίου

«Ἐξελε τούς νέους Μητερ Θεοῦ, παθῶν καί κινδύνων πολυτρόπων παντοδαπῶν, κράτυνον τήν πίστιν, τά ἦθη καί τό σέβας, θεία κληρονομία, **Μυρτιδιώτισσα**»
(Ἐκ τοῦ Παρακλητικῆ Κανόνος)

ΜΑΪΟΥ

Ἐναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
2	Ἐβρ. ιγ' 7-16	Ἰωάν. ζ' 14-30	Τῆς Μεσοπεντηκοστῆς
6	Πράξ. ια' 19-30	Ἰωάν. δ' 5-42	δ' / Ζ'
8	Α' Ἰωάν. α' 1-7	Ἰωάν. ιθ' 25-27, κα' 24-25	Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου
13	Πράξ. ιστ' 16-34	Ἰωάν. θ' 1-38	πλ. α' / Η'
16	Πράξ. ιη' 22-28	Ἰωάν. ιβ' 36-47	Ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα
17	Πράξ. α' 1-12	Λουκ. κδ' 36-53	Τῆς Ἀναλήψεως
20	Πράξ. κ' 16-18, 28-36	Ἰωάν. ιζ' 1-13	πλ. β' / Γ'
21	Πράξ. κοτ' 1, 12-20	Ἰωάν. ι' 1-9	Κων/νου καὶ Ἐλένης
26	Α' Θεσ. δ' 13-17	Ἰωάν. κα' 14-25	Ψυχοσάββατον
27	Πράξ. β' 1-11	Ἰωάν. ζ' 37-52, η' 12	Τῆς Πεντηκοστῆς
28	Ἐφес. ε' 8-19	Ματθ. ιη' 10-20	Τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

Τιμία Κάρα Ἁγίου Θεοδώρου

ΙΟΥΝΙΟΣ 2007

1	Π	Ίουστίνου φιλοσόφου και μάρτυρος
2	Σ	Νικηφόρου ΚΠόλεως, Κωνσταντίνου νεομάρτυρος
3	Κ	† ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ. Λουκιλιανού, Παύλης και τών σὺν αὐτοῖς
4	Δ	Μάρθας καί Μαρίας ἀδελφ. Λαζάρου, Μητροφάνους
5	Τ	Δωροθέου ἱερομ., Νικάνδρου μάρτυρος
6	Τ	Ίλαρίωνος ὁσ., Ἀττάλου θαυματουργοῦ
7	Π	Θεοδότου ἱερομ. τοῦ ἐν Ἀγκύρα, Σεβαστιανῆς
8	Π	Καλλιόπης μάρτυρος, Ἄνακ. Λειψ. Θεοδώρου Στρατ.
9	Σ	† Κυρίλλου Ἀρχιεπ. Ἀλεξανδρείας, Ἀνανίου μάρτυρος
10	Κ	† Β΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἀγιορειτῶν ὁσίων, Ἀλεξάνδρου καί Ἀντωνίνης μ.
11	Δ	† Βαρθολομαίου, Βαρνάβα ἀποστόλων, Λουκά Ἱατροῦ Ρώσου
12	Τ	Ὀνουφρίου, Πέτρου τοῦ ἐν Ἄθῳ
13	Τ	Ἀκυλίνης μάρτ., Διοδώρου μάρτ., Εὐλογίου
14	Π	Ἐλισσαίου προφήτου, Μεθοδίου ΚΠόλεως
15	Π	Ἄμως προφήτου, Αὐγουστίνου Ἰππῶνος, Ἱερωνύμου
16	Σ	Τύχωνος Ἀμαθοῦντος Κύπρου
17	Κ	† Γ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἰσαύρου, Μανουήλ, Σαβέλ, Ἰσμαήλ μάρτ.
18	Δ	Λεοντίου, Θεοδοῦλου, Ὑπατίου μ.
19	Τ	Ἰούδα ἀποστόλου, Παΐσιου ὁσ. Μεγάλου
20	Τ	Παναγ. «Ὁδηγητρίας», Μεθοδίου Πατάρων, Νικολάου Καβάσιλα
21	Π	Ἰουλιανοῦ μάρτ., Τερεντίου ἐπ. Ἰκονίου, Νικήτα νεομ.
22	Π	Εὐσεβίου Σαμοσάτων ἱερομ. Ζήνωνος καί Ζηνᾶ μάρτ.
23	Σ	Ἀγριππίνης, Ἀριστοκλέους, Δημητριάνου, Ἀθανασίου
24	Κ	† Δ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Γενέθλιον Τιμ. Προδρόμου, Ἀθανασίου Παρίου
25	Δ	Φεβρωνίας ὁσιμ., Ὀρεντίου μάρτυρος
26	Τ	Δαβίδ Θεσ/νίκης τοῦ Δενδρίτου, Ἰωάννου Γοθθίας
27	Τ	Σαμψών ξεν., Ἰωάννας καί Μαρίας μυροφόρων
28	Π	Ἀνακομιδῆ λειψ. Κύρου καί Ἰωάννου τῶν Ἀναργύρων
29	Π	† Πέτρου καί Παύλου Πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων
30	Σ	† Σύναξις τῶν ἁγίων ἐνδόξων 12 Ἀποστόλων

«Δεσμῶν ἁμαρτίας φθοροποιῶν, καί πάσης κα-
κίας, καταχρήσεων συμφορῶν, καί λευκοῦ θανά-
του, ἐκλύτρωσαι Παρθένε, φιλτάτην νεολαίαν,
Μυρτιδιώτισσα» (Ἐκ τοῦ Παρακλητικοῦ Κανόνος)

ΙΟΥΝΙΟΥ

Ἐναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
3	Ἑβρ. ια' 33-ιβ' 2	Μαθθ. ι' 32-33, 37-38, ιθ' 27-30	πλ. δ' / Α'
10	Ρωμ. β' 10-16	Μαθθ. δ' 18-23	α' / Β'
17	Ρωμ. ε' 1-10	Μαθθ. στ' 22-33	β' / Γ'
24	Ρωμ. ιγ' 11-ιδ' 4	Λουκ. α' 1-25, 57-68, 76, 80	γ' / Δ'
29	Β' Κορ. ια' 21-ιβ' 9	Μαθθ. ιστ' 13-19	Πέτρου καὶ Παύλου
30	Α' Κορ. δ' 9-16	Μαθθ. θ' 36- ι' 1-8	Ἁγίων Ἀποστόλων

ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΕΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

Γράφει ὁ κ. Γεώργιος Λουράντος, Θεολόγος

Ὡς **πρῶτο εὐεργέτη** τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνη-
ματος θά πρέπει νά θεωρήσουμε τόν **ταπεινό
ἐκεῖνο βοσκό** - τό ὄνομα τοῦ ὁποίου δυστυχῶς
ἀγνοοῦμε - πού μέσα στή μοσχοβολιά τῶν μύρ-
των ἀνακάλυψε τήν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ἀνή-
γειρε μικρό Ναό ἀνάλογα μέ τίς οικονομικές
του δυνατότητες, ἐνθρόνισε σ' αὐτόν τήν ἱερά
εἰκόνα τήν ὁποία ἐπονόμασε **Μυρτιδιώτισσα**
καί ἀφιέρωσε τό ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του στήν
ὑπηρεσία τοῦ Ναοῦ αὐτοῦ.

Τοῦτον διεδέχθη **ὁ μοναχός Λεόντιος**, ὁ
ὁποῖος, διά συνδρομῆς τῶν Κυθηρίων, ἐπεξέ-
τεινε καί διηύρυνε τόν ἀρχικῶς μικρό Ναό, ἔκτι-
σε δέ γύρω ἀπό αὐτόν κελλιά πρός ὑποδοχὴν
καί φιλοξενίαν τῶν προσκυνητῶν πού συνέρ-
ρεαν ἀπ' ὄλο τό νησί. Ὁ Ναός πού οἰκοδομή-
θηκε ἀπό τό Μοναχό Λεόντιο περιελάμβανε
στό μέσο τόν ἐπεκταθέντα Ναό τῆς Μυρτιδιω-
τίσης καί ἐκατέρωθεν τούτου δύο κλίτη, ἐκ
τῶν ὁποίων τό μέν πρός τά δεξιὰ ἐτιμᾶτο ἐπ'
ὀνόματι τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου, προστάτου τῶν
Κυθήρων, τό δέ πρός τ' ἀριστερά ἐπ' ὀνόματι
τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἐκ τῶν δύο τελευταίων
παρεκκλησιῶν σώζονται μόνο τά κτίρια τά
ὁποῖα χρησίμευσαν ὡς βάσεις τοῦ νέου μεγα-

λοπρεποῦς Ναοῦ, σέ ἄριστη ὅμως κατάσταση σώζεται ὁ παλαιός Ναός τῆς Μυρτιδιωτίσσης, πού ὀνομάζεται καί «Καθολικόν», στὸν ὁποῖο παραμένει ἡ Ἁγία Εἰκόνα τούς χειμερινούς μῆνες καί συγκεκριμένα ἀπὸ τὴν 21η Νοεμβρίου μέχρι τοῦ Ἀ΄ Σαββάτου τῶν Νηστειῶν.

Α΄ Μεγάλοι Εὐεργέτες τοῦ 19ου αἰῶνα

1. Στά μέσα τοῦ 19ου αἰῶνα (1841 - 1857), **ὁ διορατικός, δραστήριος καί εὐπαίδευτος Ἱερομόναχος Ἀγαθάγγελος Καλλιγερὸς**, συνέλαβε τὴν ἰδέα τῆς ἀνεγέρσεως ἑνὸς εὐρύχωρου καί μεγαλοπρεποῦς Ναοῦ πάνω ἀκριβῶς ἀπὸ τὸν παλαιό, προκειμένου νὰ τελεῖται ἀξιοπρεπῶς ἡ θεία Λατρεία. Ὁ ἐν λόγῳ Ἱερομόναχος - ἡ μεγαλύτερη ἴσως φυσιολογία τῶν Κυθῆρων τοῦ 19ου αἰ. καί ἄξιός τῆς παντοτεινῆς εὐγνωμοσύνης τῶν Κυθηρίων - καταγόταν ἀπὸ τὸ Λειβάδι τῶν Κυθῆρων, ἀπὸ τὴν οἰκογένεια τὴν ἐπονομαζόμενη «Βρανᾶ», ἐγεννήθη τὸ 1799 καί σπούδασε στὸ ἱεροσπουδαστήριό τῆς Κερκύρας. Κατὰ τὸ 1839 παρεχωρήθη σ' αὐτὸν ἀπὸ τὴ Γερουσία τῆς Ἰονίου Πολιτείας, καί μετὰ τὴν ἔγκριση τοῦ Ἑγγυητοῦ Ἀρμοστοῦ, ἡ διαχείριση καί ἐπικαρπία τῶν προσόδων τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος Παναγίας Μυρτιδιώτισσας ἰσοβίως καί ἀνεξελέγκτως. Ὄταν ὁ ἀείμνηστος Ἱερομόναχος ἀνέλαβε τὴ διοίκηση τοῦ Προ-

σκυνήματος, ἐπεδόθη μέ ιερό ζῆλο καί ἐνθουσιασμό στήν προαγωγή καί τόν ἐξωραϊσμό αὐτοῦ. Τόν πρῶτο λόγο περί οἰκοδομήσεως νέου Ναοῦ ἐξεφώνησε, κατόπιν ἀδείας τοῦ Ἐπισκόπου Κυθήρων Προκοπίου τοῦ Καλλονᾶ, στό Μητροπολιτικό Ναό τοῦ Ἐσταυρωμένου στή Χώρα Κυθήρων, ὅπου ἐσχηματίσθη ἡ πρώτη ἐπιτροπή διενέργειας ἐράνων.

Μετά ἀπό κάποιο χρονικό διάστημα οἱ εἰσφορές ἄρχισαν νά καταφθάνουν τόσο ἀπό τούς μονίμους κατοίκους τοῦ νησιοῦ, ὅσο καί ἀπό τούς ὁμογενεῖς τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἡ ἀνταπόκριση στό κάλεσμα τοῦ ἡγουμένου ὑπῆρξε συγκινητικότατη. Ὁ ἴδιος ὁ ἡγούμενος προέβη σέ ἐράνους καί ἐκτός τοῦ νησιοῦ καί ἰδιαίτερα στή Σμύρνη - ὅπου ὑπῆρχε ἀνθοῦσα κυθηραϊκή παροικία - καί συγκεκριμένα στό χωρίον «Βουρνόβας», στό ὁποῖο ὑπῆρχε Μετόχιον τοῦ Ἱεροῦ Πρσκυνήματος Μυρτιδίων, ὅπου ἱερουργοῦσε ὁ ἡγούμενος ὅσες φορές πήγαινε νά παραλάβει τίς εἰσπράξεις τοῦ Μετοχίου.

2. Ἀμέσως μετά τήν ἀποπεράτωση τῆς οἰκοδομῆς ὁ ἡγούμενος ἐπεδίωξε τήν κατασκευή τέμπλου. Γιά τό λόγο αὐτό μετέβη στόν Πειραιᾶ καί ἀπευθύνθηκε στόν **φιλάνθρωπο συμπατριώτη μας Νικήτα Τζάννε**. (Σ' αὐτόν ἄλλωστε ὀφείλονται τά φιλανθρωπικά ἰδρύματα τῆς ἀρχῆς τοῦ αἰῶνα στόν Πειραιᾶ, τό Τζάννειο Ὁρφανοτροφεῖο Ἀρρένων καί τό Τζάννειο Νοσοκομεῖο).

Αυτός πρόθυμα παρείχε τή συνδρομή του, ήθικη καί υλική, καί ἀνεδείχθη ἕνας ἐκ τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τοῦ Ἱ. Προσκυνήματος, ἀφοῦ κατέβαλε δύο χιλιάδες δίστηλα, ποσό τεράστιο γιά τήν ἐποχή ἐκείνη. Μέ τό ποσό αὐτό ἀγοράστηκε τό μαρμάρينو τέμπλο, τό ὁποῖο προοριζόταν γιά τόν Πατριαρχικό Ναό τῆς Εὐαγγελιστρίας στήν Ἀλεξάνδρεια. Στό τέμπλο μέχρι σήμερα ὑπάρχει χαραγμένη ἐπιγραφή: «Ἀνηγέρθη διά συνδρομῆς τοῦ ἡγουμένου Ἀγαθαγγέλου ἱερομονάχου Καλλιγέρου τό ἔτος 1856. Ἔργον Τηνίου Ἰακώβου Βαρούτη». Ἡ τοποθέτηση τῆς μαρμάρινης Ἀγίας Τραπέζης στό Ἱερό Βῆμα, ἔγινε - σύμφωνα μέ τήν ἐπιγραφή πού ὑπάρχει πάνω σ' αὐτήν - τό ἴδιο ἔτος, διά δωρεᾶς καί πάλι τοῦ Νικήτα Τζάννε.

Οἱ εἰκόνες τοῦ τέμπλου κατά τό ἔτος 1857 δέν εἶχαν τοποθετηθεῖ ἀλλ' ἀναμένοντο νά ἀφιχθοῦν ἀπό τή Ρωσία. Τοῦτο ὁμως δέν κατέστη δυνατόν γιά ἄγνωστους λόγους καί ἔτσι οἱ εἰκόνες ἐφιλοτεχνήθησαν ἀπό τόν Κυθήριο ζωγράφο Ἰωάννη Στάη, μεταξύ τῶν ἐτῶν 1861-1863. Οἱ εἰκόνες τῆς Θεοτόκου, τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Προδρόμου καί τοῦ Ἀγίου Ἀγαθαγγέλου, φέρουν τήν ἐπιγραφή τοῦ δωρητοῦ «Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Π. Κ. Τζάκονα 1861». Ἡ εἰκόνα τοῦ Ἀγίου Νικήτα στό δεξιό κλίτος φέρει τήν ἐπιγραφή: «Μνήσθητι Κύριε τοῦ δούλου σου Νικήτα Τζάννε 1863», ἐνῶ ἡ εἰκόνα τῶν Ἀγίων Πάντων, τῶν Τριῶν Ἀγίων τῆς Ἐ-

πτανήσου καί τοῦ Ἁγίου Δημητρίου στό ἀριστερό κλίτος φέρουν τήν ἐπιγραφή: «Εἰς μνημόσυνον Γεωργίου Ἀνδρονίκου δαπάναις τῶν υἱῶν αὐτοῦ Δημητρίου καί Μηνᾶ 1862». Τέλος ἡ τοιχογραφία τοῦ Ἐλκομένου στήν Πρόθεση καί τοῦ Θεοῦ Πατρός στήν κόγχη τοῦ Ἱεροῦ Βήματος φέρουν τήν ἐπιγραφή «Εἰς μνήμην αἰώνιαν Εὐγενίου καί Φεβρωνίας τῶν Μοναχῶν», χωρίς δυστυχῶς ἡμερομηνία.

3. Κατά τό ἔτος 1864 οἰκοδομήθηκαν τά κελλιά τῆς δυτικῆς πτέρυγας «δαπάνη τῶν **ἐκ Σύρου υἱῶν Γεωργίου Ἀνδρονίκου Δημητρίου καί Μηνᾶ**», σύμφωνα μέ τή σχετική ἐπιγραφή πού ὑπάρχει, ἐνῶ λίγο ἀργότερα, καί συγκεκριμένα τό 1866, δαπάνη τῶν ἰδίων κατεσκευάσθη μεγάλη ὑδροδεξαμενή γιά τίς ἀνάγκες τῶν προσκυνητῶν.

4. Τό 1884 καί σύμφωνα μέ τήν ὑπ' ἀριθμ. 2838 συμβολαιογραφική πράξη τοῦ Συμβολαιογράφου Κυθήρων Σταματίου Σεμιτεκόλου, ὁ **Γεώργιος Μαυρομμάτης τοῦ Σταύρου** ζήτησε τήν ἄδεια τοῦ ἡγουμένου νά κτίσει δι' ἐξόδων του στή δυτική πτέρυγα τοῦ Προσκυνηματος ἓνα κελλί ἀσβεστόκτιστο, διώροφο, γιά νά κατοικεῖ ὡς καλόγερος καί μετά τό θάνατό του τό κελλί νά μείνει στήν ἰδιοκτησία τῆς Μονῆς. Σχετική ἐπιγραφή ἀναφέρει: «Ἀφιερῶθη τῇ δαπάνῃ τοῦ ἐκ Πιτσινάδες Γεωργίου Μαυρομμάτη. Μάϊος 1883».

5. Τό 1892 ἡ **μεγαλόσχημη μοναχή Παρθε-**

νία Μαρτιμιανάκη από τήν Ἐπαρχία Κισάμου τῆς Κρήτης, σύμφωνα μέ τήν ὑπ' ἀριθμ. 16 συμβολαιογραφική πράξη τοῦ Συμβολαιογράφου Κυθήρων Γεωργίου Λεβούνη, ἀνήγειρε στήν ἴδια πτέρυγα κατόπιν ἀδείας τοῦ ἡγουμένου - διαχειριστοῦ καί νομίμου ἀντιπροσώπου τοῦ Προσκυνηματος - «ἓνα ἀνώγειον γιά νά κατοικεῖ ἐφ' ὅρου ζωῆς καί μετά τό θάνατό της, νά μείνει στήν κυριότητα τοῦ Προσκυνηματος μ' ὅλα τά κινητά πού θά εὑρίσκοντο ἐντός αὐτοῦ». Σχετική ἐπιγραφή ἀναφέρει: «οικοδομήθη [] τῆς ἐκ Κρήτης μεγαλοσχήμου Παρθενίας Μοναχῆς Μαρτιμιανάκη 1892».

Τό 1888 κατασκευάζεται τό μεγαλοπρεπέστατο πώρινο κωδωνοστάσιο τοῦ Προσκυνηματος ἀπό τόν ἐκ Λειβαδίου Κυθήρων ἀρχιτεχνίτη Νικόλαο Φατσέα Φουριάρη.

6. Στούς εὐεργέτες τοῦ 19ου αἰ. θά πρέπει νά συμπεριληφθοῦν καί οἱ ἀναφερόμενοι στή χρυσή ἐπένδυση τῆς πρωτοτύπου εικόνας τῆς Μυρτιδωτίσσης. Ἡ σχετική ἐπιγραφή ἀναφέρει: «Ἐπιμελεία τῶν Ἐπιτρόπων ΟΥΑΟΥ Μαχαριώτη καί Ἰωάννου Μόρμορη καί συνδρομῆ τῶν χριστιανῶν καί κατ' ἐξοχήν τοῦ Ἀλμπανάκη - ΠΟΥ - ΔΟΥ - ΓΟΥ - ΑΟΥ - ΓΟΥ καί Εἰρήνης διά χειρός ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ Νικολάου Θεοφίλη Σπιθάκη».

Ἐπίσης στό Καθολικό τῶν Μυρτιδίων καί στή θέση τῆς εὐρέσεως, ὑπάρχει ἀργυρᾶ εικόνα τῆς Μυρτιδωτίσσης, ἡ ὁποία τίθεται ἀντί τῆς

χρυσῆς, καί στήν ὁποία ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφή: «Διά σπουδῆς καί δαπάνης Ἐκακίου ἱερομόναχου ἡγουμένου Καλούτζη διά χειρός Θεοφίλη Σπιθάκη». Ὁ ἐν λόγῳ ἡγούμενος ἄλλωστε, προκάτοχος τοῦ Ἀγαθαγγέλου, καί καταγόμενος ἀπό τῆ γνωστή ἀρχοντική οἰκογένεια τοῦ νησιοῦ μας, ἀφήνει μέ διαθήκη του στόν ἀνηψιό του Λεονάρδο Καλούτση διάφορα πολύτιμα προσωπικά εἶδη ἀλλά καί πράγματα καθημερινῆς οἰκιακῆς χρήσης. Ὅλα αὐτά σύμφωνα μέ παλαιότατο ἔγγραφο πού ὑπάρχει στό Ἀρχεῖο τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐγχωρίου Περιουσίας μέ ἡμερομηνία 8 Νοεμβρίου 1825 - ὀνομαζόμενο «Ἰνβεντάριον» - ὁ κληρονόμος τοῦ Ἐκακίου Λεονάρδος, τὰ ἀφιερώνει στό Ἱερό Προσκύνημα εἰς μνημόσυνον τοῦ ἀποθανόντος ἡγουμένου.

Στά νεώτερα χρόνια πολλοί ὑπῆρξαν ἐκεῖνοι, πού ἀφιέρωσαν μεγάλα χρηματικά ποσά ἀλλά καί μέρος τῆς ἀκίνητης περιουσίας τους στό Ἱερό Προσκύνημα Παναγίας Μυρτιδιώτισσας. Ἐντοιχισμένες μαρμάρινες πλάκες, διαθήκες καί ὀλόκληρες καταστάσεις δωρητῶν Κυθηρίων καί μή, κοσμοῦν τόν Κυθηραϊκό Τύπο κάθε ἐποχῆς καί μαρτυροῦν τοῦ λόγου τό ἀληθές.

Β΄

Σημαίνοντες Ευεργέτες του 20ου αιώνα

Σημαντικοί ευεργέτες του Ί. Προσκυνήματος κατά τόν 20ό αι. εἶναι οἱ παρακάτω:

1. Ὁ Ἡλίας Θλιβερός, διαπρεπῆς δικηγόρος Γυθείου.

2. Ἡ Καλλιόπη Καστρισίου, ἀπό τά Καστρισιάνικα Κυθήρων.

3. Ἡ Ἑλένη Π. Στάθη, ἀπό τά Σταθιάνικα Κυθήρων.

4. Ὁ Θεόδωρος Ί. Κασιμάτης, ἀπό τά Κοντολιάνικα Κυθήρων.

5. Ὁ Μιχάλης Νεοφύτου, τό γένος Τιμμηρᾶ.

6. Τό ζεῦγος Παναγιώτου καί Μαρίας Παυλάκη.

7. Υἱοί Ἀναργύρου Στρατηγοῦ, Βασίλειος καί Γεώργιος.

8. Παναγιώτης Κρίθαρης, εἰς μνήμην τῆς μητέρας του Σταματούλας, πρεσβυτέρας Εὐαγγέλου Κρίθαρη.

9. Μιχαήλ Μαζαράκης, ἀπό τή Χώρα Κυθήρων.

10. Ὁ ἀποθανών εἰς Αὐστραλίαν Γεώργιος Στάθης, ἀπό τά Σταθιάνικα Κυθήρων.

11. Οἱ Ἱεροψάλτες τοῦ Ί. Προσκυνήματος μέ κορυφαῖο τόν Παναγιώτη Γ. Κασιμάτη.

12. Ὁ ἀείμνηστος λόγιος, ποιητής, ὕμνογράφος καί ἱεροψάλτης Σοφοκλῆς Καλούτσης.

ΙΟΥΛΙΟΣ 2007

1	Κ	† Ε΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Κοσμά και Δαμιανού τῶν Ἀναργύρων
2	Δ	† Κατάθεσις Τιμίας ἐσθήτος τῆς Θεοτόκου
3	Τ	Ἰακίνθου καὶ Θεοδότῃς μαρτ., Ἀνατολίου ΚΠόλεως
4	Τ	Ἀνδρέου Κρήτης, Μιχαὴλ Χωνιάτη, Λουκίας μαρτ.
5	Π	† Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἄθῳ καὶ Λαμπαδοῦ ὁσίων, Σεργίου
6	Π	Σισῶῃ μεγάλου, Φιλήμονος, Ὀνησίμου, Ἀρχίππου
7	Σ	† Κυριακῆς μεγαλομάρτ., Θωμᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Μαλεῶ
8	Κ	† ΣΤ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Προκοπίου μεγαλομ., Θεοφίλου ἐκ Ζίχνης
9	Δ	Παγκρατίου Ταυρομενίου, Διονυσίου Ρήτορος καὶ Μητροφάνους, Μιχαὴλ νεομ.
10	Τ	Τῶν ἐν Νικοπόλει 45 μαρτύρων, Γρηγορίου ἐπ. Ἄσσου
11	Τ	† Εὐφημίας μεγαλομ., Ὀλγας ἰσαποστόλου Ρώσσων
12	Π	Πρόκλου καὶ Ἰλαρίου μαρτ., Βερονίκης αἱμορροούσης
13	Π	† Σύναξις Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, Στεφάνου Σαββαΐτου
14	Σ	Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου, Ἀκύλα ἀποστόλου
15	Κ	† ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ Δ΄ Οἰκ. Συνόδου. Κηρύκου, Ἰουλίττης, Βλαδιμήρου ἰσαπ.
16	Δ	Ἀθηνογένους ἱερομ., Φαύστου μάρτυρος
17	Τ	† Μαρίνης μεγαλομάρτυρος
18	Τ	Αἰμιλιανοῦ μάρτυρος, Ἰακίνθου, Παμβῶ, Δασίου μάρτ.
19	Π	Μακρίνης ὁσίας, Δίου ὁσίου, Θεοδώρου Ἐδέσσης
20	Π	† Προφήτου Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου
21	Σ	Ἰωάννου ὁσίου, Συμεῶν τοῦ διὰ Χριστόν σαλοῦ
22	Κ	† Ζ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Μαρίας Μαγδαληνῆς, Μαρκέλλης
23	Δ	Ἰεζεκιὴλ προφήτου, Πελαγίας Τήνου
24	Τ	Χριστίνης μεγαλομ., Ἀθηναγόρα ὁμολ., Θεοφίλου Ζακυνθίου
25	Τ	† Κοίμησις ἁγίας Ἄννης, Ὀλυμπιάδος, Εὐπραξίας ὁσ.
26	Π	† Παρασκευῆς ὁσιομάρτυρος, Ἐρμολάου ἱερομ.
27	Π	† Παντελεήμονος ἱαματικοῦ καὶ ἀναργύρου
28	Σ	Προχόρου, Νικάνορος, Τίμωνος καὶ Παρμενᾶ διακ.
29	Κ	† Θ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Καλλινίκου, Θεοδότῃς καὶ τέκνων
30	Δ	† Σύναξις Αἰγινήτων Ἀγίων, Σίλα, Σιλουανοῦ, Κρήσκεντος
31	Τ	Ἰωσήφ τοῦ ἀπὸ Ἀρμαθαίας, Εὐδοκίμου δικαίου

«Ἀγάπην ὁμόνοιαν καὶ στοργήν, παράσχου συζύ-
γοις καὶ γονεῦσι Μητερ Θεοῦ, καὶ δίδου πλουσίως,
χαράν καὶ εὐφροσύνην, πιστότητα εἰρήνην, **Μυρ-
τιδιώτισσα**»
(Ἐκ τοῦ Παρακλητικοῦ Κανόνος)

ΙΟΥΛΙΟΥ

Ἄναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Α΄ Κορ. ιβ΄ 27- ιγ΄ 8	Ματθ. η΄ 28-θ΄ 1	δ΄ / Ε΄
7	Ρωμ. θ΄ 1-6	Ματθ. θ΄ 18-36	Κυριακῆς Μεγαλομάρτυρος πλ. α΄ / ΣΤ΄
8	Ρωμ. ιβ΄ 6-14	Ματθ. θ΄ 1-8	
15	Τίτ. γ΄ 8-15	Ματθ. ε΄ 14-19	πλ. β΄ / Ζ΄
20	Ἰακ. ε΄ 10-20	Λουκ. δ΄ 22-30	Ἡλιοῦ τοῦ Θεοβίτου
22	Α΄ Κορ. α΄ 10-17	Ματθ. ιδ΄ 14-22	βαρύς / Η΄
26	Γαλ. γ΄ 23-δ΄ 5	Μάρκ. ε΄ 24-34	Παρασκευῆς ὀσιομάρτυρος Παντελεήμονος μεγάλ. πλ. δ΄ / Θ΄
27	Β΄ Τιμ. β΄ 1-10	Ἰωάν. ιε΄ 17 - ιστ΄ 2	
29	Α΄ Κορ. γ΄ 9-17	Ματθ. ιδ΄ 22-34	

Ἡ Ἁγία Ὀσιομάρτυς Ἐλέσα

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2007

1	Τ	† Ἐλέσης Ὁσιομάρτυρος τῆς ἐν Κυθήροις, Μακκαβαίων
2	Π	Ἀνακομιδῆ λειψ. Στεφάνου πρωτομ., Θεοδώρου νεομ.
3	Π	Σαλώμης μάρτ., Δαλμάτου, Ἰσαακίου καὶ Φαύστου ὁσ.
4	Σ	Τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παιδῶν, Εὐδοκίας ὀσιομάρτυρος
5	Κ	† Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Εὐσιγνίου, Νόννης, Εὐγενίου Αἰτωλοῦ
6	Δ	† Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
7	Τ	Θεοδοσίου νέου, Δομετίου, Νικάνορος ὀσίου
8	Τ	Αἰμιλιανοῦ Κυζικίου, Μύρωνος Κρήτης
9	Π	Μαθθία ἀποστόλου, Μαρίας Πατρικίας, Κωνσταντίνου
10	Π	Λαυρεντίου διακόνου, Ἴππολύτου, Ξύστου Ρώμης
11	Σ	Εὐπίλου διακόνου, Νήφωνος πατριάρχου ΚΠόλεως
12	Κ	† ΙΑ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Φωτίου, Ἀνικήτου, Παμφίλου
13	Δ	Μαξίμου ὁμολ., Εὐδοκίας βασιλίσσης
14	Τ	Μιχαίου Προφήτου, Μαρκέλλου ἱερομάρτ.
15	Τ	† Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
16	Π	Ἄγιου Μανδηλίου, Τιμοθέου Εὐρίπου, Γερασίμου Κεφαληνίας
17	Π	† Μύρωνος ἱερομάρτ. πολιούχου Ἀντικυθέρων
18	Σ	Φλώρου, Λαύρου μαρτ., Ἀρσενίου τοῦ ἐν Πάρῳ
19	Κ	† ΙΒ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἀνδρέου στρατηλάτου, Εὐτυχιανοῦ μάρτυρος
20	Δ	Σαμουὴλ Προφήτου, Λουκίου μάρτυρος
21	Τ	Θαδδαίου ἀποστόλου, Βάσσης μάρτ.
22	Τ	Ἄγαθονίκου μάρτυρος, Ἀνθούσης μάρτυρος
23	Π	† Ἀπόδοσις Κοιμήσεως Θεοτόκου, Εἰρηναίου ἱερομάρτ.
24	Π	† Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, Διονυσίου Ἀρχιεπ. Αἰγίνης
25	Σ	† Βαρθολομαίου ἀποστόλου, Τίτου ἐπίσκ. Γορτύνης
26	Κ	† ΙΓ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἀδριανοῦ, Ναταλίας, Ἰωάσαφ ὀσίου
27	Δ	Φανουρίου νεοφ., Πομένος ὀσίου, Ἀνθούσης μ.
28	Τ	Μωϋσέως Αἰθίοπος, Διομήδους καὶ Λαυρεντίου
29	Τ	† Ἀποτομή κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου
30	Π	† Ἀλεξάνδρου, Παύλου, Ἰωάννου πατρ. ΚΠόλεως
31	Π	† Κατάθεσις Τιμίας Ζώνης Ὑπεραγίας Θεοτόκου

«Ἰλέω σου ὄμματι στοργικῶ, καὶ σῆ εὐσπλαγχνία
 διαφύλαττε μητρικῆ, τὰς νήσους Κυθέρων καὶ τῶν
 Ἀντικυθέρων, σεισμῶν πυρός μαχαίρας, **Μυρτι-
 διώτισσα**»
 (Ἐκ τοῦ Παρακλητικῆ Κανόνος)

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Ἐναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ἩΜΕΡΑ ΜΗΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
5	Α΄ Κορ. δ' 9-16	Ματθ. ιζ' 14-23	α' / Γ'
6	Β' Πέτρ. α' 10-19	Ματθ. ιζ' 1-9	Μεταμορφ. τοῦ Σωτῆρος
12	Α΄ Κορ. θ' 2-12	Ματθ. ιη' 23-35	β' / ΙΑ'
15	Φιλίπ. β' 5-11	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Κοιμήσεως Θεοτόκου
19	Α΄ Κορ. ιε' 1-11	Ματθ. ιθ' 16-24	γ' / Α'
23	Φιλίπ. β' 5-11	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Ἄποδ. Κοιμήσεως Θεοτόκου
26	Α΄ Κορ. ιστ' 13-24	Ματθ. κα' 33-42	δ' / Β'
29	Πράξ. ιγ' 25-32	Μάρκ. στ' 14-30	Ἄποτομῆς κεφ. Προδρόμου

Ἁγία Μόνη (Παναγία)

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2007

1	Σ	† Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου, Συμεών Στυλίου, Μελετίου
2	Κ	† ΙΔ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Μάμαντος μ., Ἰωάννου νηστευτοῦ
3	Δ	† Ἀνακομιδῆ Λειψάνων Ἀγ. Νεκταρίου Πενταπόλεως
4	Τ	Ἐρμόνης μάρτ., Μωϋσέως προφ., Βαβύλα ἱερομ.
5	Τ	Ζαχαρίου προφήτου πατρός Τ. Προδρόμου.
6	Π	Ἀνάμν. θαύματος ἀρχαγγ. Μιχαήλ, Καλοδότης μάρτ.
7	Π	Σώζοντος μάρτυρος, Εὐψυχίου καὶ Ὀνησιφόρου ἀποστ.
8	Σ	† Γενέσιον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, Ἀθανασίου νεομ.
9	Κ	† ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ. Χρυσοστόμου Σμύρνης καὶ τῶν σὺν αὐτῷ
10	Δ	Μηνοδώρας, Μητροδώρας, Νυμφοδώρας μαρτύρων
11	Τ	Θεοδώρας, Εὐφροσύνου τοῦ μαγείρου ὁσ. Εὐανθίας μ.
12	Τ	Αὐτονόμου ἱερομ., Ἰουλιανοῦ μάρτ.
13	Π	Κορνηλίου ἑκατοντάρχου, Ἀριστείδου μάρτυρος
14	Π	† Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ
15	Σ	Νικήτα μάρτυρος, Φιλοθέου πρεσβ., Συμεών Θεοσίνκης
16	Κ	† ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ. Εὐφημίας μεγαλομ., Μελιπνῆς μ.
17	Δ	† Σοφίας, Πίστεως, Ἐλπίδος, Ἀγάπης μαρτύρων
18	Τ	Εὐμενίου Γορτύνης, Ἀριάδνης μάρτυρος
19	Τ	Τροφίμου, Σαββατίου, Δορυμέδοντος μάρτ., Σωσάννης
20	Π	† Εὐσταθίου μεγαλομάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ
21	Π	Ἰωῆ τοῦ προφήτου, Κοδράτου ἀποστ., Μελετίου μάρτ.
22	Σ	Φωκᾶ ἱερομάρτυρος, Φωκᾶ κηπουροῦ, Ἰσαάκ καὶ Μαρτίνου
23	Κ	† Α΄ ΛΟΥΚΑ. Σύλληψις Προδρόμου, Ξανθίππης, Πολυξένης
24	Δ	† ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ, Θέκλης ἰσαπ.
25	Τ	Παφνουτίου ὁσίου, Εὐφροσύνης ὁσίας
26	Τ	† Μετάστασις Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου
27	Π	Καλλιστράτου μάρτ., Ἀριστάρχου ἀπ. Ἀκυλίνης νεομ.
28	Π	Βαρούχ προφήτου, Χαρίτωνος ὁμολ., Νεοφύτου Ἐγκλειστοῦ
29	Σ	Κυριακοῦ ἀναχωρητοῦ, Πετρωνίας μάρτυρος
30	Κ	† Β΄ ΛΟΥΚΑ. Γρηγορίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀρμενίας

«Σεισμοῦ διασώζουσα φυσικοῦ, σεισμικὰς δονήσεις σὺ ἀπότρεψον ἠθικὰς, καὶ ἐκ ναυαγίων, οἰκογενεῖας σῶζε, φρίκης διαζυγίων, **Μυρτιδιώτισσα**»

(Ἐκ τοῦ Παρακλητικοῦ Κανόνος)

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Ἄναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ἡμέρ. μήν.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Α΄ Τιμ. β΄ 1-7	Λουκ. δ΄ 16-22	Τῆς Ἰνδίκτου πλ. α΄ / Γ΄
2	Β΄ Κορ. α΄ 21-β΄ 4	Ματθ. κβ΄ 2-14	Γενεσίου Θεοτόκου
8	Φιλιπ. β΄ 5-11	Λουκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28	πλ. β΄ / Δ΄
9	Γαλ. στ΄ 11-18	Ἰωάν. γ΄ 13-17	Υψώσεως Σταυροῦ
14	Α΄ Κορ. α΄ 18-24	Ἰωάν. ιθ΄ 6-11, 13-20, 25-28, 30	
16	Γαλ. β΄ 16-20	Μάρκ. η΄ 34-θ΄ 1	βαρύς / Ε΄
23	Γαλ. δ΄ 22-27	Λουκ. ε΄ 1-11	πλ. δ΄ / ΣΤ΄
26	Α΄ Ἰωάν. δ΄ 12-19	Ἰωάν. ιθ΄ 25-27, κα΄ 24-25	Ἰωάννου Θεολόγου
30	Β΄ Κορ. θ΄ 6-11	Λουκ. στ΄ 31-36	α΄ / Ζ΄

Ἡ Παναγία Μυρτιδιώτισσα

ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΜΥΡΤΙΔΙΑ

Γράφει ἡ Φιλολόγος κ. Ἑλένη Χάρου-Κορωναίου

Πολλοί ξένοι κατά καιρούς διατύπωσαν τήν εὐλογη ἀπορία πῶς ἓνα ἱερό καθίδρυμα, ὅπως τῶν Μυρτιδίων, μέ Πανελλήνια ἀκτινοβολία, πού κατέχει ἐξέχουσα θέση στή συνείδηση τῶν ἀπανταχοῦ Κυθηρίων, πῶς στερεῖται ἀπό Μοναχοῦς ἢ Μοναχές. Σέ ἄλλους τόπους τέτοια πνευματικά κέντρα προσελκύουν πολλούς, οἱ ὅποιοι ἀφιερώνονται καί ὀργανώνουν μιά πνευματική κοινότητα, πού ἀσχολεῖται μέ χειρωνακτικές ἐργασίες, μέ τήν κοινωνική πρόνοια, μέ τή συγγραφή βιβλίων κ.λπ.

Στά Μυρτίδια φαίνεται πῶς δέν ἦταν δυνατόν ποτέ νά διοργανωθεῖ μιά τέτοια κοινότητα, διότι τό ἰδιότυπο καθεστῶς, μέ τό ὅποιο ἀνεκαθεν διοικοῦνται (ἐγχώρια Περιουσία) δέν εὐνοεῖ κάτι ἀνάλογο. Ὡστόσο κατά τό δεύτερο μισό 19ου τοῦ αἰῶνα **ὑπάρχει μοναχισμός στά Μυρτίδια**. Τότε τό προσκύνημα τῶν Μυρτιδίων λειτουργεῖ σάν μιά Μονή μὴ διοργανωμένη, ἡ ὁποία ἀνήκει στήν ἐγχώρια περιουσία καί διευθύνεται ὄχι ἀπό ἡγουμενοσυμβούλιο, ὅπως οἱ διοργανωμένες Μονές ἀλλά ἀπό μιά ἐπιτροπή, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπό τόν Ταμία τῶν Κυθήρων (Πρόεδρος), ἓνα μέλος ἀπό τό «μέσα δῆμο» καί ἓνα μέλος ἀπό τόν «ἔξω δῆμο». Κατά τό 1904 τά Μυρτίδια εἶχαν ἓνα μο-

ναχό, 6 μοναχές, 2 έφημέριους, 5 γυναίκες και 2 άνδρες αφιερωμένους, χωρίς τό μοναχικό σχήμα (δόκιμους), φτωχές και ταπεινές ύπαρξεις μεγάλης ηλικίας, πού διασώθηκαν ποιός ξέρει από ποιό ναυάγιο τής ζωής και κατέφυγαν στό άσυλο τής Μυρτιδιώτισσας εις Τήν «βοηθόν έν ταίς θλίψεσιν» γιά νά βροῦν τήν ψυχική γαλήνη και τή σωματική περίθαλψη.

Αυτοί οί αφιερωμένοι άνθρωποι διατρέφονταν άφ' ενός μέ δικά τους χρήματα και άφ' έτέρου από έλεημοσύνες πού πρόσφεραν σ' αυτούς οί προσκυνητές τών Μυρτιδίων. Επίσης κάθε χρόνο γινόταν έρανος στά χωριά του νησιού και συγκεντρώνονταν γι' αυτούς ποσότητες λαδιού, κριθαριού και σιταριού. Τήν περιουσία τών Μυρτιδίων, τίς εισπράξεις και τά αφιερώματα διαχειριζόταν ή έπιτροπή πού παραπάνω αναφέραμε. Από τίς Μοναχές τών Μυρτιδίων αυτή τήν έποχή ή παλαιότερη ήταν ή Μακαρία Γεωργίου από τή Μεσσηνία, έτών 75, ή όποία ήλθε στά Μυρτίδια τό 1860 σέ ηλικία 30 έτών και έκάρη Μοναχή από τον Ήγούμενο Άγαθάγγελο Καλλίγερο. Η Έλισάβετ Μπελέση από τους Άρέους, 80 έτών, ήλθε στά Μυρτίδια τό 1882 σέ ηλικία 60 χρόνων και έκάρη Μοναχή επίσης από τον Άγαθάγγελο. Η Μελάνη, μοναχή Κυθηρία, ήλθε στά Μυρτίδια τό 1882 σέ ηλικία 46 χρόνων και έκάρη από τον Αρχιμανδρίτη Γρηγόριο. Η Άναστασία Μαυρομάτη από τίς Πιτσινάδες, ήλθε στά Μυρτί-

δια τό 1890 καί ἐκάρη Μοναχή ἀπό τόν Ἐφημέριο Ἀθανάσιο Σκλάβο σέ ἡλικία 66 χρόνων. Ἡ Φεβρωνία Ξένου ἀπό τόν Ποταμό ἐκάρη ἀπό τόν Ἐφημέριο τῶν Μυρτιδίων Ἀθανάσιο Σκλάβο τό 1894 σέ ἡλικία 65 χρόνων. Ὁ Ἀκάκιος Βενέρης ἀπό τό Δρυμώνα ἐκάρη Μοναχός ἀπό τόν Ἀθανάσιο Σκλάβο. Ἡ Κυριακή Εὐαγγελινοῦ ἀπό τή Μονεμβασία ἐκάρη Μοναχή τό 1899, ἀπό τόν Ἀθανάσιο σέ ἡλικία 85 χρόνων. Οἱ δόκιμοι πού ὑπηρετοῦσαν στά Μυρτιδία ἦταν οἱ ἐξῆς: 1) Δημητρούλα Μιλτιάδου ἀπό τή Σμύρνη, 75 χρόνων, 2) Ζωή Σκανδάλη ἀπό τό Δρυμώνα, 70 χρόνων, 3) Μαρούλη Καρύδη ἀπό τό Μυλοπόταμο, 50 χρόνων, 4) Ζωή Μιλτιάδου ἀπό τή Μονεμβασία, ἐτῶν 45, 5) Μαρία Λαζαρέτου ἀπό τά Βιαράδικα, 6) Ἰωάννης Ἀράπης, Κυθήριος, 65 χρόνων, καί 7) Γεώργιος Μαυρομάτης ἀπό τίς Πιτσινάδες, 70 χρόνων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ Ι. Μ. ΜΥΡΤΙΔΙΩΝ

Γράφει ὁ Καθ. Παν/μίου κ. Γεώργιος Λεοντσίνης

Ἐναφορικά μέ τήν κατάσταση, τή διοίκηση καί τή λειτουργία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μυρτιδίων τῶν Κυθήρων, τό μεταβατικό διάστημα ἀπό τήν ἐκδημία εἰς Κύριον τοῦ Ἠγουμένου Ἀκακίου Καλούτση (1827) μέχρι τή χειροτονία καί τήν ἀνάληψη τῶν μοναχικῶν καθηκόντων τῶν νέων Ἠγουμένων εἶναι καθοριστικό. Ὅπως θά δείξω κατωτέρω, αὐτή σηματοδοτεῖ νέες μορφές διοίκησης καί λειτουργίας τῆς Μονῆς Μυρτιδίων, πού συνδέονται μέ τή μείωση τοῦ ἐλέγχου τῆς ἀπό ἡγετικά πρόσωπα - εὐγενεῖς καί κληρικούς τῆς κοινωνίας τῆς πρωτεύουσας τοῦ νησιοῦ (Καψαλίου, σημ. Χώρας). Σημειῶνῶ ἀκόμη ὅτι κατά τήν περίοδο τῆς Βρετανικῆς Προστασίας (1809/1815 - 1863) ἡ Μονή Μυρτιδίων θά ἀποκτήσει τό μεγάλο μέρος τοῦ οἰκιστικοῦ μοναστηριακοῦ περιβάλλοντος πού μέχρι σήμερα διατηρεῖ.

Ἡ περίοδος ἀπό τήν ἐκδημία τοῦ Ἠγουμένου Ἀκακίου Καλούτση (1827) μέχρι τή χειροτονία ὡς Ἠγουμένου τῆς Μονῆς τοῦ Ἀγαθαγέλου Καλλιγέρου δέν εἶναι ἀρκετά γνωστή, γι' αὐτό καί τό κείμενο τοῦ κανονισμοῦ πού συντάσσεται τήν περίοδο αὐτή μᾶς διαφωτίζει σέ μεγάλο βαθμό γιά θέματα διοίκησης καί οἰκο-

νομικῆς διαχείρισης τῶν ἐσόδων τῆς Μονῆς. Ἐάν καί ὁ κανονισμός γιά τόν ὅποιο γίνεται λόγος, χαρακτηρίζεται ὡς προσωρινός (ἀναγράφεται ὅτι εἶχε τεθεῖ προσωρινά σέ ἰσχύ καί ἀναμενόταν ἀπλῶς ἡ ἔγκρισή του ἀπό τή Γερουσία), ἐν τούτοις ἐφαρμόσθηκε καί μετά τήν ἔγκρισή του ἀπό τή Γερουσία ὡς εἶχε. Οἱ διατάξεις του καθιερώνουν ἕνα καθεστῶς διοίκησης καί οἰκονομικῆς διαχείρισης πού θά ἐπηρεάσει, ἀκόμη καί μετά τήν Ἑνωσιή τῆς Ἑπτανήσου μέ τό ἀνεξάρτητο τμήμα τῆς κεντρικῆς καί νησιωτικῆς Ἑλλάδας, τόν τρόπο διοίκησης καί οἰκονομικῆς διαχείρισης τῆς Μονῆς. Τρεῖς ἡγούμενοι θά χειροτονηθοῦν καί θά διακονήσουν τή Μονή κατά τό 19ο αἰ., ὁ Ἀκάκιος Καλούτσης (ἀρχές 19ου - 1827), ὁ Ἰωάννης Καλούτσης (1827 - 1839) καί ὁ Ἀγαθάγγελος Καλλίγερος (1839 - 1895).

Ὁ σημερινός Ναός κτίσθηκε ἐπί τοῦ ἀρχικοῦ Ναοῦ τῆς εὐρέσεως τῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας Μυρτιδιώτισσας καί μέ τήν πρωτοβουλία καθῶς καί τήν ἀποφασιστική συμβολή τοῦ Ἡγουμένου Ἀγαθαγγέλου Καλλιγέρου (1799 - 1895), ἀνδρός μορφωμένου, ἀποφοίτου τοῦ Ἱεροσπουδαστηρίου τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας τῆς Κέρκυρας. Χειροτονήθηκε τήν 9ῆ Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1839 Ἡγούμενος τῆς Μονῆς ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Κυθήρων Προκόπιο Καλλονᾶ. Ἀπεβίωσε σέ ἡλικία 96 ἐτῶν τό 1895, ἀφοῦ ἔζησε ἐπί πολλά χρόνια τό μεταβατικό στάδιο τῆς

Ἐκκλησίας τῶν Κυθῆρων ἀπό τό καθεστῶς τῆς διοίκησης ἐπί Βρετανικῆς Προστασίας στήν ἔνωση τῶν νησιῶν τοῦ Ἰονίου μέ τόν κορμό τοῦ ἀνεξάρτητου ἑλληνικοῦ κράτους. Γενικά, ἡ περίοδος ἡγουμενίας τοῦ Ἀγαθαγγέλου Καλλιγέρου ἀναγνωρίζεται ὡς ἡ περίοδος ἐκείνη, πού ἔδωσε μεγάλη κινητικότητα στό Μοναστήρι, καθώς διαμόρφωσε ἀφενός τό κύριο μέρος τοῦ οἰκιστικοῦ μοναστηριακοῦ περιβάλλοντος τῆς Μονῆς Μυρτιδίων καί ἀφετέρου διαιώνισε ἓνα ἐθιμικό καθεστῶς θρησκευτικῆς λατρείας καί διοίκησης τῆς Μονῆς, πού εἶχε ἀποδοχή ἀπό τό σύνολο τοῦ κυθηραϊκοῦ πληθυσμοῦ.

ΝΑΟΙ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑΣ ΕΚΤΟΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ

Τοῦ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Σ. ΧΑΡΟΥ
Συνταξιούχου ὑπαλλήλου ΔΕΗ

Νά δοῦμε πρῶτα τούς **Ναούς** πού γιά τήν **ἀνέγερσή τους πρωτοστάτησαν Κυθῆριοι** πού ἔτρεφαν μεγάλη εὐλάβεια στήν Παναγία τή Μυρτιδιώτισσα ἢ πού σέ κάποια δυσκολία τους τήν ἐπεκαλέσθησαν καί ἐκπλήρωσαν κάποιο τάμα τους.

Τέτοια περίπτωση εἶναι ἡ **Μυρτιδιώτισσα στό λιμάνι τῆς Νάξου**, ἕνα μικρό ἐκκλησάκι, πού εἶναι τό μοναδικό κτίσμα στό νησάκι, πού βρίσκεται πολύ κοντά στή στεριά.

Σύμφωνα μέ ὅσα γράφονται στό βιβλίο «Ἡ Νάξος» τοῦ Γ. Μελισσινοῦ (1968), καί μέ ὅσα μοῦ εἶπε ὁ κ. Ἰάκωβος Ἐμμ. Καμπανέλλης (ἐξάδελφος τοῦ γνωστοῦ συγγραφέα), πού ἔχει ἀσχοληθεῖ μέ τήν Ἐκκλησιαστική Ἱστορία τῆς Νάξου, τό ἐκκλησάκι αὐτό, πού εἶναι ἀπλοῦ ρυθμοῦ νησιώτικης λαϊκῆς τέχνης, κτίσθηκε εἰς ἐκπλήρωση τάματος, ἑνός Κυθῆριου Καπετάνιου.

...Ὁ εὐλαβῆς Καπετάνιος σώθηκε. Σώθηκε καί τό πλήρωμά του, σώθηκε καί τό πλοῖο, τό ὁποῖο μόνο λίγες ζημιές εἶχε ὑποστεί. Ἡ πρώτη στεριά πού πάτησε ἦταν τό νησάκι. Ἐκεῖ ἐκπλήρωσε τό τάμα του. Ἐκτιμᾶται ὅτι αὐτά συνέβησαν γύρω στό 1600.

Ἡ Μυρτιδιώτισσα στό χωριό Καμάρι τῆς Σαντορίνης, πού εἶναι καί ἐνοριακός Ναός, χτίσθηκε μετά τούς σεισμούς τοῦ 1956, μέ πρωτοβουλία τοῦ Κυθήριου Μητροπολίτη Θήρας, μακαριστοῦ Γαβριήλ Καλοκαιρινοῦ.

Ἡ Μυρτιδιώτισσα στούς Ἁγίους Τόπους, στη Βηθανία, χτίσθηκε μέ εὐλογία τοῦ Πατριάρχου Βενεδίκτου, ἀπό τόν Κυθήριο Ἡγούμενο τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Σάββα, τόν σεβασμιο **Γέροντα Σεραφεῖμ Τραβασάρο.**

Ἡ Μυρτιδιώτισσα στή γειτονική μας Δαιμονιά Βοιῶν, κτίσθηκε στά 1835, ἀπό τόν Κυθήριο Ἱερέα Δημήτριο Στρατηγό, ὁ ὁποῖος πῆρε ἀπό ἐδῶ τή μεγάλη εἰκόνα τῆς Μυρτιδιωτίσσης πού ὑπάρχει μέχρι σήμερα. Τά τελευταῖα χρόνια πολύ κοντά σ' αὐτόν τόν Ναό, κτίσθηκε νέος μεγαλοπρεπής καί ὁ παλαιός ἀποτελεῖ πλέον παρεκκλήσιο τοῦ νέου μεγάλου Ἐνοριακοῦ Ναοῦ τῆς Μυρτιδιωτίσσης.

Ἡ Μυρτιδιώτισσα στό Μαρούσι, κτίσθηκε τό 1962 ἀπό τήν Σταματίνα Κοσμᾶ Ἀρώνη - Θεοδωροπούλου ἀπό τά Ἀρωνιάδικα. Ὄταν πέθανε ὁ ἄνδρας της, ἔγινε Μοναχή καί σέ δικό της οἰκόπεδο ἵδρυσε ἓνα μικρό ἡσυχαστήριον

καί τό Ναό τόν ἀφιέρωσε στήν Παναγία τή Μυρτιδιώτισσα.

Στή Σπηλιά Κισάμου Κρήτης, Κυθήριοι μαστόροι καί οικοδόμοι, πού δούλευαν ἐκεῖ γύρω στά 1840, ἐκμεταλλεύονται τήν εὐκαιρία ὅταν βλέπουν τούς κατοίκους νά φιλονικοῦν, καί οἱ μισοί νά θέλουν νά ἀφιερωθεῖ ἡ ἐκκλησία πού θά ἔκτιζαν στόν Ἅγιο Γεώργιο καί οἱ ἄλλοι μισοί στόν Ἅγιο Δημήτριο.

Ρίχνουν τήν ἰδέα ἡ ἐκκλησία νά ἀφιερωθεῖ στήν Παναγία τή Μυρτιδιώτισσα καί ἡ πρόταση γίνεται ἀποδεκτή. Βάζουν καί αὐτοί τόν ὄβολόν τους ἢ μᾶλλον τά γρόσια τους, ὅπως ἀναλυτικά ἀναφέρονται στό κτητορικό τῆς Ἐκκλησίας πού σώζεται:

«Ἀπό Τσιριγώτες	1.272,20 γρόσια
Παναγιώτης Τσιριγώτης	235 γρόσια
Αἰκατερίνη Κυθηραία	20 γρόσια
Πάτερ Μελέτιος Κυθηραῖος	30 γρόσια

Ὁ κ. Γεώργιος Δαρμάρος, ἱατρός Κυθηραῖος ἀφιέρωσε τά δύο Ἀσημένια Στέφανα ὅπου εἶναι εἰς τήν Ἁγία Εἰκόνα τῆς Μυρτιδιώτισσας».

Ἐπιπλέον, δωρίζουν καί τήν Εἰκόνα πού ἔφυγε ἀπ' τά Μυρτίδια μέ εἰδικά ναυλωμένο καΐκι καί ἔφθασε στήν Κρήτη στίς 23 Σεπτεμβρίου 1848.

Τήν ἐπομένη, ἐγκαινιάσθη ὁ Ναός ἀπό τόν Ἐπίσκοπο Κυδωνίας καί Κισάμου Κάλλιστο ἐπ' ὀνόματι τῆς Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης.

Τέλος, ἡ **Μυρτιδιώτισσα τῆς Μονεμβασίας**, κτίσθηκε στά 1690 ἀπό τόν Κυθήριο Ἐπίσκοπο Φιλόθεο Δαρμάρο, ὁ ὁποῖος ὡς γνωστόν εἶναι καί κτήτωρ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἐσταυρωμένου. Ὁ ἴδιος πῆρε εἰκόνα ἀπό ἐδῶ καί τήν πῆγε στή Μονεμβάσια καί ἡ εἰκόνα αὐτή εἶναι ἡ «Πικρομυρτιδιώτισσα» τοῦ Γιάννη Ρίτσου, ὁ ὁποῖος θέλοντας νά τονίσει τό χαρακτηριστικό μαῦρο χρῶμα τοῦ προσώπου της, λέει πῶς «κάτω ἀπ' τ' ἀγκαθομεσάνυχτα τῶν ὀμματιῶν της, ἀνθοβολάει καί πάλι νιούτσικο τό χαμογέλιο της».

Δέν θά πρέπει νά παραλείψουμε νά ἀναφέρουμε, **τούς ἐνοριακοὺς Ναοὺς τῆς Μυρτιδιώτισσης στό Ν. Φάληρο, στόν Ἴλιμο καί στήν Ἀμαλιάδα**, γιά τήν ἀνέγερση τῶν ὁποίων, πρωτοστάτησαν Κυθήριοι.

Καί τώρα ἄς δοῦμε **τούς Ναοὺς πού κτίσθηκαν ἀπό μή Κυθήριους**, μερικοί τῶν ὁποίων δέν γνώριζαν καν τήν Παναγία τῆ Μυρτιδιώτισσα πού ὅμως τούς ἀπεκαλύφθη, εἴτε μέ κάποιο ὄνειρο, εἴτε μέ κάποιο συμβάν, πού ἐγώ δέν θά τό χαρακτηρίζα τυχαῖο.

Καί ἄς ξεκινήσουμε ἀπό τή **Μυροβόλο Χίο**, ὅπου λίγο ἔξω ἀπ' τό χωριό Βροντάδο, σέ μία μαγευτική τοποθεσία, κοντά στή θάλασσα καί ἀπέναντι ἀπό τή Μικρασιατική ἀκτή, ὑπάρχει ἡ **Ἱερά Μονή Μυρτιδιώτισσης**, πού τό 1997 γιόρτασε τά ἑκατό της χρόνια.

Ἰδρυτής καί κτήτωρ τῆς Μονῆς, ὁ Ἀρχιμαν-

δρίτης Χριστόφορος Σερέμελης, ό όποϊος νέ-
ος Έφημέριος όταν ήταν, βρῆκε στή θάλασσα
δύο μικρά σανίδια, όταν κάποτε πῆγε μέ τόν
άδελφό του γιά ψάρεμα. Μάζεψε αὐτά τά σανί-
δια γιά νά τά χρησιμοποιήσει γιά τή φωτιά καί
τότε μέ έκπληξη διαπιστώνει, ότι τά δύο αὐτά
σανίδια ένωμένα εἶναι μιά εικόνα τῆς Μυρτι-
διωτίσσης. Μέ πολύ συγκίνηση καί εὐλάβεια,
φέρει τήν Εικόνα καί τήν τοποθετεῖ σέ μιά
πρόχειρη παράγκα, ἐκεῖ πλησίον πού τήν περι-
συνέλεξε. Παρατεῖται ἀπό έφημέριος καί ἀπο-
φασίζει ἐκεῖ νά κτίσει Μοναστήρι. Πρίν ἀρχίσει
τίς έργασίες, πηγαίνει στούς Άγίους Τόπους
νά προσκυνήσει καί νά πάρει εὐλογία ἀπό τόν
Πατριάρχη γιά τό έργο πού πρόκειται νά ξεκι-
νήσει. Σκεπτόταν τό Μοναστήρι πού θά χτίσει,
νά μή τό ἀφιερώσει στήν Παναγία, ἀλλά σέ κά-
ποιον άλλο άγιο πού δέν εἶναι πολύ γνωστός.
«Γιά τήν Παναγία, έλεγε, υπάρχουν πολλοί Να-
οί καί πολλά Μοναστήρια καί πολλές γιορτές
γίνονται κάθε χρόνο γιά τή Χάρη Της. Άς τι-
μήσουμε καί κάποιον άλλο άγιο, πού δέν εἶναι
εὐρύτερα γνωστός». Σκεπτόταν μάλιστα τό
Μοναστήρι του, νά τό ἀφιερώσει στόν Άγιο
Συμεών τόν Στυλίτη. Τίς σκέψεις του αὐτές, τίς
έξομολογεῖται στόν Πατριάρχη Φώτιο στά
1888 καί ἐκεῖνος τοῦ ἀπαντά: «Πάτερ Χριστό-
φορε, εάν εἶχα χρήματα καί έκτιζα χίλιες
έκκλησίες, θά τίς έκτιζα όλες στῆς Παναγίας
τό όνομα».

Αυτά τά λόγια τοῦ Πατριάρχῃ ἦταν ἡ αἰτία, πού ἡ Μονή ἀφιερώθηκε τελικά στήν Παναγία τή Μυρτιδιώτισσα.

Καί ἀπό τή Χίο ἄς κατέβουμε νοτιότερα καί ἄς πᾶμε **στό Νησί τῆς Παναγίας τῆς Ἐκατονταφυλιανῆς, στήν ὁμορφῆ Πάρο**. Ἐκεῖ ὑπάρχει γυναικεία Μονή πού ἀριθμεῖ περισσότερες ἀπό 30 μοναχές, ἡ ὁποία εἶναι ἀφιερωμένη στήν Παναγία τή Μυρτιδιώτισσα.

Ἰδρυτής καί κτήτωρ τῆς Μονῆς, ἕνας Σεβασμιος Γέροντας, ἀπό τούς Μολάους Λακωνίας ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε πνευματικό παιδί τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου καί ὁ ὁποῖος διετέλεσε καί Ἠγούμενος τῆς φημισμένης Μονῆς Λογγοβάρδας τῆς Πάρου, ὁ Ἀρχιμανδρίτης Φιλόθεος Ζερβάκος.

Ἀπό τήν Πάρο ἄς ἀνέβουμε λίγο ψηλότερα, **στό νησί τῆς Μεγαλόχαρης, στήν Τήνο**.

Ἐκεῖ μιά πολύ ὁμορφῆ καί περιποιημένη ιδιωτική ἐκκλησία μέσα στήν Πόλη τῆς Τήνου, εἶναι ἀφιερωμένη στήν Παναγία τή Μυρτιδιώτισσα. Μιά ἐπιγραφή γράφει ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀνακαινίσθηκε στά 1911, ὅμως κατά τούς ιδιοκτῆτες της, ἡ ἐκκλησία κτίσθηκε πολύ πρὶν τήν ἐπανάσταση τοῦ 1821.

Ἀλλά καί **στή Στενή Τήνου τιμᾶται ἡ Παναγία ἡ Μυρτιδιώτισσα**, ὅπου στό Ναό τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου ὑπάρχει εἰκόνα τῆς Μυρτιδιώτισης, ἡ ὁποία σύμφωνα μέ μαρτυρίες, ἔφθασε ἐκεῖ τό 18ο αἰ. ἀπό τήν Κωνσταντινούπολη, μαζί μέ τίς ἄλλες εἰκόνες καί τό ἀξιόλογο ξυ-

λόγλυπτο τέμπλο.

Πολύ συγκινητική είναι ή θαυματουργική αποκάλυψη τής Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης, σέ μία πολύ ἄρρωστη γυναίκα πού ἔγινε αἰτία νά κτισθεῖ **τό πολύ γνωστό Μοναστήρι τής Μυρτιδιωτίσσης στή Σταμάτα Ἀττικῆς.**

Τό Σεπτέμβριο τοῦ 1928 μία τετραμελής οικογένεια παραθερίζει στήν Κηφισιά. Ἡ εὐλαβῆς σύζυγος καί μητέρα δύο παιδιῶν εἶναι βαρεῖά ἄρρωστη μέ φυματίωση καί ξέρει ὅτι θά πεθάνει καί θ' ἀφήσει δύο μικρά ὀρφανά. Ἐνα βράδῳ βλέπει στόν ὕπνο της ὅτι βρέθηκε σ' ἕναν ὁμορφο τόπο καί ἐκεῖ ἄκουσε μία φωνή νά τῆς λέει: «Μήν κλαῖς, ἡ Παναγία ἡ Μυρτιδιώτισσα θά σέ κάνει καλά». Καί στή συνέχεια ὁδηγήθηκε σέ μία τοποθεσία ὅπου ἀνάμεσα στίς Μυρτιές ἦταν ἡ Εἰκόνα τῆς Παναγίας καί δίπλα ἀναβε ἕνα καντήλι.

Ξυπνᾷ τό πρωί καί διηγεῖται στό σύζυγό της τό παράξενο αὐτό ὄνειρο. Οὔτε ἐκεῖνος οὔτε ἐκείνη εἶχαν ἀκούσει κάτι γιά τήν Παναγία τῆ Μυρτιδιώτισσα. Ἀνύποπτη κοιτάζει τό ἡμερολόγιό της. Ἦταν 24 Σεπτεμβρίου καί ἐκπληκτη βλέπει ὅτι ἐκείνη τήν ἡμέρα γιόρταζε ἡ Παναγία ἡ Μυρτιδιώτισσα. Ποῦ ὅμως βρισκόταν; Κανείς ἀπ' τό περιβάλλον τους, δέν μπορούσε νά τούς διαφωτίσει.

Ὁ σύζυγος φεύγει ἐκεῖνο τό πρωί καί κατεβαίνει στόν Πειραιᾶ γιά τή δουλειά του καί πέρασε ὅπως εἶχε προγραμματίσει ἀπ' τό γρα-

φείο ενός δικηγόρου, του Μ. Πετρόχειλου, για μία υπόθεσή του. Στο γραφείο όμως βρήκε μόνο τη γραμματέα του, η οποία τον πληροφόρησε ότι ο κ. Πετρόχειλος δεν θα έρχόταν εκείνη την ημέρα στο γραφείο του, γιατί ήταν σε πανηγύρι. «Τί πανηγύρι;», έρωτησε απορημένος ο σύζυγος. «Σήμερα δεν είναι καμιά γιορτή».

«Ο κ. Πετρόχειλος είναι Κυθήριος και οι Κυθήριοι σήμερα γιορτάζουν την Παναγία τη Μυρτιδιώτισσα, στην Άγία Τριάδα του Πειραιά», απαντά εκείνη.

Γεμάτος συγκίνηση, ο καλός εκείνος σύζυγος, επιστρέφει στην Κηφισιά, λέει τά ευχάριστα νέα στη γυναίκα του και όλη η οικογένεια επισκέπτεται τά Κύθηρα για να ευχαριστήσουν την Παναγία στά Μυρτίδια, για όσα θαυμαστά τους συνέβησαν. Η σύζυγος έγινε καλά και η κόρη της όταν μεγάλωσε έγινε Μοναχή και ίδρυσε τό 1955 τη Μονή Μυρτιδιωτίσσης στη Σταμάτα Αττικής.

Ένα όμορφο έξωκλήσι στην Κέα κτίσθηκε μετά τον πόλεμο και **αφιερώθηκε στην Παναγία τη Μυρτιδιώτισσα**, ύστερα από όνειρο πού είδε ή εκ Κέας καταγόμενη Έλένη Άντωνιάδου.

Στην Άνω Ηλιούπολη, στους πρόποδες του Ύμηττου, ένα μικρό Μοναστήρι είναι αφιερωμένο στην Παναγία τη Μυρτιδιώτισσα. Τό ίδρυσε ή Μοναχή Μαρία τό 1935, όταν σε όνει-

ρο, τῆς ἀποκαλύφθηκε ἡ Παναγία ἡ Μυρτιδιώτισσα. Ἐκεῖ συνέβη καί τό ἐξῆς ἀξιοσημεῖωτο. Πρὶν ἀρχίσουν οἱ ἐργασίες ἀνεγέρσεως, μιά γυναίκα πού ἔμενε ἐκεῖ πιό κάτω στήν ἀραιοκατοικημένη τότε περιοχή, βλέπει στόν ὕπνο της τή Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος, μέ συνοδεία καί φρουρά, νά ἀνηφορίζει ἔξω ἀπό τό σπίτι της καί νά κατευθύνεται πρὸς τό οἰκόπεδο, πού μετὰ κτίσθηκε τό Μοναστήρι. «Ποῦ πάτε, Μεγαλειοτάτη;», τῆς λέει. «Ἀπό ἐδῶ καί πάνω μόνο λύκοι καί τσακάλια κατοικοῦν». Καί ἡ βασίλισσα σηκώνοντας τό χέρι δείχνει μέ τό δάκτυλο τό συγκεκριμένο οἰκόπεδο καί λέει: «Ἐκεῖ θά κάνω τό σπίτι μου». Τήν ἄλλη μέρα βλέπει ἀνθρώπους νά μετρᾶνε ἐκεῖ. Πάει ἀπό περιέργεια καί τούς ρωτάει τί θά φτιάξουν σ' αὐτό τό οἰκόπεδο. Φαντασθεῖτε τήν ἐκπληξή της, ὅταν τῆς ἀπαντοῦν ὅτι ἐδῶ θά κτίσουμε ἓνα μικρό Μοναστήρι καί θά τό ἀφιερῶσουμε στήν Παναγία τή Μυρτιδιώτισσα.

Στή Σαλαμίνα τιμοῦν πολύ **τήν Παναγία τή Μυρτιδιώτισσα** πού ἔγινε εὐρύτερα γνωστή τό 1855 ἀπό κάποιο θαῦμα πού ἔγινε στίς 24 Σεπτεμβρίου ἐκείνου τοῦ ἔτους, σέ κάποιον Δημήτριο Κουτσοῦκο. Μοῦ τό διηγήθηκε ἡ ἐγγονή του, Ζαχαρούλα Στεφανάτου, πού κληρονόμησε μιά ὡραία εἰκόνα τῆς Μυρτιδιωτίσσης, ἔργο τοῦ 1857.

Ὁ Δημήτριος Κουτσοῦκος ἦταν ποτοποιός. Ἔφτιαχνε τσίπουρο καί ἄλλα ποτά. Εἶχε μεγά-

λα καζάνια τά όποια είχε έγκατεστημένα στήν άκρη μιās κοινόχρηστης αύλης.

Στίς 23 Σεπτεμβρίου 1855 δέν έργάσθηκε, κράτησε άργία, όπως χαρακτηριστικά είπε ή έγγονή του, γιατί ή Έκκλησία μας γιορτάζει τή Σύλληψη του Άγίου Ίωάννου του Προδρόμου. Τό άπόγευμα έκανε προετοιμασία για νά έργασθῆ τήν έπομένη. Κάποιος γέροντας πού περνά από εκεί, μέ τόν όποιο πιάνει κουβέντα, τόν άποτρέπει νά έργασθῆ τήν έπομένη. **«Είμαι τῆς Παναγίας τῆς Μυρτιδιωτίσσης»**, του λέει. Έκείνος του άπαντά ότι δέν τή γνωρίζει αύτή τήν Παναγία καί έπιμένει ότι θά έργασθῆ. Ό γέροντας του λέει τουλάχιστο νά περιμένει, νά άποψάλλη ή έκκλησία καί μετά νά ξεκινήσει. Άνένδοτος αύτός, σηκώνεται νύχτα καί βάζει φωτιά στήν πρώτη καζανιά για τήν όποια χρησιμοποίησε 300 όκάδες νερό. Η γιαγιά μου, συνεχίζει ή κ. Στεφανάτου, ήταν έγκυος στό μήνα της στό πρώτο της παιδί, είχε σηκωθεί καί αύτή συμπαραστεκόταν στον παππού, ένώ γύρω -γύρω στήν αύλή είχαν στρώσει τίς ψάθες τους καί κοιμόντουσαν πολλά παιδιά πού ήταν τά σπίτια τους στήν αύλή, γιατί είχε πολλή ζέστη εκείνες τίς ήμέρες.

Ξαφνικά γίνεται μιά τρομερή έκρηξη στό καζάνι, σάν νά έπεσε βόμβα στήν αύλή. «Παναγία μου, βοήθησέ μας», φώναξε ό παππούς καί ό νοϋς του πήγε στήν έγκυο γυναίκα του καί στά παιδιά πού κοιμόντουσαν εκεί γύρω. Καί ή Πα-

ναγία βοήθησε. Κανείς δέν ἔπαθε τίποτε. Οἱ 300 ὀκάδες νερό ἐξαφανίστηκαν καί ἡ αὐλή βρέθηκε στεγνή. Μόνο ἡ γιαγιά μου γέννησε πρόωρα ἀπ' τήν τρομάρα της, ὅμως ὅλα πῆγαν τελικά καλά, γέννησε τό πρῶτο της ἀγοράκι πού τό ὀνόμασαν Παναγῆ, γιά νά τιμήσουν τήν Παναγία.

Ἐπίσης, **στήν πόλη τῆς Σαλαμίνας**, ὑπάρχει ἐδῶ καί ὀγδόντα χρόνια περίπου, **ἕνα μικρό μοναστήρι ἀφιερωμένο στήν Παναγία τῆ Μυρτιδιώτισσα.**

Δυστυχῶς, ὁ χρόνος δέν ἐπιτρέπει νά ἐπεκταθοῦμε σέ ἄλλες περιπτώσεις πού εἶναι πολλές ἀκόμη. Ἄλλωστε ἡ ἔρευνα αὐτή δέν ἔχει ὀλοκληρωθεῖ.

Ἐπιγραμματικά μόνο θά ἀναφέρω ὅτι **Ναοί καί Μοναστήρια ἀφιερωμένα στήν Παναγία τῆ Μυρτιδιώτισσα** ὑπάρχουν ἐπίσης **στήν Αἴγινα, στά Βελανίδα Λακωνίας, στή Δημητσάνα, στά Μακρίσια Ὀλυμπίας, στή Χωματάδα Μεσσηνίας, στά Κιοῦρκα, στήν Κέρκυρα, στόν Ταυρωνίτη, στούς Ἁγίους Πάντες καί στό Κ. Παλαιόκαστρο Κισάμου, στίς Πρασιές Ρεθύμνης, στή Σίφνο, στό Παλαιό Φάληρο, στή Κάνδανο τῆς Κρήτης καί στό Κρουονέρι Ἀττικῆς.**

Ἐπίσης, **Ναοί τῆς Μυρτιδιωτίσσης** ὑπάρχουν **στό ἐξωτερικό σέ Κυθηραϊκές παροικίες.** Ὑπῆρχε καί **στή Σμύρνη** ναός **στή συνοικία πού ὀνομάστηκε ἔτσι ἀπ' τῆ Μυρτιδιώτισσα,** ὅπως ἀναφέρει ὁ ἀείμνηστος Σοφοκλῆς

Καλούτσης. Επίσης **στήν Κωνσταντινούπολη** υπήρχε ναός **στή συνοικία Μπαόγλου**, ἄλλωστε ἐκεῖ καί σήμερα τιμᾶται ἡ Μυρτιδιώτισσα, ὅπως πρόσφατα διεπίστωσε ὁ Μητροπολίτης μας κατά τήν ἐκεῖ ἐπίσκεψή του.

Εἰκονοστάσια καί Εἰκόνες τῆς Μυρτιδιωτίσσης **ὑπάρχουν σέ πάρα πολλούς Ναούς σέ ὅλη τήν Ἑλλάδα** καί σέ πολλούς ἀπό αὐτούς κατά τήν ἡμέρα τῆς Ἑορτῆς, γίνονται πανηγύρεις.

Τόν Μητροπολιτικό Ναό Ἀθηνῶν κοσμεῖ ὠραιότατη Εἰκὼν τῆς Μυρτιδιωτίσσης, τοποθετημένη σέ ξυλόγλυπτο Εἰκονοστάσιο. Ἐκεῖ κάθε χρόνο ὁ Κυθηραϊκός Σύνδεσμος Ἀθηνῶν κάνει τή γιορτή καί μοιράζει στόν κόσμον μурτιές καί Τσιριγώτικο ἄρτο.

Ἐπίσης, **εἰκόνες ὑπάρχουν στήν Ἁγία Τριάδα τοῦ Πειραιᾶ, στήν Ἁγία Φωτεινή Ν. Σμύρνης, στήν Παναγίτσα Π. Φαλήρου, στό Μοναστηράκι Ἀθηνῶν, στόν Μητροπολιτικό Ναό Ζακύνθου, στήν Παντάνασσα καί στόν Ἅγιο Ἀλέξιο Πατρῶν, στήν Ἁγία Παρασκευή Λαυρίου, στήν Ὑδρα, (ὅπου ὑπάρχει παλιός μέγας Ἰ. Ναός ἐπ' ὀνόματι τῆς Παναγίας μας τῆς Μυρτιδιώτισσας στήν περιοχή Καμίνα Ὑδρας) στόν Πόρο, στή Σκιάθο, στήν Ἀμοργό στό ἐξωκλήσι τῆς Ἁγίας Θέκλας ὅπου καί συνεορτάζεται ἡ Μυρτιδιώτισσα μέ τήν Ἁγία, στήν Πύλο καί ἀκόμη στόν Πατριαρχικό Ναό τοῦ Εὐαγγελισμοῦ στήν Ἀλεξάνδρεια.**

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2007

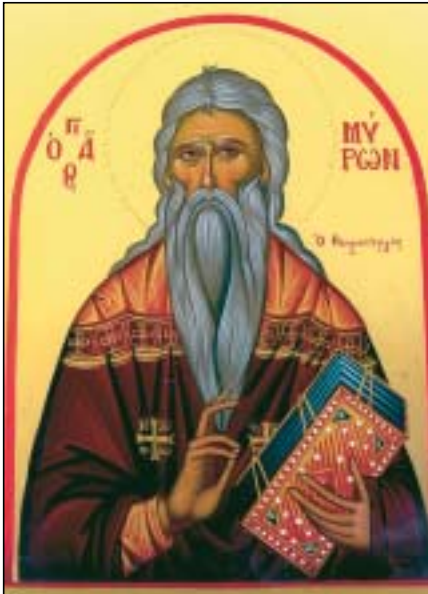
1	Δ	Ἀνανίου ἀποστ., Ρωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ
2	Τ	Κυπριανοῦ Ἱερομάρτ., Ἰουστίνης, Γεωργίου νεομ.
3	Τ	† Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου , Θεαγένους, Δαμάριδος
4	Π	† Ἱεροθέου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν , Δομνίνης μάρτυρος
5	Π	Χαριτίνης μ., Εὐδοκίμου Ὁσ., Μεθοδίας Κιμῶλου
6	Σ	† Θωμᾶ ἀποστόλου , Μακαρίου, Ἐρωτηΐδος μάρτυρος
7	Κ	† Γ' ΛΟΥΚΑ. Σεργίου, Βάχχου μαρτ., Πολυχρονίου, Ἰουλιανοῦ
8	Δ	† Πελαγίας ὁσ., Πελαγίας παρθ., Ταΐσias ὁσίας
9	Τ	Ἰακώβου τοῦ Ἀλφαίου , Ἀβραάμ καὶ Λῶτ, Ἀνδρονίκου
10	Τ	Εὐλαμπίου, Εὐλαμπίας μαρτ., Θεοφίλου ὁσίου
11	Π	Φιλίππου διακόνου, Θεοφάνους Γραπτοῦ
12	Π	Συμεῶν τοῦ Νέου Θεολόγου , Πρόβου, Ταράχου, Ἀνδρονίκου μ.
13	Σ	Κάρπου, Παπύλου, Ἀγαθοδώρου, Χρυσῆς νεομάρτ.
14	Κ	† Δ' ΛΟΥΚΑ. Ἀγ. Πατέρων Ζ' Οἰκ. Συνόδου, Ναζαρίου
15	Δ	Λουκιανοῦ ἱερομ., Εὐθυμίου ὁσ.
16	Τ	Λογγίνου Ἐκατοντάρχου, Μαλοῦ ὁσίου
17	Τ	Ὡσῆ προφ., Ἀνακ. Λειψ. Λαζάρου, Σύναξις 20 Ἀγ. Ἀναργύρων
18	Π	† Λουκᾶ ἀποστ. καὶ Εὐαγγελιστοῦ , Μαρίνου μ., Συμεῶν ὁσ.
19	Π	Ἰωήλ προφήτου, Οὐάρου μάρτ., Κλεοπάτρας ὁσίας
20	Σ	† Γερασίμου Κεφαλληνίας, Ἀρτεμίου μεγ., Ματρῶνης ὁσ.
21	Κ	† ΣΤ' ΛΟΥΚΑ. Χριστοδούλου ἐν Πάτμω, Σωκράτους, Ἰλαρίωνος
22	Δ	Ἀβερκίου, Τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παιδῶν
23	Τ	† Ἰακώβου Ἀδελφοθέου , Ἰγνατίου ΚΠόλεως
24	Τ	Ἀρέθα μεγαλομ., Σεβαστιανῆς μάρτ., Πρόκλου πατρ.
25	Π	Μαρκιανοῦ, Μαρτυρίου μαρτ., Ταβιθᾶ ἐλεήμονος
26	Π	† Δημητρίου μεγαλομάρτυρος τοῦ Μυροβλύτου
27	Σ	Νέστορος μ., Πρόκλης συζύγου Πιλάτου
28	Κ	† Ζ' ΛΟΥΚΑ. ΑΓΙΑΣ ΣΚΕΠΗΣ ΥΠΕΡ. ΘΕΟΤΟΚΟΥ
29	Δ	Ἀναστασίας τῆς Ρωμαίας, Ἀβραμίου ὁσ.
30	Τ	Κλεόπα καὶ Ἀρτεμᾶ Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας μ.
31	Τ	Στάχους, Ἀπελλοῦ, Ἀριστοβούλου ἐκ τῶν Ο' ἀποστ.

«Σωτῆρα ἢ τέξασα καὶ Θεόν, παντοίων κινδύνων διασώζεις καὶ συμφορῶν, αἰρέσεως πλάνης, σχίσματος τῆς μανίας, ἐν τάχει ἀπαλλάττεις, **Μυρτιδιώτισσα**»
(Ἐκ τοῦ Παρακλητικοῦ Κανόνος)

ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Ἐναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
7	Β' Κορ. ια' 31-ιβ' 9	Λουκ. ζ' 11-16	β' / Η'
14	Τίτ. γ' 8-15	Λουκ. η' 5-15	γ' / Θ'
18	Κολ. δ' 5-11, 14-18	Λουκ. ι' 16-21	Εὐαγγελιστοῦ Λουκά
21	Γαλ. β' 16-20	Λουκ. η' 27-39	δ' / Ι'
26	Β' Τιμ. β' 1-10	Ἰωάν. ιε' 17-ιστ' 2	Ἁγίου Δημητρίου
28	Ἐβρ. θ' 1-7	Λουκ. η' 41-56	πλ. α' / ΙΑ'

Ὁ Ἅγιος Μύρων Ἀντικυθήρων

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2007

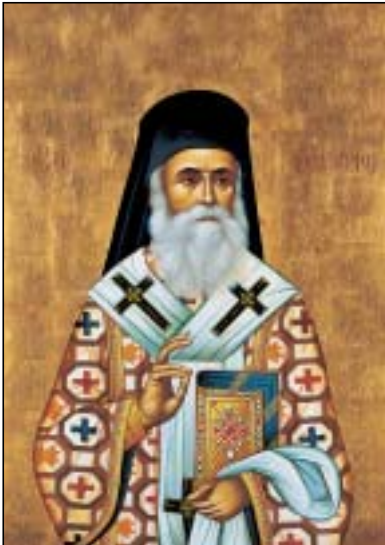
1	Π	† Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν Ἀναργύρων, Δαυίδ ὁσίου
2	Π	Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδοφόρου, Ἀνεμποδίστου
3	Σ	Ἀκειψιμᾶ, Ἀειθαλᾶ καὶ Ἰωσήφ μαρτ., Γεωργίου Νεαπολίτου
4	Κ	† Ε΄ ΛΟΥΚΑ. Ἰωαννικίου, Νικάνδρου, Ἐρμαίου
5	Δ	Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης μαρτύρων
6	Τ	Παύλου Κ/Πόλεως ὁμολ., Λουκᾶ ὁσίου, Δημητριάνου
7	Τ	Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 μ., Λαζάρου ὁσίου Γαλησιώτου
8	Π	† Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ
9	Π	† Νεκταρίου Αἰγίνης , Ὀνησιφόρου μάρτυρος
10	Σ	Ὀλυμπᾶ, Σωσιπάτρου, Ροδίωνος ἀπ., Ἀρσενίου Καππαδόκου
11	Κ	† Η΄ ΛΟΥΚΑ. Μηνᾶ μεγαλομ., Βίκτωρος, Βικεντίου
12	Δ	Ἰωάννου Ἐλεήμονος, Νείλου ὁσίου, Νείλου Μυροβλήτου
13	Τ	† Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου , Δαμασκηνοῦ νεομ.
14	Τ	† Φιλίππου ἀπ., Κωνσταντίνου νεομάρτυρος τοῦ Ὑδραίου
15	Π	Γουρία, Σαμωνᾶ καὶ Ἀβιβου μαρτ. Παΐσιου ὁσίου
16	Π	† Ματθαίου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ , Μάρθας
17	Σ	Γρηγορίου Νεοκαισαρείας, Γενναδίου ΚΠόλεως
18	Κ	† Θ΄ ΛΟΥΚΑ. Πλάτωνος, Ἀναστασίου, Ρωμανοῦ
19	Δ	Ἀβδίου προφ., Βαρλαάμ μάρτ., Ἡλιοδώρου
20	Τ	Γρηγορίου Δεκαπολίτου, Πρόκλου ΚΠόλεως
21	Τ	† ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
22	Π	Ἀρχίππου, Φιλήμονος, Ὀνησίμου ἀποστόλων, Κικιλίας μάρτ.
23	Π	Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου, Σισινίου ὁμ.
24	Σ	Κλήμεντος Ρώμης, Πέτρου Ἀλεξανδρείας, Φιλομένου μ.
25	Κ	† ΙΓ΄ ΛΟΥΚΑ. Αἰκατερίνης μεγαλομ., Μερκουρίου
26	Δ	Στυλιανοῦ, Ἀλυπίου, Νίκωνος τοῦ «Μετανοεῖτε»
27	Τ	Ἰακώβου τοῦ Πέρσου, Ναθαναὴλ ὁσίου
28	Τ	Στεφάνου τοῦ Νέου ὁμολ., Εἰρηνάρχου
29	Π	Παραμόνου, Διονυσίου Κορίνθου, Φιλομένου νέου Ἱερομ.
30	Π	† Ἀνδρέου ἀποστόλου , Φρουμεντίου ἐπισκόπου

«Ὁ πάντων ἀγίων τὰς ἀρετὰς, ἀεὶ ὑπερβαίνων ὡς ὁ Κύριος καὶ Θεός, Μητέρα σου θείαν, σεμνήν Ὑπεραγίαν, πρόσδεξαι δυσωποῦσαν, **Μυρτιδιώτισσαν**»
(Ἐκ τοῦ Παρακλητικῆς Κανόνος)

ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Ἐναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ἡμέρα μήνα	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Α΄ Κορ. ιβ΄ 27-ιγ΄ 8	Ματθ. ι΄ 1, 5-8	Ἁγίων Ἀναργύρων πλ. β΄ / Α΄
4	Ἐφεσ. β΄ 4-10	Λουκ. ιστ΄ 19-31	Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν βαρύς / Β΄
8	Ἐβρ. β΄ 2-10	Λουκ. ι΄ 16-21	Εὐαγγελιστοῦ Μαθαίου πλ. δ΄ / Γ΄
11	Β΄ Κορ. δ΄ 6-15	Λουκ. ιζ΄ 25-37	Εἰσοδίων Θεοτόκου α΄ / Δ΄
16	Ρωμ. ι΄ 11-ια΄ 2	Ματθ. θ΄ 9-13	Ἁγίου Νεκταρίου
18	Ἐφεσ. δ΄ 1-7	Λουκ. ιβ΄ 16-21	Ἁγίου Νεκταρίου
21	Ἐβρ. θ΄ 1-7	Λουκ. ιζ΄ 38-42, ια΄ 27-28	Ἁγίου Νεκταρίου
25	Γαλ. γ΄ 23-δ΄ 5	Λουκ. ιη΄ 18-27	Ἁγίου Νεκταρίου
30	Α΄ Κορ. δ΄ 9-16	Ἰωάν. α΄ 35-52	Ἁγίου Νεκταρίου

Ὁ Ἅγιος Νεκτᾶριος

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2007

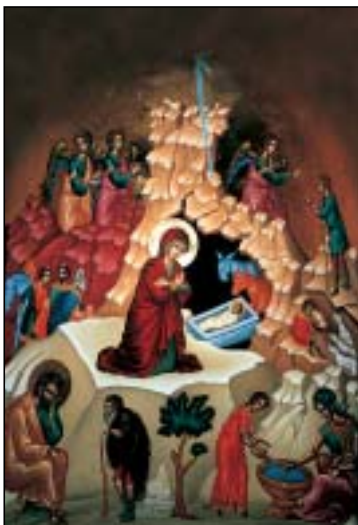
1	Σ	Ναούμ προφήτου, Φιλαρέτου ελεήμονος, Ἀνανίου μάρτ.
2	Κ	† ΙΔ' ΛΟΥΚΑ. Ἀββακούμ, Μυρόπης μάρτ., Θεοφίλου ὀσίου
3	Δ	Σοφονίου προφ., Ἀγαπίου μάρτ., Ἀγγελῆ νεομ.
4	Τ	† Βαρβάρας μεγαλ., Ἰωάννου Δαμασκ, Σεραφεῖμ Ἱερομ.
5	Τ	† Σάββα ὀσίου τοῦ ἡγιασμένου, Διογένους μάρτ.
6	Π	† Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, Νικολάου νεομάρτυρος
7	Π	Ἀμβροσίου ἐπισκ. Μεδιολάνων, Γερασίμου Εὐβοίας
8	Σ	Σωσθένους, Τυχικοῦ ἀποστ., Παταπίου ὀσίου
9	Κ	† Ι' ΛΟΥΚΑ. Σύλληψις τῆς Ἀγ. Ἄννης μητρὸς τῆς Θεοτόκου
10	Δ	Μηνᾶ, Ἐρμογένους, Εὐγράφου, Θωμᾶ μαρτ.
11	Τ	Δανιήλ, Λουκᾶ Στυλιτῶν, Μείρακος μάρτυρος
12	Τ	† Σπυριδῶνος θαυματουργοῦ, Ἰωάννου Ζιχνῶν
13	Π	Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Μαρδαρίου μάρτ., Λουκίας παρθ.
14	Π	Θύρσου, Ἀπολλωνίου, Ἀρριανοῦ, Φιλήμονος μαρτ.
15	Σ	† Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος καὶ Ἀνθίας μητρὸς αὐτοῦ
16	Κ	† ΙΑ' ΛΟΥΚΑ (ΠΡΟΠΑΤΟΡΩΝ). Ἀγγαίου, Θεοφανοῦς, Μοδέστου
17	Δ	† Διονυσίου Αἰγίνης, Δανιήλ προφήτου
18	Τ	Σεβαστιανοῦ, Ζωῆς, Φωκᾶ, Δανιήλ ὁσ. Μολδαβοῦ
19	Τ	Βονιφατίου μάρτ., Ἄρεως, Εὐτυχίου καὶ Θεσσαλονίκης μ.
20	Π	† Ἰγνατίου Θεοφόρου, Ἰωάννου νεομ., Ἰωάννου Κροστάνδης
21	Π	Θεμιστοκλέους μάρτ, Ἰουλιανῆς καὶ τῶν σὺν αὐτῇ 500 μαρτ.
22	Σ	† Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας, Ζωίλου
23	Κ	† ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ. Ναούμ ἱεραπ., 10 μαρτ. Κρήτης
24	Δ	Εὐγενίας ὀσιομ., Φιλίππου, Βασίλας, Ἀχαϊκοῦ μαρτ.
25	Τ	† Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
26	Τ	† Σύναξις Ὑπεραγίας Θεοτόκου, Εὐθυμίου ἐπ. Σάρδεων
27	Π	† Στεφάνου Πρωτομάρτυρος, Θεοδώρου Γραπποῦ
28	Π	Τῶν ἐν Νικομηδεῖα Δισμυρίων Μαρτύρων, Δημοσθένους
29	Σ	Τῶν ἀναιρεθέντων 14.000 ἀγίων νηπίων
30	Κ	† ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ. Ἀνυσίας, Φιλεταίου, Λέοντος
31	Δ	Μελάνης ὀσίας, Ζωτικοῦ Ὁρφανοτρόφου

«Νεότητα σώζουσα ὦ Ἀγνή, ἀνθρώπους ὠρίμους, οἴκους νέους θεοσεβεῖς, καὶ τίμιον γῆρας, διαφυλάττειν σπεύδεις, Κυρία τῶν Ἀγγέλων, **Μυρτιδιώτισσα**»
(Ἐκ τοῦ Παρακλητικοῦ Κανόνος)

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Ἄναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
2	Ἐφεσ. στ' 10-17	Λουκ. ιη' 35-43	β' / Ε'
4	Γαλ. γ' 23 - δ' 5	Μάρκ. ε' 24-34	Βαρβάρας Μεγαλ.
6	Ἐβρ. ιγ' 17-21	Λουκ. στ' 17-23	Ἁγίου Νικολάου
9	Γαλ. δ' 22-27	Λουκ. ιγ' 10-17	γ' / ΣΤ'
12	Ἐφεσ. ε' 8-19	Ἰωάν. ι' 9-16	Ἁγίου Σπυριδωνος
15	Β' Τιμ. α' 8-18	Μάρκ. β' 23-γ' 5	Ἁγίου Ἐλευθερίου
16	Κολ. γ' 4-11	Λουκ. ιδ' 16-24, Ματθ. κβ' 14	δ' / Ζ'
23	Ἐβρ. ια' 9-10, 32-40	Ματθ. α' 1-25	πλ. α' / Η'
25	Γαλ. δ' 4-7	Ματθ. β' 1-12	Χριστουγέννων
26	Ἐβρ. β' 11-18	Ματθ. β' 13-23	Συνάξεως Θεοτόκου
30	Γαλ. α' 11-19	Ματθ. β' 13-23	πλ. β' / Θ'

ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

ΤΗΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΦΥΟΥΣ ΕΥΡΕΣΕΩΣ ΤΗΣ ΠΑΝΣΕΠΤΟΥ ΕΙΚΟΝΟΣ

Ἡ πάνσεπτος αὕτη καὶ χαριτόβρυτος τῆς Θεοτόκου Εἰκὼν ἀνεκαλύφθη θαυμαστῶς ἐν Μυρτιδίοις τῶν Κυθήρων κατὰ τὴν παράδοσιν, γραπτῶς τε καὶ προφορικῶς μαρτυρουμένην, ὡς ἐξῆς:

Πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος τῆς νήσου καὶ ἀκριβῶς ἐκεῖ ἔνθα σήμερον ὑψοῦται περίλαμπρον τὸ ιερῶτατον τῶν Κυθήρων Προσκύνημα, ὑπῆρχε κοιλάς, τελείως κατὰ τὴν παλαιὰν ἐποχὴν ἔρημος καὶ κατάφυτος ἐκ μυρσινῶν, «Μυρτίδια» διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ὡς καὶ σήμερον ὀνομαζομένη, ἀπέχουσα δὲ τῆς πρωτευούσης τῆς νήσου περὶ τὰ δώδεκα στάδια, τῆς δὲ θαλάσσης δύο.

Ἐκεῖ συνήθιζε νὰ βόσκη τὰ ποιμνία του ποιμὴν ἀγαθότατος, ἀπηλλαγμένος βιωτικῶν μεριμνῶν, εὐσεβέστατος καὶ διὰ τῆς μελέτης τῆς φύσεως εἰς τὴν κατανόησιν τῆς τοῦ Θεοῦ πανσοφίας προαγόμενος.

Εἰς τὸν ταπεινὸν μὲν καὶ ἄσημον κατ' ἀνθρώπους, ἀλλ' ἔνδοξον καὶ τίμιον κατὰ Θεὸν ποιμένα τοῦτον, διὰ νυκτερινῆς καθ' ὕπνου θεωρίας ἐπανειλημμένως ἐμνηύθη τὸ ἐπόμενον θαῦμα, δι'

ὁ καὶ συχνότερον τὸν τόπον ἐκεῖνον ἢ πρότερον ἐπεσκεπτετο.

Ἐν μᾶ λοιπὸν τῶν ἡμερῶν καὶ δὴ τὴν τεσσαρακοστὴν ἀπὸ τῆς ἑορτῆς τῆς Παναγίας Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἡμέραν, τοῦτέστι τὴν 24ην Σεπτεμβρίου, ὅτε τὸ καθ' ὑπνους ὄραμα ἀνελογίζετο, καὶ μεταρσιωθεὶς θερμῶς τῇ Παρθένῳ προσήχετο, ἤκουσε φωνὴν ἀοράτως ἐνεχθεῖσαν ἐν τῇ ἐρημίᾳ ἐκείνῃ καὶ λέγουσαν: **«Εἰ με ζητήσεις, ὧδέ που εὐρήσεις τὴν Εἰκόνα Μου ἤλθον γὰρ πρὸ πολλοῦ παρασχεῖν βοήθειαν τῷ τόπῳ τούτῳ».**

Τὴν ἀπροσδόκητον ταύτην καὶ ὑπερκόσμιον φωνὴν ἀκούσας ὁ ἀπλοϊκὸς ποιμὴν κατεπλάγη μεγάλως, καὶ μετ' ἀγωνίας καὶ δακρύων προσήχετο πρὸς τὴν Παρθένον, στρεφόμενος δὲ τῇδε κἀκεῖσε, βλέπει - ὦ τοῦ θαύματος! - ἐν μέσῳ κλάδων μυρσίνης τὸ πανάχραντον τῆς Θεοτόκου Εἰκόνημα.

Τὴν προτέραν ἀγωνίαν του διεδέχθη ἤδη ἄμετρος χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις. Ἐκλαιεν, ἐσκίρτα, ἠγάλλετο καὶ κατησπάζετο τὸν ὄν ἠξιώθη νὰ εὕρῃ πολύτιμον θησαυρὸν καὶ ἐκ βάθους ψυχῆς ἠὲ χαρίσται τὴν Θεοτόκον, Ἦτις τοσαύτης εὐνοίας καὶ χάριτος αὐτόν τε καὶ τὴν νῆσον ὀλόκληρον κατηξίωσε.

Μετὰ τὰς πρώτας ἐντυπώσεις καὶ ἱερὰς συγκινήσεις ὁ μακάριος ὄντως ἐκεῖνος ποιμὴν παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὴν ὑπερφυῶς εὐρεθεῖσαν ἁγίαν Εἰκόνα καὶ ἔδραμε ν' ἀναγγεῖλῃ τὸ θεῖον καὶ

χαρμόσουνον γεγονὸς εἰς τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους αὐτοῦ, ἀφοῦ προηγουμένως εὐλαβῶς ἐτοποθέτησεν αὐτὴν εἰς τὴν πτωχικὴν του καλύβην.

Τὴν ἐπαύριον, ἅμα ὡς ἠγέρθη τοῦ ὕπνου, ἀνεζήτησεν ἀμέσως τὴν ἱερὰν τῆς Παρθένου Εἰκόνα. Παραδόξως ἡ Εἰκὼν εἶχεν ἐξαφανισθῆ καὶ δὲν ἀνευρίσκετο παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας ἐπιμελεῖς καὶ ἐπισταμένας ἐρεύνας του. Ἐφαντάσθη ὅθεν ὁ εὐλαβῆς ἐκεῖνος ἄνθρωπος, ὅτι γείτων τις, φθονήσας τὴν εὐτυχίαν του, ἀφῆρεσεν ἀπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς τὸν μοναδικὸν καὶ πολύτιμον θησαυρόν του καὶ ἀπηλπισμένος καὶ περίλυπος παρέλαβε τὸ ποιμνίον του διὰ τὴν καθημερινὴν εἰς τοὺς βοσκησίμους τόπους ἔξοδον. Φθάσας εἰς τὸν τόπον, ἐν ᾧ τὴν προτεραίαν εἶχεν ὑπερφυῶς ἀνεύρη τὴν τῆς Κεχαριτωμένης Εἰκόνα, μετὰ μεγίστης ἐκπλήξεως παρετήρησεν, ὅτι αὕτη εὐρίσκετο καὶ πάλιν ἐκεῖ ὑπὸ ἀοράτων χειρῶν ἐνεχθεῖσα.

Μετὰ περισσοτέρας ἢ χθὲς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως ἐπανεῖδε ταύτην καὶ μετὰ δακρύων εὐγνωμοσύνης ἠὲ χαρίστησε τὴν Θεοτόκον, μετέφερε δὲ πάλιν τὴν σεπτὴν Αὐτῆς Εἰκόνα εἰς τὴν πτωχικὴν του καλύβην.

Παραδόξως καὶ κατὰ τὴν δευτέραν νύκτα ἡ ἱερὰ Εἰκὼν μυστηριωδῶς ἐξηφανίσθη, ἀνευρεθεῖσα καὶ πάλιν κατὰ τὴν ἐπομένην ἐντὸς τῆς αὐτῆς μυρσίνης ἐν τῇ ὁποίᾳ εὐρίσκετο καὶ ὅταν τὸ πρῶτον ἐφανερώθη.

Τρὶς ἐν συνόλῳ ἐπανεληήφθη ἡ μυστηριώδης

τῆς ἱερᾶς Εἰκόνοσ ἐξαφάνισις καὶ ἡ κατὰ τὴν ἐπομένην ἐν τῇ αὐτῇ μυρσίῃ ὑπὸ τοῦ ποιμένος ἀνεύρεσις, εἰς τρόπον ὥστε ἐννόησε πλέον οὗτος, ὅτι θέλημα τῆς Θεοτόκου εἶναι νὰ παραμένη ἡ πάνσεπτος Αὐτῆς Εἰκὼν ἐν Μυρτιδίοις καὶ ἐν ᾧ τόπῳ ἀρχικῶς εὐρέθη, εἰς τὸ διηνεκέσ.

Τὴν λεπτομέρειαν ταύτην, ἄγνωστον μὲν εἰς τὸν συγγραφέα τοῦ παρόντος βιβλίου, ὡς μὴ ἀναγραφομένην ἐν ταῖς παλαιαῖς τῆς Ἀκολουθίας ἐκδόσεσι, γνωστὴν ὅμως εἰς πλείστους Κυθθρίουσ ἐκ παραδόσεωσ, ἐπιβεβαιοῦσι πολλοὶ μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ τε νῦν ἐφημέριος Μυρτιδίων αἰδεσιμώτατοσ κύριος Γεώργιος Κασιμάτησ ἱερεὺσ, ὡσ καὶ ὁ ἐκεῖ ἐπὶ 45 συνεχῇ ἔτη ἐγκαταβίων Θεόδωροσ Γερακίτησ Μοναχόσ.

Ὁ τὴν χαριτόβρυτον τῆς Θεοτόκου Εἰκόνα ἀνευρών ποιμὴν, συμμορφούμενοσ πρὸσ τὴν ὑπερφυῶσ ἐκδηλωθεῖσαν τῆσ Θεομήτοροσ θέλησιν, καὶ ὑπὸ τῶν συγγενῶν, γνωστῶν καὶ φίλων αὐτοῦ βοηθούμενοσ, ἐκαθάρισε τὸν τόπον τῆσ εὐρέσεωσ, καὶ ἀνήγειρε μικρὸν Ναὸν ἀνάλογον πρὸσ τὰσ οικονομικάσ αὐτοῦ δυνάμεισ, ἐνεθρόνισε δὲ ἐν αὐτῷ τὴν ἱερὰν Εἰκόνα, ἀκριβῶσ ἐν ᾧ τόπῳ ἐφύετο ἡ μυρσίῃ, ἐν τῇ ὁποία εἶχεν ἀνεύρει ταύτην καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὴν «**Μυρτιδιώτισσαν**», καθ' ὃ ἐν Μυρτιδίοις καὶ ἐν μυρσίαισ εὐρεθεῖσαν, ἀφιερῶσασ δὲ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆσ ζωῆσ αὐτοῦ εἰσ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ρηθέντοσ Ναοῦ καὶ πλήρησ ἡμερῶν γενόμενοσ πρὸσ Κύριον ἐξεδήμησε.

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΚ ΣΦΟΔΡΑΣ ΤΡΙΚΥΜΙΑΣ ΜΕΓΑΛΩΣ ΚΙΝΔΥΝΕΥΣΑΝΤΟΣ ΠΛΟΙΟΥ

Ἐτερον θαῦμα τῆς Θεοτόκου τῶν Μυρτιδίων, εἰς παρωχημένους ἐπίσης χρόνους ἀναγόμενον, εἶναι τὸ ἀκόλουθον:

Τὴν 4ην τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1619, πλοῖον ἔχον φορτίον οἴνου καὶ ἀνήκον εἰς τὸν Κυθήριον Νικόλαον Κασιμάτην, ἐνῶ διήρχετο τὴν ἐγγὺς τοῦ Ναοῦ τῶν Μυρτιδίων θάλασσαν, κατελήφθη ὑπὸ σφοδροτάτης τρικυμίας, ἔνεκα τῆς ὁποίας ἐκινδύνευε ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν νὰ καταποντισθῇ.

Ὁ πλοίαρχος καὶ ἰδιοκτήτης τοῦ πλοίου Νικόλαος Κασιμάτης, ὡς καὶ πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πληρώματος, πρὸ τοῦ φοβεροῦ κινδύνου, μετὰ πίστεως καὶ θερμῶν δακρύων ἐπεκαλέσθησαν εἰς βοήθειαν τὴν Θεοτόκον, τῆς Ὅποίας τὸν ἐν Μυρτιδίῳ πάνσεπτον Ναὸν μακρόθεν ἀντίκρουζον, ὡς καὶ τὸν σωτῆρα καὶ προστάτην τῶν ναυτικῶν, θαυματουργὸν ἱεράρχην Νικόλαον.

Αἱ θερμαὶ δεήσεις των εἰσηκούσθησαν, ἡ θάλασσα ὡς εἰς μυστηριῶδες νεῦμα ὑπέϊκουσα ἐγαλήνευσε καὶ οἱ παρ' ὀλίγον ναυαγοὶ ἠδυνήθησαν νὰ εἰσπλεύσωσιν εἰς τὸν λιμενίσκον Μυρτιδίων «Λιμνάρια».

Μετὰ τὴν ἀπροσδόκητον καὶ ἀνέλπιστον σωτηρίαν των μετέβησαν ἅπαντες εἰς τὸν ἱερὸν τῶν Μυρτιδίων Ναὸν καὶ, πεσόντες ἐνώπιον τῆς χα-

ριτοβρύτου Εικόνας, μετὰ δακρύων εὐγνωμοσύνης ἠὲ χαρίστησαν τὴν Θεοτόκον, προσέφεραν ἄφθονα δῶρα, ὠκοδόμησαν δὲ εἰς θέσιν «Μαῦρος Βράχος», ἐγγύτατα τῶν Μυρτιδίων, Ναῖσκον ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Νικολάου, εἰς καλὴν μέχρι σήμερον κατάστασιν διατηρούμενον, μεταχειρισθέντες κατὰ τὴν οἰκοδόμησιν ἀντὶ ὕδατος οἶνον ἐκ τοῦ φορτίου τοῦ πλοίου, εἰς αἰωνίαν μνήμην τῆς θαυμαστῆς σωτηρίας των.

Ἄνωθεν τῆς Ὠραίας Πύλης τοῦ ἐν λόγῳ Ναΐσκου ἀναγινώσκεται μέχρι σήμερον ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή: «*Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ καπετάνιου Νικολάου Κασιμάτη ἅμα συμβίας αὐτοῦ καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ. Ἀμὴν. 1619 Ὀκτωβρίου 4*».

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΟΒΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΠΑΝΩΛΟΥΣ ΕΚ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ

Κατὰ τινα νύκτα τοῦ ἔτους 1816, ὅτε εὐρίσκετο ἔτι ἐν τῷ Ναῶ τοῦ Φρουρίου ἡ ἱερὰ τῆς Μυρτιδιωτίσεως Εἰκών, ὁ ἔξωθι τοῦ Ναοῦ φρουρῶν Ἕλληνας σκοπὸς εἶδεν ὀφθαλμοφανῶς φλόγα πυρὸς ἐκ τῆς Μεγαλονήσου Κρήτης ὀρμωμένην, καὶ μὲ ἀστραπιαίαν ταχύτητα διευθυνομένην πρὸς τὴν Νῆσον Κύθηρα, μεγεθυνομένην δὲ καθ' ὅσον ἐπλησίαζεν.

Ὅταν ἡ φλόξ προσήγγισεν εἰς τὴν νοτιοανατολικὴν ἄκραν τοῦ Φρουρίου, καὶ ἀκριβῶς εἰς τὸ σημεῖον ἔνθα καθ' ἐκάστην ἀνυψοῦτο ἡ Σημαία, ἐνεφανίσθη ἐκεῖ μεγαλοπρεπῆς, σεβασμία καὶ

μελανειμονοῦσα γυνή, καὶ διὰ φοβεροῦ νεύματος ἐξεδίωξε τὴν φλόγα τοῦ πυρός, ἢ ὁποία ἔλαβε πάλιν τὴν πρὸς τὴν Κρήτην κατεύθυνσιν, ὁπόθεν εἶχεν ἐκπορευθῆ, καὶ βαθμηδὸν ἐξηφανίσθη ἐκ τῶν ὀμμάτων τοῦ ἐκπλήκτου Ἄγγλου σκοποῦ.

Τὴν ἐπαύριον οὗτος διηγεῖτο εἰς τοὺς συναδέλφους του καὶ λοιποὺς τοῦ Φρουρίου κατοίκους τὸ παράδοξον ὄραμα, διερωτώμενος τί ἄραγε νὰ ἐσήμαινε τοῦτο.

Ἡ εἰς τὸ ἐρώτημά του ἀπάντησις δὲν ἐβράδυνε νὰ δοθῆ. Ἐπιβάται ἐκ Κρήτης μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐλθόντες εἰς Κύθηρα, ἀνέφερον ὅτι ἐν Κρήτῃ εἶχεν ἐνσκήψει ἡ φοβερὰ τῆς πανώλους ἐπιδημικῆ νόσος, πλεῖστοι δὲ Κρηῖτες καθ' ἐκάστην ἐκ ταύτης ἀπέθνησκον.

Οἱ Κυθήριοι ἀμέσως ἐνόησαν, ὅτι διὰ τῆς φανείσης τῷ Ἄγγλῳ σκοπῷ φλογός, ἐσυμβολίζετο ἡ πανώλης, τὴν ὁποίαν μακρὰν τῆς Νήσου ἀπεδίωξεν ἡ Προστάτις καὶ Πολιοῦχος αὐτῶν Παναγία Μυρτιδιώτισσα.

Πράγματι, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, παρὰ τὴν συχνὴν τῶν Κυθήρων μετὰ τῆς Κρήτης ἐπικοινωνίαν, ἡ τρομερὰ ἐπιδημία τῆς πανώλους οὐδὲν κροῦσμα ἐν Κυθήροις ἐσημείωσεν.

Ἄλλὰ καὶ ἄλλοτε, ὡς ἀναφέρει ἡ παράδοσις ἀπὸ στόματος εἰς στόμα καὶ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν διασωθεῖσα, ὅταν ἀνεφάνησαν ἐν Κυθήροις ἐπιδημικαὶ νόσοι, ἠμποδίσθησαν νὰ λάβωσι μεγάλην ἔκτασιν καὶ νὰ ἀριθμήσωσι πολλὰ ἀνθρώπινα θύματα, διὰ πρεσβειῶν τῆς Προστάτιδος τῆς Νή-

σου Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης, τήν ὁποίαν οἱ Κυθήριοι ἀσυγκρίτως ὑπερτέραν παντός προληπτικοῦ ἢ θεραπευτικοῦ ἐμβολίου ἢ φαρμάκου θεωροῦσι, καί τῆς ὁποίας τήν βοήθειαν ἐν θερμῇ πίστει, διὰ λιτανειῶν τῆς πανσέπτου αὐτῆς Εἰκόνας καί θερμοτάτων πρὸ ταύτης δεήσεων ἐπικαλοῦνται.

**ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΙΑΣΕΩΣ
ΚΑΚΟΗΘΟΥΣ ΟΙΔΗΜΑΤΟΣ
ΤΟΥ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ
ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΓΕΡΟΥ**

Ἔτερον ὑπερφυές τῆς Κεχαριτωμένης τῶν Μυρτιδίων θαῦμα εἰς τὸν Μακάριον Ἠγούμενον Ἀγαθάγγελον, διαρκοῦντος τοῦ 19ου αἰῶνος τελεσθὲν εἶναι τὸ ἀκόλουθον:

Ὁ Ἀγαθάγγελος λόγῳ ἴσως τῶν ὑπερβολικῶν φροντίδων καί μόχθων, τοὺς ὁποίους κατέβαλε διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν καί ἀποπεράτωσιν τοῦ μεγαλοπρεποῦς τῶν Μυρτιδίων Ναοῦ καί τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ, προσεβλήθη ὑπὸ κακοήθους οἰδήματος, τὸ ὁποῖον προὔξενει εἰς αὐτὸν ἀφορήτους ἀλγηδόνας καί ἐνοχλήματα.

Οἱ ἐν Κυθήροις ἰατροὶ ἐν συμβουλίῳ συνελθόντες, ἀπεφάνθησαν ὑπὲρ τῆς ἀμέσου μεταφορᾶς τοῦ πάσχοντος εἰς Ἀθήνας, ὅπως ὑποστῆ ἐγχείρησιν, δὲν ἀπέκρυψαν δὲ ἀπὸ τοὺς ἐν μεγάλῃ στενοχωρίᾳ διατελοῦντας συγγενεῖς αὐτοῦ, ὅτι διέτρεχε κίνδυνον καί αὐτὴ ἡ ζωὴ του.

Παρά τὴν γνώμην τῶν ἰατρῶν καὶ τὰς ἐπιμό-
νους ἰκεσίας καὶ προτροπὰς τῶν συγγενῶν τοῦ ὀ-
ἀείμνηστος «Γούμενος», ἀντὶ νὰ μεταβῆ εἰς Ἄ-
θήνας, προὔτιμησεν εἰς τὴν πηγὴν τῶν ἰαμάτων
νὰ καταφύγῃ.

Ὑποβασταζόμενος ὅθεν καὶ κακῶς ἔχων
κατῆλθεν ἐκ τοῦ κελλίου τοῦ εἰς τὸν ἐν Μυρτιδί-
οις Ναόν, ἔνθα ἀτενίσας μετὰ δακρῦν καὶ προ-
σκυνήσας τὴν χαριτόβρυτον τῶν Μυρτιδίων
Εἰκόνα, ἠτήσατο μετὰ πίστεως τὴν ἐκ τῆς νόσου
ἐντελῆ αὐτοῦ ἴασιν.

Καὶ τότε συνέβη τὸ **θαῦμα!**

Ἀπερχόμενος τοῦ Ναοῦ, ἵνα καὶ πάλιν κατα-
κλιθῆ, ἠσθάνθη τὰς ἀφορήτους ἀλγηδόνας, ὑφ’
ῶν κατετρύχετο, αἰσθητῶς ἐλαττουμένας καὶ
βαθμηδὸν καταπραῖνομένας, τὸ κακόηθες οἶδη-
μα βαθμηδὸν κατ’ ὄγκον ἐλαττούμενον καὶ τέλος
ἐξαφανιζόμενον, καὶ μετὰ τινος ἡμέρας, ἀναρ-
ρώσας τελείως, κατῆλθεν εἰς τὸν Ναόν, ἔνθα
ἐτέλεσε τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν, δοξάζων καὶ
εὐλογῶν τὴν Θεοτόκον διὰ τὴν μεγίστην εὐερ-
γείαν, τὴν ὁποίαν παρ’ Αὐτῆς ἔλαβε.

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΩΣΕΩΣ ΠΑΙΔΙΟΥ ἘΞ ΥΨΟΥΣ ΠΕΣΟΝΤΟΣ ΕΠΙ ΛΙΘΟΣΤΡΩΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ

Κατὰ τὴν 20ὴν τοῦ μηνὸς Ἰουλίου τοῦ ἔτους
1849 ὁ ἐκ τῆς Πρωτευούσης τῆς Νήσου καταγό-
μενος Σπυριδῶν Ζάννης ἔπαιζε μετ’ ἄλλων συ-

νομηλίκων του τὸ προσφιλὲς εἰς τοὺς παῖδας παιγνίδιον, τοὺς χαρταετοὺς.

Ἐνῶ ὁ χαρταετὸς τοῦ Σπυρίδωνος Ζάννη ἵπτατο εἰς ἀρκετὸν ὕψος, οὗτος ἀφηρημένος ὢν ὠπισθοχώρει συνεχῶς καὶ τέλος ἔπεσεν ἐξ ἀπροσεξίας ἀπὸ ὕψους ὀκτῶ μέτρων εἰς ἔδαφος λιθόστρωτον.

Κατὰ τὴν πτῶσιν του ἐπεκαλέσθη εἰς βοήθειαν τὴν Θεοτόκον ἀναφωνήσας «**Μυρτιδιώτισσά μου**», καὶ - ὡ τοῦ θαύματος - εὐρέθη ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου ἐδάφους σῶος καὶ ἀβλαβῆς.

Εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν σωτηρίαν του ἀφιερῶθη παιδιόθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἐνηλικιωθεὶς δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὴν τάξιν τῶν Κληρικῶν, μετονομασθεὶς Σαμουὴλ ἱερομόναχος, ὡς τοιοῦτος δὲ σπουδαίας παρέσχεν εἰς τὴν τῶν Κυθηρίων Ἐκκλησίαν ὑπηρεσίας.

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΦΥΟΥΣ ΔΙΑΣΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ ΕΞ ΕΓΓΥΤΑΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΠΥΡΟΒΟΛΗΘΕΝΤΟΣ

Τὴν 16ην τοῦ μηνὸς Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1901 συνέβη ἕτερον τῆς Θεοτόκου τῶν Μυρτιδίων ὑπερφυέστατον θαῦμα, τὸ ἐξῆς:

Ὁ ἐκ Ποταμοῦ τῶν Κυθήρων καταγόμενος εὐσεβῆς νέος Γεώργιος Γκούβαρης εἶχε μεταναστεύσει εἰς Ἀμερικὴν, διέμενε δὲ φιλοπόνως ἐργαζόμενος πρὸς βιοποριστικούς σκοποὺς εἰς Μπουένος Ἄϊρες τῆς Δημοκρατίας τῆς Ἀργεν-

τινῆς.

Ἐν τῇ ἐργασίᾳ του εἶχεν ἀνταγωνιστὴν φθονερὸν καὶ κακότροπον Ἴταλὸν ὁ ὁποῖος, μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ τὴν διαρκῆ πρόοδον τοῦ Γκούβαρη, παρεῖχε πάντοτε πράγματα εἰς αὐτόν.

Εἰς τὰς ἐριστικὰς διαθέσεις του ὁ ἀξιοπρεπὴς Κυθῆριος ἀντέτασσε πλήρη ἀδιαφορίαν, τοῦτο δὲ τοσοῦτον ἐξώργιζε τὸν εἰδεχθῆ Ἴταλόν, ὥστε ἀπεφάσισε τὴν ἐξόντωσίν του.

Οὕτω κατὰ τὴν 16ην Αὐγούστου 1901, ἡμέραν καθ' ἣν συνήντησε τὸν Γεώργιον Γκούβαρη, ἐδημιούργησε διὰ πολλοστὴν φορὰν σκηνὴν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ἐξήγαγε τὸ περιστροφόν του καὶ ἐξ ἐγγυτάτης ἀποστάσεως ἐπυροβόλησε κατ' αὐτοῦ.

Ὁ εὐσεβὴς Κυθῆριος, πρὸ τοῦ ἀμέσου κινδύνου, μόλις ἐπρόφθασε τὸ πάνσεπτον ὄνομα τῆς Πολιούχου καὶ Προστάτιδος τῆς ἰδιαιτέρας Πατρίδος του νὰ ἀναφωνήσῃ.

– «**Μυρτιδιώτισσά μου!**», ἀνέκραξε.

Καὶ ἡ πανταχοῦ παροῦσα καὶ πάντας τοὺς Κυθηρίους περισκέπουσα Θεοτόκος ἀνέκοψε τὴν ὀρμὴν τῆς δολοφονικῆς σφαίρας, οὕτως ὥστε αὕτη μόνον τὰ ἐνδύματά του διέτρησε, καὶ ἐλαφροτάτην ἀμυχὴν ἄνωθεν τοῦ ἀριστεροῦ μαστοῦ προῦξένησεν εἰς αὐτόν, μετὰ δὲ ταῦτα κατέπεσεν ἀδρανῆς ἐντὸς τοῦ θυλακίου του.

Εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀπείρου εὐγνωμοσύνης του καὶ εἰς αἰωνίαν ἀνάμνησιν τοῦ ὑπερφυεστάτου θαύματος ὁ ἐκ βεβαίου θανατηφόρου τραύματος

σωθείς Γεώργιος Γκούβαρης κατεσκεύασε σφαῖραν ἐκ χρυσοῦ, ζυγίζουσαν ἀκριβῶς ὅσον καὶ ἡ δι' ἧς ἐπυροβολήθη, ἀνέγραψεν ἐπ' αὐτῆς τὸ ὄνομά του καὶ τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ θαύματος καὶ ἀνήρτησεν αὐτὴν εἰς τὴν σεπτὴν τῆς Μυρτιδιωτίσσης Εἰκόνα, κατεσκεύασε δὲ δι' ἐξόδων του τὸ χρυσοῦν ἀδαμαντοκόλλητον στέμμα, τὸ ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐν τῇ σεπτῇ Εἰκόνι ὡς βρέφους ὑπὸ τῆς Παρθένου βασταζομένου Σωτῆρος Χριστοῦ.

ΤΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΕΥΤΗΝ ΚΥΘΗΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΝ ΣΠΥΡΙΔΩΝΑ ΕΜΜ. ΣΤΑΗΝ ΘΑΥΜΑΤΑ

Δύο σπουδαιότατα τῆς Παρθένου τῶν Μυρτιδίων θαύματα ἀναφέρει ἐν ἐπιστολῇ του πρὸς τὸν ἀοίδιμον Ἐπίσκοπον Κυθήρων Εὐθύμιον Καββαθᾶν, ζητήσαντα σχετικὰς πληροφορίας, ὁ διαπρεπὴς τῶν Κυθήρων Πολιτευτής, ἐπανειλημμένως διατελέσας Ὑπουργὸς καὶ ἐξ ἐπιφανεστάτης καὶ ἀριστοκρατικῆς τῆς Πρωτευούσης τῶν Κυθήρων οἰκογενείας ἔλκων τὴν καταγωγὴν ἀειμνήστος Σπυρίδων Ἐμμ. Στάης.

Ἄντι ἄλλης ἀφηγήσεως παραθέτομεν ὧδε αὐτολεξεὶ τὸ ἀπόσπασμα τῆς ἐπιστολῆς, παραλαμβάνοντες τοῦτο ἐκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀειμνήστου Ἐπισκόπου Εὐθυμίου Καββαθᾶ.

...«Δέν ἐπεθύμουν νὰ ἐγίνετο λόγος περὶ ἐμοῦ, διότι δέν ἀρέσκομαι εἰς τὴν διαφήμησιν! Ἐν

τούτοις ὅμως δὲν δύναμαι νὰ ἀποκρύψω, ὅτι δις πλησίον τῆς Μονῆς τῆς Μυρτιδιωτίσεως ἐσώθη ὡς ἐκ θαύματος. Τὸ μὲν ἐκ τῆς θλάσεως τοῦ κυνηγετικοῦ μου ὄπλου κατὰ τὴν σκόπευσιν μεταβληθέντος εἰς θρύμματα, ὧν οὐδὲν μὲ ἔθιξε, τὸ δὲ ἐκ μεγάλης τρικυμίας -αἴφνης ἐνσκηψάσης- ἢ ὅποια παρέσυρε πρὸς τὴν Ἀφρικὴν μικρὸν πλοῖον ἐφ' οὗ ἐπεβαίνομεν, καὶ τὸ ὅποῖον -μετὰ δωδεκάωρον πάλιν κατὰ τῶν ἀγρίων κυμάτων- διεσώθη ὑπὸ Ἰταλικοῦ ἰστιοφόρου μεγάλου, προσδέσαντος καὶ ὀδηγήσαντος αὐτὸ εἰς τὴν παραλίαν τῆς Μυρτιδιωτίσεως».

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΤΗΣ ΣΕΠΤΗΣ ΕΙΚΟΝΟΣ

Κατὰ τὸ δεκαπενθήμερον ἀπὸ 1ης μέχρι 15ης Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1902 διάστημα διέμενε μετ' ἄλλων πολλῶν Κυθηρίων καὶ ξένων, συμφώνως πρὸς τὸ ὑπάρχον παλαιότατον ἔθιμον, ἐν τῷ ἱερῷ τῶν Μυρτιδίων Καθιδρύματι, ὃ ἐκ Γυθείου διαπρεπῆς δικηγόρος καὶ μεγίστην πρὸς τὴν χαριτόβρυτον τῆς Μυρτιδιωτίσεως Εἰκόνα εὐλάβειαν τρέφων Ἥλιος Θλιβερός μετὰ τῆς συζύγου του Καλλιόπης.

Ἡμέραν τινα εἰσελθὼν μόνος ἐν τῷ Ναῷ, κατελημμένος ὑπὸ ἀθυμίας καὶ ἐν βαθυτάτῃ κατανύξει ἐνώπιον τῆς σεπτῆς Εἰκόνας τῆς Μυρτιδιωτίσεως προσευχόμενος, εἶδε τὸ ἱερὸν Αὐτῆς

πρόσωπον νὰ μεταβάλλῃ αἰφνιδίως χρῶμα καθιστάμενον ρόδιον, καὶ νὰ παρουσιάσῃ χαρακτηριστικὰ προσώπου ἐκπάγλου καλλονῆς, ἐνῶ γνωστὸν τυγχάνει ὅτι τὰ πρόσωπα τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ Θείου Βρέφους ἐν τῇ σεπτῇ Εἰκόνι εἶναι τελείως μελανά, οὐδὲν δὲ χαρακτηριστικὸν ἐπ' αὐτῶν, πλὴν σχήματος προσώπου, συνήθως διακρίνεται. Ἐν τῷ προσώπῳ τῆς σεβασμίας Εἰκόνος διεγράφη μειδιάμα ἀρρήτου γλυκύτητος, οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς προσέβλεψαν αὐτὸν ἰλαρῶς καὶ μετ' ὀλίγα δευτερόλεπτα ἡ ὄπτασία ἐξηφανίσθη καὶ τὸ πρόσωπον τῆς ἱερᾶς Εἰκόνος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν προτέραν συνήθη αὐτοῦ κατάστασιν.

Ὁ εὐσεβὴς Θλιβερός προσεπάθησε νὰ δώσῃ φυσικὴν τινα ἐξήγησιν εἰς τὸ ὑπερφυῆς ὄραμα, ἀλλ' εἰς μάτην. Οὔτε ἀκτὶς ἡλίου προσ-έπιπτε κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπὶ τῆς Εἰκόνος, οὔτε ἄλλο τι φῶς. Παρεδέχθη ὅθεν ὁ πιστὸς ἐκεῖνος τῆς Θεοτόκου θεράπων ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἀληθοῦς θαύματος.

Πράγματι τὸ θαῦμα τοῦτο συμβαίνει κατ' ἀραιὰ χρονικὰ διαστήματα, εἶναι ἀκαριαῖον, καὶ προξενεῖ βαθυτάτην καὶ ἀνεξάλειπτον ἐντύπωσιν εἰς πάντας τοὺς κατὰ καιροὺς ἀξιωθέντας νὰ ἴδωσιν αὐτό, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταλέγονται, πλὴν τοῦ ἐν λόγῳ Ἡλία Θλιβεροῦ, καὶ πολλοὶ Κυθήριοι. Οὔτοι πάντες διατηροῦσιν ἀνεξάλειπτον καὶ ζωηροτάτην ἐκ τῆς ὑπερφυοῦς ὄπτασίας ἐντύπωσιν, καὶ ἀποδίδουσιν αὐτὴν εἰς Θεῖαν

Χάριν τὴν ἐν τῇ Πανσέπτῳ Εἰκόνι πλουσίως ἐνυπάρχουσαν.

Ὁ ἐν λόγῳ εὐσεβῆς Δικηγόρος καὶ θερμότητος τῆς Θεοτόκου θεράπων Ἡλίας Θλιβερός εἶχε πάντοτε, ὡς καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν Κυθηρίων, ὡς ἐγκόλπιον μικρὸν τῆς πανσέπτου Εἰκόνας τῆς Μυρτιδιώτισης ἔκτυπον, θνήσκων δὲ κατέλιπε διὰ διαθήκης τὴν ἐν Γυθείῳ μεγάλην οἰκίαν αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερὸν τῶν Μυρτιδίων Καθίδρυμα.

Πρὸ τῆς ἐκ Μυρτιδίων ἀναχωρήσεώς του εἶχεν ἴδει καθ' ὕπνους μελανειμονοῦσαν σεβασμίαν γυναῖκα, ἣτις εἶπε πρὸς αὐτόν: «Πήγαινε καὶ θὰ σέ ἀκολουθῶ παντοῦ». Προφανῶς ἡ ἐν ὀνείρῳ ἐμφανισθεῖσα εἰς αὐτὸν μελανειμονοῦσα καὶ σεβασμία γυνὴ ἦτο αὐτὴ Αὐτὴ ἢ Θεοτόκος, ἡ Ὅποία προστατεύει καὶ περισκέπει πάντας τοὺς μετὰ πίστεως προσερχομένους καὶ θερμῶς ἐξαιτουμένους τὴν Χάριν Αὐτῆς, εὐλαβῶς δὲ προσκυνοῦντας τὴν ἐν Μυρτιδίῳ θαυμαστῶς φανερωθεῖσαν χαριτόβρυτον αὐτῆς Εἰκόνα.

ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΕΛΕΣΘΕΝΤΑ ΕΙΣ ΙΕΡΑ Ἡ ΔΙ' ΙΕΡΩΝ ΤΗΣ ΧΑΡΙΤΟΒΡΥΤΟΥ ΕΙΚΟΝΟΣ ΤΗΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ ΕΚΤΥΠΩΝ

Ἡ Θεοτόκος ὄχι μόνον τὴν ἐν Μυρτιδίῳ τῶν Κυθήρων θαυμαστῶς εὐρεθεῖσαν πάνσεπτον Αὐτῆς Εἰκόνα περιέβαλε διὰ τῆς χάριτος Αὐτῆς, ἀλλ' ἐν τινι μέτρῳ καὶ πάντα τὰ ἱερά Αὐτῆς ἔκτυπα.

Δὲν ὑπάρχει οἰκία εἰς Κυθήριον ἀνήκουσα, καὶ ὅπουδῆποτε τῆς γῆς κειμένη, ἔνθα νὰ μὴ εὐρίσκηται ἱερὸν τῆς σεπτῆς Εἰκόνοσ τῆς Μυρτιδιωτίσσης ἔκτυπον, ὑπερβαλλόντως καὶ ἔξαιρέτως τιμώμενον.

Εἰς τὴν ξένην μεταναστεύοντες οἱ Κυθήριοι ἀπαραιτήτως λαμβάνουσι μεθ' ἑαυτῶν ἱερὰ ἀντίτυπα τῆς χαριτοβρύτου τῆς Μυρτιδιωτίσσης Εἰκόνοσ, διὰ τῶν ὁποίων ἀφ' ἑνὸσ μὲν τὴν χάριν τῆς Θεοτόκου ἐπισπῶνται καὶ παντοίων κινδύνων καὶ λυπηρῶν διασώζονται, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἄσβεστον διατηροῦσι τὴν πρὸς τὴν γενέτειραν ἀγάπην καὶ ἀκοίμητον τὸν πόθον τῆς εἰς ταύτην ἐπανόδου.

Εἰς πόλεμον ἀπερχόμενοι, καὶ πάλιν τὸ ἱερὸν ἀντίτυπον τῆς παντίμου τῆς Μυρτιδιωτίσσης Εἰκόνοσ φέρουσιν ἐν τοῖσ κόλποισ αὐτῶν, τὸ ὁποῖον γίνεται εἰς αὐτοὺσ ἀσπίσ ἀλεξίσφαιροσ καὶ διάσωσμα παντὸσ κινδύνου.

Ἄλλὰ καὶ θνήσκοντες οἱ εὐσεβεῖσ Κυθήριοι καὶ ἐκ τοῦ ματαίου τούτου κόσμου ἀπερχόμενοι, καὶ πάλιν ἱερὸν τῆς ἀχράντου Εἰκόνοσ τῆς Μυρτιδιωτίσσης ἔκτυπον φέρουσιν ἐπὶ τοῦ στήθουσ αὐτῶν, ὡσ συνοδεῖαν πολύτιμον εἰς τὰσ μακαρίας τοῦ ὑπερπέραν ὁδοὺσ, ὡσ ἐφόδιον αἰωνίου ζωῆσ, καὶ ὡσ ἐλπίδα συγχωρήσεωσ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν, κατὰ τὴν φοβερὰν ἡμέραν τῆσ Κρίσεωσ.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κυθήρων κ. Σεραφεὶμ Στεργιούλης ἐγεννήθη εἰς τὰ Βραγκιανὰ Καρδίτσης τὴν 27ην Δεκεμβρίου 1950. Μετὰ τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς ἐφοίτησεν εἰς τὴν Ριζάρειον Ἐκκλ. Σχολὴν (1964-1970) καὶ ἀκολούθως εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Α.Π.Θεσσαλονίκης (1972-1976) καὶ εἰς τὸ Μεταπτυχιακὸν Τμῆμα αὐτῆς, Κλάδος Συστηματικῆς Θεολογίας (1976-1978). Τό 1971 ἐχειροτονήθη Διάκονος καὶ τό 1981 Πρεσβύτερος, ἀναλαβὼν καθήκοντα τακτικοῦ Ἱεροκήρυκος Ἱ. Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης (1979-2005). Μητροπολίτης Κυθήρων ἐξελέγη τὴν 27ην Ἰουνίου 2005. Αὐθημερόν ἐγένετο τὸ Μικρόν καὶ Μέγα Μήνυμα. Τὴν 2αν Ἰουλίου 2005 ἐγένετο ἡ εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονία αὐτοῦ εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν Ἀθηνῶν προεξάρχοντος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδοῦλου. Τὴν 28ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἔδωκε τὴν διαβεβαίωσιν ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τὴν 30ὴν Ἰουλίου 2005 ἐγένετο ἡ ἐνθρόνισίς του εἰς Κύθηρα.

Α' ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Έδρα: Χώρα - Κυθήρων 801 00
Τηλ. (Πρόθεμα 27360)
Σεβασμ. Μητροπολίτου 31.281.
Γραφείων 31.202 καί 38360 FAX: 31.202.
E-mail: imKithiron-anti@altecnet.gr.

Γενικός Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος:
Πρωτ. Εὐάγγελος Λουράντος, τηλ. 38359.

**Ἀναπλ. Γεν. Ἀρχιερ. Ἐπιτρόπου καί
Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος:**
Πρωτοπρ. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος.

Συμβούλια:

1) Μητροπολιτικόν: Πρόεδρος· Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης **Σεραφεῖμ**. Μέλη: Ἀρχιμ. Φρουμέντιος Δημητρίου, Πρωτ. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος, ὁ Δ/ντής τῆς ΔΟΥ κ. Γεώργιος Καλλίγερος, ὁ κ. Κων/νος Βλάχος, Νομ. Σύμβουλος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως καί ὁ Ἐκκλ. Σύμβουλος κ. Ἐμμανουήλ Θ. Κασιμάτης.

2) Ἐπισκοπικόν Δικαστήριον: Πρόεδρος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Σεραφεῖμ. Μέλη Πρωτοπρ. Παναγιώτης Διακόπουλος καί Πρωτοπρ. Πέτρος Μαριᾶτος. Ἀναπληρωματικά Μέλη· Ἀρχιμ. Πέτρος Κασιμάτης καί Πρωτ. Παναγ. Μεγαλοκονόμος. Γραμματεὺς· Ἀρχιμ. Φρουμέντιος Δημητρίου.

Άλλοιζιάνικα			
Άγ. Βασίλειος	27360-33483	Γολεμάτης Ίωάν.	Γ΄
Άρωνιάδικα			
Μεταμόρφωσις	27360-33231	Σταθᾶς Σαμψ.	Β΄
Αυλέμων			
Άγ. Νικόλαος	6977-616194	Άδικημενάκης Γεώρ.	Δ΄
Βιαράδικα			
Είσοδ. Θεοτόκου	6932734553	Σκλάβος Ευάγ.	Δ΄
Δρυμών			
Άγ. Μαρίνα	27360-31279	Κενή	
Κάλαμος			
Άγ. Νικήτας	27360-31808	Ζωγράφος Ήλιος	Α΄
Καλησπεριάνικα			
Άγ. Γεώργιος	27360-38047	Κενή	
Καλοκαιρινές			
Άγ. Σπυρίδων	27360-33889	Κενή	
Καραβᾶς			
Άγ. Χαράλαμπος	27360-33548	Κενή	
Καρβουνάδες			
Άγ. Γεώργιος	27360-31279	Λουράντος Ευάγγ.	Δ΄
Καστρισιάνικα			
Άγ. Αντώνιος	27360-33682	Μαρσέλος Σεραφεΐμ	Γ΄
Κατούνη			
Άγ. Ειρήνη	27360-31808	Τσοπάνογλου Ίωακ.	Α΄
Κάτω Λειβάδι			
Άνάλ. Σωτήρος	27360-31808	Μεγαλοκονόμος Θεόδ.	Δ΄
Κεραμωτό			
Μεταμόρφωσις	27360-31279	Κενή	
Λειβάδι			
Κοίμ. Θεοτόκου	27360-31015	Μεγαλοκονόμος Παν.	Α΄
Μητάτα			
Άγ. Τριάς	6977616194	Άδικημενάκης Γεώργιος	Δ΄
Λογοθετιάνικα			

Ἄγ. Μηνᾶς	6932734553	Σκλάβος Εύαγ.	Δ΄
Μυλοπόταμος			
Ἄγ. Χαράλαμπος	27360-33889	Κασιμάτης Πέτρ.	Α΄
Πιτσινιάνικα			
Ἐσταυρωμένος	27360-33408	Κενή	
Ποταμός			
Ζωοδ. Πηγῆς	27360-33339	Μαριᾶτος Πέτρος	Α΄
Ποῦρκον			
Ἄγ. Ἐλέσα	27360-31192	Κενή	
Στραπόδι			
Τίμ. Πρόδρομος	27360-33908	Τζορμπατζόγλου Παντ.	Α΄
Φατσάδικα			
Ἄγ. Ἀνάργυροι	27360-33903	Ἄνουφαντῆς Τριαντ.	Γ΄
Φράτσια			
Κοίμ. Θεοτόκου	27360-31192	Κενή	
Φράτσια			
Ἄγ. Χαράλαμπος	27360-31192	Βενέρης Ἄνθ.	Δ΄
Φριλιγκιάνικα			
Εἰσ. Θεοτόκου	27360-33970	Κενή	

ΝΗΣΟΣ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΑ

Ἀντικύθηρα			
Ἄγ. Μύρων	27360-33287	Λιγοψυχάκης Ἀντών.	Δ΄

ΙΕΡΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΑ

- 1) Παναγία Μυρτιδιώτισσα τηλ. 27360-31184.
- 2) Ἄγια Μόνη τηλ. 27360-33251.

ΙΕΡΑΙ ΜΟΝΑΙ

Ἄνδρῶα: Ὁσίου Θεοδώρου. *Ἡγούμενος*
 Ἀρχιμ. Πέτρος Κασιμάτης. Ἐγγεγρ. μοναχοί 5,
 Ἐγκατ. 1. Τηλ. 33.889 καί 33.673.

Β' ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

Θεῖον Κήρυγμα: 1) Κήρυκες Θείου Λόγου· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σεραφεῖμ καθώς καί οἱ Ἀρχιμ. Πέτρος Κασιμάτης, Ἀρχιμ. Φρουμέντιος Δημητρίου, Πρωτοπρ. Παναγ. Μεγαλοκονόμος καί Πρωτοπρ. Πέτρος Μαριᾶτος. Δημοσιεύσεις ἄρθρων εἰς τόν τοπικόν τύπον, ὁμιλίες καί ἐκπομπαί εἰς τό Ραδιόφωνον καί τήν Τηλεόρασιν Κυθῆρων ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου καί τῶν συνεργατῶν του.

Ἱερά Ἐξομολόγησις: Ὑπεύθυνος Πρωτοπρ. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος. Αὕτη θεραπεύεται ὑπό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου καί ἐπτά ἐντεταλμένων Ἐφημερίων - Πνευματικῶν.

Χριστιανική Ἀγωγή Νεολαίας: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σεραφεῖμ πραγματοποιεῖ ἐκκλησιασμούς καί τακτικές ἐπισκέψεις καί ὁμιλίας εἰς τά Σχολεῖα τῆς νήσου. Συμπαραστάτης Ἐκπαιδευτηρίων: Ὁ Πρωτοπρ. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος. Κατηχητικά Σχολεῖα 6.

Ἱπηρεσία Συμπαραστάσεως Οἰκογενείας: Οἱ ἐντεταλμένοι πρός τοῦτο ἱερεῖς.

Θρησκευτική Ἱπηρεσία Ἀσθενῶν: Συμπαραστάσις πρός τοὺς ἀσθενεῖς τοῦ Νοσοκομείου Κυθῆρων καί τοὺς τροφίμους τοῦ Γηροκομείου Ποταμοῦ ὑπό τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Σεραφεῖμ καί τοῦ Αἰδεσιμολ. π. Πέτρου Μαριάτου.

Κληρικολαϊκαί Συνελεύσεις: Ίερατικά συνάξεις πραγματοποιοῦνται κατά μήνα καί κληρικολαϊκαί συνελεύσεις κατ' ἔτος μέ τήν συμμετοχήν ἑνοριτῶν καί πάντων τῶν ἐργαζομένων εἰς τάς ἑνορίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Σχολή Γονέων εἰς Χώραν Κυθήρων καί Ποταμόν: Μηνιαῖες συνάξεις.

Ἐκκλησιαστικόν Ἡμερολόγιον: Ἐκδίδεται κατ' ἔτος.

Γραπτόν Θεῖον Κήρυγμα: Συντάσσεται καί ἀναγινώσεται τάς Κυριακάς εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς.

«Τό μήνυμα τῆς Κυριακῆς»: Ραδιοφωνική ἐκπομπή τοῦ Σεβασμιωτάτου.

Περιοδικόν «Παναγία Μυρτιδιώτισσα»: Ἐκδίδεται ἀνά τρίμηνον.

Ἐκκλησιαστικά Βιβλιοθήκαι: Πνευματικοῦ Κέντρου Χώρας καί Πνευματικοῦ Κέντρου Λειβαδίου.

Πνευματικά Κέντρα: 1) Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Χώρας 2) Κληροδοτήματος Μιχ. Παναγιώτου - Ποταμοῦ 3) Ἱ. Ναοῦ Ἀγίου Γεωργίου Λειβαδίου 4) Ἱ. Ναοῦ Ἀγίας Μαρίνης Δρυμῶνος 5) Ἱ. Ναοῦ Ἀγίας Τριάδος Ἀλεξανδράδων.

Κύκλος Μελέτης Ἁγίας Γραφῆς: 1. Πνευματικόν Κέντρον Χώρας. 2. Πνευματικόν Κέντρον Λειβαδίου.

Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς: Εἰς Πνευματικόν Κέντρον Ἱ.Ν. Ἀγ. Γεωργίου Λειβαδίου.

Ἐκκλησιαστική Τέχνη: Ἱστορικά Μνημεῖα: 1) Ἱ. Ναός Ἀγίου Ἀπ. Πέτρου Ἀραίων 11ου αἰῶνος. 2) Ἱ. Ναός Ἀγίου Δημητρίου Πούρκου 11ου αἰῶνος. 3) Ἱ. Ναός Ἀγίου Ἀνδρέου Λειβαδίου 10ου αἰ. 4) Ἱ. Ναός Ἀγίου Νικήτα Καλάμου 11ου αἰ. 5) Ἱ. Ναός Ἀγίου Νίκωνος Ποταμοῦ 14ου αἰ. 6) Πολλοί Ἱ. Ναοί τοῦ 16ου αἰῶνος.

Γ' ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

1) Γενικόν Φιλόπτωχον Ταμεῖον: Ἀντιμετωπίζει ἐκτάκτους ἀνάγκας ἀναξιοπαθούντων ἀδελφῶν παρέχον σημαντικήν οἰκονομικήν βοήθειαν.

2) Κασιμάτειον Γηροκομεῖον Κυθήρων εἰς Ποταμόν.

3) Ὁμάδα Ἐθελοντῶν Κοινωνικῆς Φροντίδας Ἱερᾶς Μητροπόλεως: Παρέχει ἠθικήν καί ὑλικήν στήριξιν καί βοήθειαν εἰς μοναχικούς, πολυτέκνους, ἀσθενεῖς κ.λπ. Ὑπεύθυνοι τῆς ὁμάδας: Ἱερεῖς Παναγ. Μεγαλοκονόμος, Παναγ. Διάκονος, Πέτρος Μαρῖατος καί οἱ κυρίες Σταυριανή Χλέντζου, Ἑλένη Κομνηοῦ.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σεραφείμ προεδρεύει: 1) Τοῦ κληροδοτήματος «ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ». 2) Τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτων Παναγίας τῆς Μυρτιδιωτίσσης καί 3) Ἱεροῦ Προσκυνημάτων τῆς Ἁγίας Μόνης.

Δ' ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ

Τοπικαί Ἑορταί: 1) Παναγίας τῆς Μυρτιδιωτίσσης (24 Σεπτ.), 2) Ὁσίου Θεοδώρου τοῦ ἐν Κυθήροις ἀσκήσαντος (12 Μαΐου), 3) Ἁγίας Ὁσιοπαρθενομάρτυρος Ἐλέσης τῆς ἐν Κυθήροις ἀθλησάσης (1 Αὐγ.), 4) Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Μύρωνος εἰς Ἀντικύθηρα (17 Αὐγ.).

Ε' ΙΕΡΑ ΛΕΙΨΑΝΑ

Τιμία Κάρα τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου.

ΠΑΣΧΑΛΙΟΝ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 2001-2010

2000	30 Ἀπριλίου
2001	15 »
2002	5 Μαΐου
2003	27 Ἀπριλίου
2004	11 »
2005	1 Μαΐου
2006	23 Ἀπριλίου
2007	8 »
2008	27 »
2009	19 »
2010	4 »

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Ίερά Μητρόπολις (Χώρα)	27360-31202
Έπαρχεϊο (Χώρα)	27360-31556
Δήμος (Χώρα)	27360-31213
Έθνική Τράπεζα (Χώρα)	27360-31713
Έθνική Τράπεζα (Ποταμός)	27360-33350
Άγροτική Τράπεζα (Χώρα)	27360-31221
Ταχυδρομείο (Χώρα)	27360-31274
Ταχυδρομείο (Ποταμός)	27360-33225
ΔΟΥ (Χώρα)	27360-31205
Ειρηνοδικείο (Χώρα)	27360-31650
Άστυνομικό Τμήμα (Χώρα)	27360-31206
Άστυνομικός Σταθμός (Ποταμός)	27360-33222
Λιμεναρχείο (Άγία Πελαγία)	27360-33280
Λιμεναρχείο (Καψάλι)	27360-31222
Τελωνείο (Καψάλι)	27360-31262
ΔΕΗ (Χώρας)	27360-31207
ΟΤΕ (Ποταμός)	27360-33299
Άρχαιολογικό Μουσείο (Χώρα)	27360-31739
Συλλογή Βυζ'νών Τοιχογραφιών Κάτω Λειβάδι	27360-31731
Άρχ. Ύπηρ. Βυζ. Άρχαιοτήτων Λειβάδι	27360-31195
Ι. Μονής Όσιου Θεοδώρου	27360-33889
Ι. Προσκύνημα Παναγίας τής Μυρτιδιωτίσσης	27360-31184
Ι. Προσκύνημα Άγίας Μόνης	27360-33251
Ι. Προσκύνημα Άγίας Έλέσης	27360-31083
Γυμνάσιο (Χώρα)	27360-31148
Λύκειο (Χώρα)	27360-31238
Δημοτικό Σχολείο (Χώρα)	27360-31229
Νοσοκομείο (Ποταμός)	27360-33325
Γηροκομείο (Ποταμός)	27360-33301,33303-4
Όλυμπιακή Άεροπορία (Ποταμός)	27360-33362
Άεροδρόμιο	27360-33297

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΥΘΗΡΩΝ
ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ

Χώρα - Κυθήρων 801 20

ΤΗΛ.: 27360-31202 ΦΑΞ: 27360-31202

E-mail: imKithiron-anti@altecnet.gr